

Tin lành theo Mác (Mác)

Mục-đích: Để trình-bày con người, việc làm và sự dạy dỗ của Giê-xu

Người viết: Mác. Mác không phải là một sứ-đồ, nhưng là người đã từng tháp-tùng Phao-lô trong hành-trình truyền-giáo lần thứ nhất của Phao-lô (Công-vụ Các Sứ-đồ 13.13).

Viết cho: Các Cơ-rít-nhân tại Rô-ma, nơi Mác viết sách Tin-lành này

Lúc viết: Giữa năm 55 SC (Sau Cơ-rít-tô Giáng-sinh) và 65 SC

Bối-cảnh: Đế-quốc Rô-ma dưới sự trị-vì của Sê-sa Ti-be-rô. Với một ngôn-ngữ chung, phương-tiện vận-tải toàn-hảo, và hệ-thống truyền-thông hữu-hiệu, đế-quốc đã chín mùi để nghe Tin-lành của Đức Chúa TRỜI, sự cứu-rỗi nhân-loại qua Giê-xu Cơ-rít-tô. Tin-lành này được nhanh-chóng truyền-bá từ nước này sang nước khác trong đế-quốc Rô-ma.

Câu gốc: “Vì ngay cả Con Trai Loài Người đã chẳng đến để được phục-vụ, nhưng để phục-vụ, và để ban hồn mình làm giá chuộc cho nhiều người.” (10.45)

Nhân-vật chính: Giê-xu, 12 sứ-đồ, Phi-lát, các lãnh-tụ tôn-giáo Giu-đa

Các địa-điểm chính: Ca-bê-na-um, Na-xa-rét, Sê-sa-rê Phi-líp, Giê-ri-cô, Bê-tha-ni, Núi Ô-li-ve, Giê-ru-sa-lem, Gô-gô-tha

Đặc-tính: Mác là quyển sách Tin-lành đầu tiên được viết ra. Các sách Tin-lành khác trích-dẫn tất cả 31 câu của sách Mác. Mác ghi lại nhiều phép lạ hơn bất cứ một sách Tin-lành nào khác.

Ý chính: Ai cũng muốn là người thắng cuộc. Những kẻ thua cuộc là những kẻ kết-thúc nhưng kém hơn người thắng cuộc. Trong phương-hướng trái ngược là lời của Chúa Giê-xu: “và hề ai muốn là đầu giữa các người, sẽ là nô-lệ của tất cả. Vì ngay cả Con Trai Loài Người đã chẳng đến để được phục-vụ, nhưng để phục-vụ, và để ban hồn mình làm giá chuộc cho nhiều người” (10.44-10.45). Giê-xu là Đấng vĩ-đại—Đức Chúa TRỜI nhập-thể và nhập-thể, Chúa Cứu-thể của chúng ta—nhưng Ngài đã vào lịch-sử loài người như là một tôi-tớ.

Đây là thông-diệp của sách Mác. Viết để khuyến-khích các Cơ-rít-nhân tại Rô-ma và để chứng-minh một cách chắc-chắn rằng Giê-xu là Đấng Chịu-xức-dầu, Mác trình-bày một tiến-trình nhanh-chóng có những hình-ảnh linh-động của Chúa Giê-xu trong hành-động—chân-tướng của Ngài được tiết-lộ bởi điều Ngài làm, không phải chỉ bởi điều Ngài nói (18 phép lạ đã được diễn-tả, và chỉ có 4 ẩn-du). Không

ghi lại sự giáng-sinh của Giê-xu, Mác bắt đầu với việc giảng-dạy của Giảng Báp-tít. Sau đó, chuyển nhanh qua việc Giê-xu được báp-tem, bị cám-dỗ trong vùng hoang-vu, và kêu gọi các môn-đồ, Mác đưa chúng ta vào thẳng trong mục-vụ cho quần chúng của Ngài. Chúng ta thấy Giê-xu đương-đầu với quỷ, chữa lành người cùi, tha tội và chữa lành người bị bại-xuội được các bạn của mình thông xuống trước mặt Ngài.

Kế đó, Giê-xu kêu gọi Ma-thi-ơ và dùng bữa ăn chiều với người và những kẻ liên-hệ đáng ngờ-vực của người. Việc này gây ra sự xung-đột với những người Pha-ri-si và các lãnh-tụ tôn-giáo khác; họ kết-án Ngài vì Ngài ăn-uống với các tội-nhân và vi-phạm luật ngày Ngưng-nghi.

Trong chương 4, Mác tạm ngừng để trình bày kiểu mẫu giảng-dạy của Giê-xu—ẩn-du về người gieo giống và sự minh-họa về hạt cải—đoạn nhảy trở lại hành-động: Giê-xu làm im sóng biển, đuổi quỷ ra khỏi người bị quỷ ám, và chữa lành bệnh cho con gái của Giai-ru.

Sau khi trở về Na-xa-rét vài ngày và trải nghiệm sự chối bỏ tại quê-nhà, Giê-xu trao nhiệm-vụ cho các môn-đồ của mình truyền tin-lành khắp nơi.

Sự chống-đối từ Hê-rốt và từ những người Pha-ri-si gia tăng thêm, rồi Giảng Báp-tít bị chặt đầu, nhưng Giê-xu vẫn cứ tiếp-tục hành-động, cho 5 ngàn người ăn, mở vòng tay ra cho người đàn-bà ở Sy-rô-phê-ni-xi, chữa lành người điếc, và cho 4 ngàn người ăn.

Cuối cùng đã là lúc đương-đầu với các môn-đồ về chân-tướng của Ngài. Họ có thật sự biết Ngài là ai chăng? Phi-e-rô công-bố Ngài là Đấng Chịu-xức-dầu, nhưng ngay tức thì ông ấy đã tỏ ra rằng ông không hiểu-biết mục-vụ của Giê-xu.

Sau sự biến-hình, Giê-xu tiếp-tục giảng-dạy và chữa bệnh, đương-đầu với những người Pha-ri-si về vấn-đề ly-dị và với người giàu-có trẻ tuổi về sự sống đời đời. Người mù Ba-ti-mê được chữa lành.

Các biến-cố diễn-tiến một cách nhanh-chóng đến cực-điểm. Bữa ăn cuối cùng, sự phản-bội, sự bị đóng đinh trên thập-tự-giá được diễn-tả một cách bi-thảm, cùng với nhiều thí-dụ hơn về các lời giảng-dạy của Giê-xu. Mác chỉ cho chúng ta biết Giê-xu—di-động, phục-vụ, hiến-sinh và cứu-rỗi!

Khi đọc sách Mác, xin quý vị sẵn-sàng hành-động, xin để cho sự di-động của Đức Chúa TRỜI đi vào trong đời sống quý-vị, và xin nhận thách-thức di-động vào trong thế-giới của quý vị để phục-vụ.

Mác 1.1-1.12

A. SỰ RA ĐỜI VÀ CHUẨN-BỊ CỦA NGƯỜI TÔI-TÓ GIÊ-XU (1.1-1.13)

Giăng Báp-tít dọn đường cho Giê-xu (16/Mác 1.1-1.8/Ma-thi-ơ 3.1-3.12; Lu-ca 3.1-3.17)

1 Sự khởi đầu tin-lành của Giê-xu Cơ-rít-tô, Con Trai của Đức Chúa TRỜI.

2 Như được viết trong tiên-tri Ê-sai:

“NÀY, TA SAI SỨ-GIẢ CỦA TA ĐI TRƯỚC MẶT CỦA NGƯỜI,
LÀ NGƯỜI SẼ CHUẨN-BỊ ĐƯỜNG CỦA NGƯỜI⁽¹⁾;
3 TIẾNG CỦA ĐÁNG KÊU GÀO TRONG VÙNG HOANG-VU:
‘HÃY LÀM SẴN-SÀNG ĐƯỜNG CỦA ĐỨC CHÚA,
HÃY LÀM THẰNG CÁC LỐI ĐI CỦA NGÀI.’⁽²⁾”

4 Giăng Báp-tít xuất-hiện trong vùng hoang-vu thuyết-giăng một phép báp-tem của sự ăn-năn vì sự tha tội. **5** Và hết thầy xứ Giu-đê đang đi ra tới người, và tất cả dân chúng Giê-ru-sa-lem; và họ được báp-tem bởi người trong Sông Giô-đanh, xưng-nhận tội của họ. **6** Bây giờ Giăng mặc quần-áo bằng lông lạc-đà và *thắt* dây lưng da quanh hông của mình, và người ăn châu-chấu và mật ong rừng. **7** Và người đang thuyết-giăng, và nói: “Sau ta, Đấng đang đến phi-thường hơn ta, và ta không xứng-đáng để cúi xuống và mở dây dép của Ngài. **8** Ta đã báp-tem các người trong nước; nhưng Ngài sẽ báp-tem các người trong Đức Thánh-Linh.”

Lễ báp-tem của Giê-xu (17/Mác 1.9-1.11/Ma-thi-ơ 3.13-3.17; Lu-ca 3.21-3.22)

9 Và xảy ra trong các ngày đó, Giê-xu đến từ Na-xa-rét trong Ga-li-lê, và được báp-tem bởi Giăng trong sông Giô-đanh. **10** Và tức thì *trong khi* bước ra khỏi nước, Ngài thấy các tầng trời mở ra, và Đức Thánh Linh như một con bồ-câu giáng xuống trên Ngài; **11** và có một tiếng đi ra khỏi các tầng trời: “Người là Con Trai yêu-đấu của Ta, trong Người, Ta rất hài lòng.”

Sa-tan cám-dỗ Giê-xu trong vùng hoang-vu (18/Mác 1.12-1.13/Ma-thi-ơ 4.1-4.11; Lu-ca 4.1-4.13)

12 Và tức thì Đức Thánh Linh thúc ép Ngài đi ra vào vùng hoang-vu.

¹Ê-sai 41.27; Ma-la-chi 3.1

Mark 1.1-1.12

A. BIRTH AND PREPARATION OF JESUS, THE SERVANT (1.1-1.13)

John the Baptist prepares the way for Jesus (16/Mark 1.1-1.8/Matthew 3.1-3.12; Luke 3.1-3.17)

1 The beginning of the gospel of Jesus Christ, the Son of God.

2 As it is written in Isaiah the prophet:

“BEHOLD, I SEND MY MESSENGER BEFORE YOUR FACE,
WHO WILL PREPARE YOUR WAY;
3 THE VOICE OF ONE CRYING IN THE WILDERNESS,
‘MAKE READY THE WAY OF THE LORD,
MAKE HIS PATHS STRAIGHT.’”

4 John the Baptist appeared in the wilderness preaching a baptism of repentance for the forgiveness of sins. **5** And all the country of Judea was going out to him, and all the people of Jerusalem; and they were being baptized by him in the Jordan River, confessing their sins. **6** Now John was clothed with camel’s hair and wore a leather belt around his waist, and he was eating locusts and wild honey. **7** And he was preaching, and saying, “After me One is coming who is mightier than I, and I am not worthy to stoop down and untie the thong of His sandals. **8** I baptize you in water; but He will baptize you in the Holy Spirit.”

The baptism of Jesus (17/Mark 1.9-1.11/Matthew 3.13-3.17; Luke 3.21-3.22)

9 And it came about in those days Jesus came from Nazareth in Galilee, and was baptized by John in the Jordan. **10** And immediately coming up out of the water, He saw the heavens opening, and the Spirit like a dove descending upon Him; **11** and a voice came out of the heavens: “Thou art My beloved Son, in Thee I am well-pleased.”

Satan tempts Jesus in the wilderness (18/Mark 1.12-1.13/ Matthew 4.1-4.11; Luke 4.1-4.13)

12 And immediately the Spirit impelled Him to go out into the wilderness.

²Ê-sai 40.3

Mark 1.13-1.26

¹³And He was in the wilderness forty days being tempted by Satan; and He was with the wild beasts, and the angels were ministering to Him.

B. MESSAGE AND MINISTRY OF JESUS, THE SERVANT (1.14-13.37)

1. Jesus's ministry in Galilee (1.14-7.23)

Jesus preaches in Galilee (30/Mark 1.14-1.15/Matthew 4.12-4.17; Luke 14, 15; John 4.43-4.45)

¹⁴Now after John had been delivered up, Jesus came into Galilee, preaching the gospel of God, ¹⁵and saying, "The time is fulfilled, and the kingdom of God is at hand; repent and believe in the gospel."

Four fishermen follow Jesus (33/Mark 1.16-1.20/Matthew 4.18-4.22)

¹⁶And as He was going along by the Sea of Galilee, He saw Simon and Andrew, the brother of Simon, casting a net in the sea; for they were fishermen. ¹⁷And Jesus said to them, "Follow Me, and I will make you become fishers of men." ¹⁸And they immediately left their nets and followed Him. ¹⁹And going on a little farther, He saw James son of Zebedee, and John his brother, who were also in the boat mending the nets. ²⁰And immediately He called them; and they left their father Zebedee in the boat with the hired servants, and went away to follow Him.

Jesus teaches with great authority (34/Mark 1.21-1.28/Luke 4.31-4.37)

²¹And they went into Capernaum; and immediately on the Sabbath He entered the synagogue and *began* to teach. ²²And they were amazed at His teaching; for He was teaching them as *one* having authority, and not as the scribes. ²³And just then there was in their synagogue a man with an unclean spirit; and he cried out, ²⁴saying, "What do we have to do with You, Jesus of Nazareth? Have You come to destroy us? I know who You are—the Holy One of God!" ²⁵And Jesus rebuked him, saying, "Be quiet, and come out of him!" ²⁶And throwing him into convulsing, the unclean spirit cried out with a loud voice, and came out of him.

Mác 1.13-1.26

¹³Và Ngài ở trong vùng hoang-vu 40 ngày, bị cám-dỗ bởi Sa-tan; và Ngài ở với các thú rừng, và các thiên-sứ hầu-việc Ngài.

B. THÔNG-ĐIỆP VÀ MỤC-VỤ CỦA NGƯỜI TÔI-TỐ GIÊ-XU (1.14-13.37)

1. Mục-vụ của Giê-xu tại Ga-li-lê (1.14-7.23)

Giê-xu thuyết-giảng tại Ga-li-lê (30/Mác 1.14-1.15/Ma-thi-ơ 4.12-4.17; Lu-ca 14, 15; Giảng 4.43-4.45)

¹⁴Bây giờ sau khi Giảng đã bị nộp, Giê-xu vào trong Ga-li-lê, thuyết-giảng tin-lành của Đức Chúa TRỜI, ¹⁵và nói: "Thời-kỳ đã trọn, và vương-quốc của Đức Chúa TRỜI đã gần; hãy ăn-năn và tin vào tin-lành."

Bốn ngư dân đi theo Giê-xu (33/Mác 1.16-1.20/Ma-thi-ơ 4.18-4.22)

¹⁶Và khi Ngài đang đi dọc theo mé Biển Ga-li-lê, Ngài thấy Si-môn và Anh-rê em trai của Si-môn, đang thả lưới trong biển; vì họ là ngư dân. ¹⁷Và Giê-xu nói với họ: "Hãy theo Ta, và Ta sẽ làm các ngươi thành những kẻ đánh lưới người." ¹⁸Và tức thì họ bỏ lại lưới của họ và đi theo Ngài. ¹⁹Và đi tiếp xa hơn một chút, Ngài thấy Gia-cơ con trai của Xê-bê-đê và Giảng em trai của người, cũng ở trong thuyền đang vá lưới. ²⁰Và tức thì Ngài gọi họ; và họ bỏ lại cha của họ, Xê-bê-đê, trong thuyền với các đầy-tớ làm thuê, và bỏ đi theo Ngài.

Giê-xu dạy với thẩm-quyền lớn (34/Mác 1.21-1.28/Lu-ca 4.31-4.37)

²¹Và họ đi vào Ca-bê-na-um; và tức thì vào ngày Ngưng-nghỉ, Ngài vào hội-đường và giảng-dạy. ²²Và họ ngạc-nhiên ở lời dạy của Ngài, vì Ngài dạy họ như *người* có thẩm-quyền, và không như các người thông-giáo. ²³Và đúng lúc đó, trong hội-đường của họ có một người đàn-ông với một uế-linh; và hắn thét lên, ²⁴rằng: "Chúng tôi có sự gì để làm với Chúa, hỡi Giê-xu Na-xa-rét? Có phải Chúa đến để tiêu diệt chúng tôi? Tôi biết Chúa là ai—Đấng Thánh của Đức Chúa TRỜI!" ²⁵Và Giê-xu khiển-trách nó, rằng: "Im đi, và xuất ra khỏi hắn!" ²⁶Và vật hắn vào cơn co giật, uế-linh đó thét lên với tiếng lớn, và xuất ra khỏi hắn.

Mác 1.27-1.41

27Và tất cả họ ngạc-nhiên, đến nỗi họ tranh-luận giữa họ, rằng: “Đây là gì? Một sự giảng-dạy mới với thẩm-quyền! Thầy ra lệnh cho cả uế-linh, và chúng vâng lời Thầy.” 28Và tức thì tin về Ngài đi ra khắp nơi trong toàn thể quận bao quanh Ga-li-lê.

Giê-xu chữa lành bà mẹ vợ của Phi-e-rơ và nhiều người khác (35/Mác 1.29-1.34/Ma-thi-ơ 8.14-8.17; Lu-ca 4.38-4.41)

29Và tức thì sau khi họ đã đi ra khỏi hội-đường, họ đến nhà của Si-môn và Anh-rê, với Gia-cơ và Giăng. 30Bấy giờ bà mẹ vợ của Si-môn đang nằm bệnh với cơn sốt; và tức thì họ nói với Ngài về bà. 31Và Ngài đến cùng bà và nâng bà lên, nâng bà bởi bàn tay, và cơn sốt rời khỏi bà, và bà hầu bàn họ.

32Và khi buổi tối đã đến, sau khi mặt trời đã lặn, họ đem tới Ngài tất cả những kẻ bệnh và những kẻ bị quỷ ám. 33Và toàn thể thành-phố đã nhóm lại nơi cửa. 34Và Ngài chữa lành nhiều kẻ bệnh với các chứng bệnh khác nhau, và đuổi nhiều quỷ ra; và Ngài chẳng cho phép các con quỷ ấy nói, bởi vì chúng biết Ngài là ai.

Giê-xu thuyết-giảng khắp Ga-li-lê (36/Mác 1.35-1.39/Ma-thi-ơ 4.23-4.25; Lu-ca 4.42-4.44)

35Và vào sáng sớm, trong khi trời còn tối, Giê-xu thức dậy và đi ra và ra đi tới một chỗ vắng-vẻ, và cầu-nguyện ở đó. 36Và Si-môn và các đồng bạn của người lục lạo tìm Ngài; 37và họ tìm được Ngài, và thưa với Ngài: “Mọi người đang tìm Thầy.” 38Và Ngài bảo họ: “Chúng ta hãy đi nơi khác tới các thị-xã gần bên, để Ta cũng có thể thuyết-giảng ở đó; vì đó là mục đích mà Ta đã đến.” 39Và Ngài đi vào các hội-đường của họ khắp tất cả Ga-li-lê, thuyết-giảng và đuổi các quỷ ra.

Giê-xu chữa lành người phong (38/Mác 1.40-1.45/Ma-thi-ơ 8.1-8.4; Lu-ca 5.12-5.16)

40Và một người phong đến tới Ngài, cầu-khẩn Ngài và quì xuống trên đầu gối của hắn trước Ngài, và nói với Ngài: “Nếu Chúa muốn, Chúa có thể làm tôi sạch.” 41Và động lòng thương-xót, Ngài duỗi tay của Ngài ra, và đụng hắn, và phán cùng hắn: “Ta muốn; hãy được sạch.”

Mark 1.27-1.41

27And they were all amazed, so that they debated among themselves, saying, “What is this? A new teaching with authority! He commands even the unclean spirits, and they obey Him.” 28And immediately the news about Him went out everywhere into all the surrounding district of Galilee.

Jesus heals Peter's mother-in-law and many others (35/Mark 1.29-1.34/Matthew 8.14-8.17; Luke 4.38-4.41)

29And immediately after they had come out of the synagogue, they came into the house of Simon and Andrew, with James and John. 30Now Simon's mother-in-law was lying sick with a fever; and immediately they spoke to Him about her. 31And He came to her and raised her up, taking her by the hand, and the fever left her, and she waited on them.

32And when evening had come, after the sun had set, they began bringing to Him all who were ill and those who were demon-possessed. 33And the whole city had gathered at the door. 34And He healed many who were ill with various diseases, and cast out many demons; and He was not permitting the demons to speak, because they knew who He was.

Jesus preaches throughout Galilee (36/Mark 1.35-1.39/ Matthew 4.23-4.25; Luke 4.42-4.44)

35And in the early morning, while it was still dark, Jesus got up and went out and departed to a lonely place, and was praying there. 36And Simon and his companions hunted for Him; 37and they found Him, and said to Him, “Everyone is looking for You.” 38And He said to them, “Let us go somewhere else to the towns nearby, in order that I may preach there also; for that is what I came for.” 39And He went into their synagogues throughout all Galilee, preaching and casting out the demons.

Jesus heals a man with leprosy (38/Mark 1.40-1.45/ Matthew 8.1-8.4; Luke 5.12-5.16)

40And a leper came to Him, beseeching Him and falling on his knees before Him, and saying to Him, “If You are willing, You can make me clean.” 41And moved with compassion, He stretched out His hand, and touched him, and said to him, “I am willing; be cleansed.”

Mark 1.42-2.12

42And immediately the leprosy left him and he was cleansed. 43And He sternly warned him and immediately sent him away, 44and He said to him, “See that you say nothing to anyone; but go, show yourself to the priest and offer for your cleansing what Moses commanded, as a testimony to them.” 45But he went out and began to proclaim it openly and to spread the news about, to such an extent that Jesus could no longer publicly enter a city, but was out in unpopulated areas; and they were coming to Him from everywhere.

Jesus heals a paralyzed man (39/Mark 2.1-2.12/Matthew 9.2-9.8; Luke 5.17-5.26)

2 1When He had come back to Capernaum several days afterward, it was heard that He was at home. 2And many were gathered together, so that there was no longer room, even near the door; and He was speaking the word to them. 3And they came, bringing to Him a paralytic, carried by four men. 4And being unable to bring him to Jesus because of the crowd, they removed the roof where He was; and when they had dug an opening, they let down the pallet on which the paralytic was lying. 5And Jesus seeing their faith said to the paralytic, “My child, your sins are forgiven.” 6But there were some of the scribes sitting there and reasoning in their hearts, 7“Why does this man speak that way? He is blaspheming; who can forgive sins but God alone?” 8And immediately Jesus, aware in His spirit that they were reasoning that way within themselves, said to them, “Why are you reasoning about these things in your hearts? 9Which is easier, to say to the paralytic, ‘Your sins are forgiven’; or to say, ‘Stand up, and take up your pallet and walk’? 10But in order that you may know that the Son of Man has authority on earth to forgive sins”—He said to the paralytic, 11“I say to you, rise, take up your pallet and go home.” 12And he rose and immediately took up the pallet and went out in the sight of all; so that they were all amazed and were glorifying God, saying, “We have never seen anything like this.”

Jesus eats with sinners at Matthew’s house (40/Mark 2.13-2.17/Matthew 9.9-9.13; Luke 5.27-5.32)

Mác 1.42-2.12

42Và tức thì bệnh phong rời khỏi hắn và hắn được sạch. 43Và Ngài nghiêm nghị cảnh-cáo hắn và tức thì cho hắn đi, 44và Ngài bảo hắn: “Hãy để ý rằng người chớ nói với ai điều gì; song hãy đi, tỏ mình cùng thầy tế-lễ và hiến-dâng thứ mà Môi-se đã truyền vì sự sạch của người, như một lời chứng cho họ.” 45Nhưng hắn đi ra và bắt đầu công-bố nó công khai và truyền tin ấy tứ phía, tới độ Giê-xu chẳng còn có thể đi vào một thành-thị nào một cách công-khai, nhưng ở ngoài trong các khu-vực không có người ở; và họ đến cùng Ngài từ mọi nơi.

Giê-xu chữa lành người tê-liệt (39/Mác 2.1-2.12/Ma-thi-ơ 9.2-9.8; Lu-ca 5.17-5.26)

2 1Khi Ngài đã trở về tới Ca-bê-na-um vài ngày sau đó, người ta nghe Ngài ở nhà. 2Và nhiều người nhóm lại với nhau, đến nỗi không còn chỗ, ngay cả gần cửa; và Ngài đang nói lời cùng họ. 3Và họ đến, đem tới Ngài một người bại, được 4 người đàn-ông khiêng. 4Và không thể đem hắn tới Giê-xu vì đám đông, họ dỡ mái nhà nơi Ngài ngồi; và khi họ đã đục một cái lỗ, họ thông xuống tấm nệm người bại đang nằm trên. 5Và thấy đức-tin của họ, Giê-xu phán cùng người bại: “Đứa con của Ta, những tội của con được tha.” 6Nhưng có một số người thông-giáo ngồi đó và lý-luận trong tâm họ: 7“Tại sao người này nói cách đó? Hắn đang nói phạm-thương; ai có thể tha tội ngoài một mình Đức Chúa TRỜI?” 8Và tức thì Giê-xu biết trong linh của Ngài rằng họ đang lý-luận cách đó ở bên trong họ, thì phán cùng họ: “Tại sao các người lý-luận về các việc này trong tâm các người? 9Điều nào dễ hơn, bảo người bại: ‘Tội của con được tha,’ hay nói: ‘Đứng dậy, và xách nệm của con lên và bước đi’? 10Nhưng để các người có thể biết rằng Con Trai Loài Người có thẩm-quyền trên đất để tha tội”—Ngài phán cùng người bại, 11“Ta bảo con, đứng dậy, xách nệm con lên và đi về nhà.” 12Và hắn đứng dậy và tức thì xách nệm lên và đi ra trước mắt tất cả; đến nỗi tất cả họ ngạc-nhiên và tôn-vinh Đức Chúa TRỜI, rằng: “Lâu nay chúng ta chẳng bao giờ thấy một việc nào như vậy.”

Giê-xu ăn với các tội-nhân ở nhà Ma-thi-ơ (40/Mác 2.13-2.17/Ma-thi-ơ 9.9-9.13; Lu-ca 5.27-5.32)

Mác 2.13-2.23

13Và Ngài lại đi ra bên bờ biển; và tất cả đám đông đang đến tới Ngài, và Ngài dạy họ. 14Và khi Ngài đi ngang qua, Ngài thấy Lê-vi con trai của A-phê ngồi trong phòng thuế, và Ngài phán cùng người: “Hãy theo Ta.” Và người đứng dậy và đi theo Ngài.

15Và xảy ra rằng Giê-xu đang tựa nơi bàn ăn trong nhà của Lê-vi, và nhiều kẻ thu thuế và các tội-nhân đang tựa với Giê-xu và các môn-đồ của Ngài; vì có nhiều người trong bọn họ, và họ đang đi theo Ngài. 16Và khi các người thông-giáo của các người Pha-ri-si thấy rằng Ngài đang ăn với các tội-nhân và những kẻ thu thuế, họ bảo các môn-đồ của Ngài: “Tại sao Ngài ăn và uống với những kẻ thu thuế và các tội-nhân?” 17Và nghe điều này, Giê-xu phán cùng họ: “Chẳng phải những kẻ khỏe-mạnh cần thầy thuốc, song những kẻ bệnh; Ta đã chẳng đến để gọi những kẻ công-chính, nhưng các tội-nhân.”

Lãnh-tụ tôn-giáo hỏi Giê-xu về sự kiêng ăn (41/Mác 2.18-2.22/Ma-thi-ơ 9.14-9.17; Lu-ca 5.33-5.39)

18Bây giờ các môn-đồ của Giê-xu và các người Pha-ri-si đang kiêng ăn; và họ đến và nói với Ngài: “Tại sao các môn-đồ của Giê-xu và các môn-đồ của các người Pha-ri-si kiêng ăn, song các môn-đồ của Thầy chẳng kiêng ăn?” 19Và Giê-xu phán cùng họ: “Trong khi chàng rể ở với họ, khách dự tiệc cưới chẳng kiêng ăn, có phải không? Chừng nào họ có chàng rể ở với họ, chừng ấy họ không thể kiêng ăn. 20Nhưng những ngày ấy sẽ đến khi chàng rể bị bắt đi khỏi họ, và rồi họ sẽ kiêng ăn trong ngày đó. 21Không ai vá miếng vải chưa bị co vào quần áo cũ; vì miếng vá toạc khỏi nó, cái mới khỏi cái cũ, và kết quả là chỗ rách tệ hơn. 22Và không ai đổ rượu nho mới vào bầu rượu da cũ; vì rượu sẽ làm vỡ toạc da, và rượu bị mất, và da cũng vậy; nhưng đổ rượu nho mới vào bầu rượu da mới.”

Các môn-đồ nhặt lúa vào ngày Ngưng-ngỉ (45/Mác 2.23-2.28/ Ma-thi-ơ 12.1-12.8; Lu-ca 6.1-6.5)

23Và xảy ra rằng Ngài đang đi ngang qua các đồng lúa vào ngày Ngưng-ngỉ, và các môn-đồ của Ngài bắt đầu dọn đường đi theo trong khi đang bứt đầu bông lúa.

Mark 2.13-2.23

13And He went out again by the seashore; and all the crowd were coming to Him, and He was teaching them. 14And as He passed by, He saw Levi the son of Alphaeus sitting in the tax office, and He said to him, “Follow Me!” And he rose and followed Him.

15And it came about that Jesus was reclining at the table in Levi’s house, and many tax-gatherers and sinners were reclining with Jesus and His disciples; for there were many of them, and they were following Him. 16And when the scribes of the Pharisees saw that He was eating with the sinners and tax-gatherers, they began saying to His disciples, “Why is He eating and drinking with tax-gatherers and sinners?” 17And hearing this, Jesus said to them, “It is not those who are healthy who need a physician, but those who are sick; I did not come to call the righteous, but sinners.”

Religious leaders ask Jesus about fasting (41/Mark 2.18-2.22/Matthew 9.14-9.17; Luke 5.33-5.39)

18Now John’s disciples and the Pharisees were fasting; and they came and said to Him, “Why do John’s disciples and the disciples of the Pharisees fast, but Your disciples do not fast?” 19And Jesus said to them, “While the bridegroom is with them, the wedding guests do not fast, do they? So long as they have the bridegroom with them, they cannot fast. 20But the days will come when the bridegroom is taken away from them, and then they will fast in that day. 21No one sews a patch of unshrunk cloth on an old garment; otherwise the patch pulls away from it, the new from the old, and a worse tear results. 22And no one puts new wine into old wineskins; otherwise the wine will burst the skins, and the wine is lost, and the skins as well; but one puts new wine into fresh wineskins.”

The disciples pick wheat on the Sabbath (45/Mark 2.23-2.28/Matthew 12.1-12.8; Luke 6.1-6.5)

23And it came about that He was passing through the grainfields on the Sabbath, and His disciples began to make their way along while picking the heads of grain.

Mark 2.24-3.10

24And the Pharisees were saying to Him, “See here, why are they doing what is not lawful on the Sabbath?” 25And He said to them, “Have you never read what David did when he was in need and became hungry, he and his companions; 26how he entered the house of God in the time of Abiathar *the* high priest, and ate the loaves of presentation, which is not lawful for *anyone* to eat except the priests, and he gave it also to those who were with him?” 27And He was saying to them, “The Sabbath was made for the sake of man, and not man for the sake of the Sabbath. 28Consequently, the Son of Man is Lord even of the Sabbath.”

Jesus heals a man's hand on the Sabbath (46/Mark 3.1-3.6/Matthew 12.9-12.14; Luke 6.6-6.11)

3 1And He entered again into a synagogue; and a man was there with a withered hand. 2And they were watching Him *to see* if He would heal him on the Sabbath, in order that they might accuse Him. 3And He said to the man with the withered hand, “Arise into the midst.” 4And He said to them, “Is it lawful on the Sabbath to do good or to do harm, to save a life or to kill?” But they kept silent. 5And after looking around at them with anger, grieved at their hardness of heart, He said to the man, “Stretch out your hand.” And he stretched it out, and his hand was restored. 6And the Pharisees went out and immediately *began* taking counsel with the Herodians against Him, *as to* how they might destroy Him.

Huge crowds follow Jesus (47/Mark 3.7-3.12/Matthew 12.15-12.21)

7And Jesus withdrew to the sea with His disciples; and a great multitude from Galilee followed; and *also* from Judea, 8and from Jerusalem, and from Idumea, and beyond the Jordan, and the region around Tyre and Sidon, a great multitude heard of all that He was doing and came to Him. 9And He told His disciples that a boat should stand ready for Him because of the multitude, in order that they might not crowd Him; 10for He had healed many, with the result that all those who had afflictions pressed about Him in order to touch Him.

Mác 2.24-3.10

24Và các người Pha-ri-si nói với Ngài: “Xem đây, tại sao họ làm điều không đúng luật vào ngày Ngưng-nghi?” 25Và Ngài bảo họ: “Các người đã chẳng bao giờ đọc điều Đa-vít đã làm khi người cần và trở nên đói, người và các bạn đồng-hành của người: 26thể nào người đã vào nhà của Đức Chúa TRỜI trong đời của thầy tế-lễ thượng-phẩm A-bia-tha, và đã ăn các ổ bánh trưng-hiến, thật không đúng luật cho *ai* ăn ngoại trừ các thầy tế-lễ, và người cũng ban nó cho những kẻ *đi* với mình?” 27Và Ngài phán cùng họ: “Ngày Ngưng nghi đã được lập vì loài người, và không phải loài người vì ngày Ngưng-nghi. 28Do đó Con Trai Loài Người là Chúa cả của ngày Ngưng-nghi.”

Giê-xu chữa lành tay của người đàn ông trong ngày Ngưng-nghi (46/Mác 3.1-3.6/Ma-thi-ơ 12.9-12.14; Lu-ca 6.6-6.11)

3 1Và Ngài lại vào hội-đường; và có một người đàn-ông nọ có một bàn tay teo. 2Và họ đang canh chừng Ngài *để xem* Ngài sẽ chữa lành người đó vào ngày Ngưng-nghi chẳng, để họ có thể cáo buộc Ngài. 3Và Ngài phán cùng người có tay teo: “Hãy đứng dậy vào giữa đây.” 4Và Ngài bảo họ: “Có đúng luật vào ngày Ngưng-nghi để làm điều lành hay để làm hại, để cứu sinh mệnh hay để giết?” Nhưng họ cứ làm thinh. 5Và sau khi nhìn quanh họ với cơn giận, đau lòng ở sự cứng lòng của họ, Ngài phán cùng người đó: “Hãy duỗi tay ngươi ra.” Và hắn duỗi nó ra, và bàn tay hắn được hồi-phục. 6Và những người Pha-ri-si đi ra và tức thì hội ý với các người Hê-rốt chống lại Ngài, *để* làm sao họ có thể tiêu diệt Ngài.

Các đám đông lớn đi theo Giê-xu (47/Mác 3.7-3.12/Ma-thi-ơ 12.15-12.21)

7Và Giê-xu rút lui tới biển với các môn-đồ của Ngài; và một đám đông lớn từ Ga-li-lê đi theo; và *cũng* từ Giu-dê, 8và từ Giê-ru-sa-lem, và từ vùng Y-đu-mê, và bên kia sông Giô-đanh, và vùng xung-quanh Ty-rơ và Si-đôn, một đám đông lớn đã nghe về mọi việc Ngài đang làm và đến cùng Ngài. 9Và Ngài bảo các môn-đồ của Ngài rằng phải chuẩn bị một chiếc thuyền cho Ngài bởi có đám đông, để họ không thể chèn ép Ngài; 10vì Ngài đã chữa lành nhiều *người*, kết-quả là tất cả những kẻ có các loại bệnh hoạn đều lần ép quanh Ngài để sờ Ngài.

Mác 3.11-3.28

11Và hễ khi nào các uế-linh trông thấy Ngài, chúng sấp *mình* xuống trước mặt Ngài và thét lên, rằng: “Thầy là Con Trai của Đức Chúa TRỜI!” 12Và Ngài nghiêm-chỉnh cảnh-cáo chúng chớ để lộ Ngài.

Giê-xu chọn 12 môn-đồ (48/Mác 3.13-3.19/Luca 6.12-6.16)

13Và Ngài đi lên núi và gọi đến những người chính Ngài muốn, và họ đến cùng Ngài. 14Ngài chỉ-định 12 vị, mà Ngài cũng đặt tên là sứ-đồ, để họ được ở với Ngài, và để Ngài có thể phái họ đi ra để thuyết-giảng, 15và để có quyền-lực đuổi quỷ. 16Và Ngài chỉ-định 12 vị: Si-môn (mà Ngài đặt tên là Phi-e-ro⁽¹⁾); 17Gia-cơ con trai của Xê-bê-đê, và Giăng em trai của Gia-cơ (mà Ngài đặt tên là Bô-a-ner, nghĩa là các Con Trai của Sấm-sét); 18và Anh-rê, và Phi-líp, và Ba-thê-lê-my và Ma-thi-ơ, và Thô-ma, và Gia-cơ con trai của A-phê, và Tha-đê, và Si-môn người Ca-na-an, 19và Giu-đa Ích-ca-ri-ốt, kẻ phản Ngài.

Các lãnh-tụ tôn-giáo cáo buộc Giê-xu là Sa-tan (74/Mác 3.20-3.30/Ma-thi-ơ 12.22-12.37)

20Và Ngài đến trong một căn nhà nọ, và đám đông lại tụ họp, tới độ họ không thể ăn được bánh. 21Và khi các người thân-thuộc của chính Ngài nghe về *điều này*, họ đi ra để bắt giữ Ngài; vì họ nói: “Hắn đã mất trí.” 22Và các người thông-giáo từ Giê-ru-sa-lem xuống, nói: “Hắn bị Bê-ên-xê-bun ám,” và “Hắn đuổi quỷ ra bởi kẻ cai-trị các quỷ.” 23Và Ngài gọi họ tới chính Ngài và bắt đầu nói với họ bằng các ẩn-dụ: “Làm sao Sa-tan có thể đuổi Sa-tan? 24Và nếu một vương-quốc bị chia rẽ chống lại chính nó, vương-quốc đó không thể đứng được. 25Và nếu một *gia đình* bị chia rẽ chống lại chính nó, *gia đình* đó sẽ không thể đứng được. 26Và nếu Sa-tan đã chỗi dậy chống lại chính nó và bị chia rẽ, nó không thể đứng được, song nó có sự cuối cùng. 27Nhưng chẳng ai có thể vào nhà của người đàn-ông mạnh sức và cướp bóc tài sản của hắn trừ phi trước tiên nó trói người đàn-ông mạnh sức đó, và rồi nó sẽ cướp bóc nhà của hắn. 28Quả thật Ta nói cùng các người, mọi tội sẽ được tha cho các con trai loài người, và bất cứ lời phạm-thượng gì họ thốt ra;

Mark 3.11-3.28

11And whenever the unclean spirits beheld Him, they would fall down before Him and cry out, saying, “You are the Son of God!” 12And He earnestly warned them not to make Him known.

Jesus selects the twelve disciples (48/Mark 3.13-3.19/Luke 6.12-6.16)

13And He went up the mountain and summoned those whom He Himself wanted, and they came to Him. 14And He appointed twelve, whom He also named apostles, that they might be with Him, and that He might send them out to preach, 15and to have authority to cast out the demons. 16And He appointed the twelve: Simon (to whom He gave the name Peter), 17and James, the son of Zebedee, and John the brother of James (to them He gave the name Boanerges, which means, “Sons of Thunder”); 18and Andrew, and Philip, and Bartholomew, and Matthew, and Thomas, and James the son of Alphaeus, and Thaddaeus, and Simon the Cananaean; 19and Judas Iscariot, who betrayed Him.

Religious leaders accuse Jesus of being Satan (74/Mark 3.20-3.30/Matthew 12.22-12.37)

20And He came into a house, and the multitude gathered again, to such an extent that they could not even eat bread. 21And when His own kinsmen heard of *this*, they went out to take custody of Him; for they were saying, “He has lost His senses.” 22And the scribes who came down from Jerusalem were saying, “He is possessed by Beelzebul,” and “He casts out the demons by the ruler of the demons.” 23And He called them to Himself and began speaking to them in parables, “How can Satan cast out Satan? 24And if a kingdom is divided against itself, that kingdom cannot stand. 25And if a house is divided against itself, that house will not be able to stand. 26And if Satan has risen up against himself and is divided, he cannot stand, but he has an end. 27But no one can enter the strong man’s house and plunder his property unless he first binds the strong man, and then he will plunder his house. 28Truly I say to you, all sins shall be forgiven the sons of men, and whatever blasphemies they utter;

¹nguyên ngữ Πέτρος /Pét-trot.xơ/ là một hòn đá nhỏ

Mark 3.29-4.9

²⁹but whoever blasphemes against the Holy Spirit never has forgiveness, but is guilty of an eternal sin”—³⁰because they were saying, “He has an unclean spirit.”

Jesus describes His true family (76/Mark 3.31-3.35/Matthew 12.46-12.50; Luke 8.19-8.21)

31And His mother and His brothers arrived, and standing outside they sent *word* to Him and called Him. ³²And a crowd was sitting around Him, and they said to Him, “Behold, Your mother and Your brothers are outside looking for You.” ³³And answering them, He said, “Who are My mother and My brothers?” ³⁴And looking about on those who were sitting around Him, He said, “Behold, My mother and My brothers! ³⁵For whoever does the will of God, he is My brother and sister and mother.”

Jesus tells the parable of the four soils (77/Mark 4.1-4.9/ Matthew 13.1-13.9; Luke 8.4-8.8)

4 ¹Again He began to teach by the sea. And such a very large crowd gathered to Him that He got into a boat in the sea and sat down; and the whole crowd was by the sea on the land. ²And He was teaching them many things in parables, and was saying to them in His teaching, ³“Listen to this! Behold, the sower went out to sow; ⁴as it came about that as he was sowing, some *seed* fell beside the road, and the birds came and ate it up. ⁵And other *seed* fell on the rocky ground where it did not have much soil; and immediately it sprang up because it had no depth of soil. ⁶And after the sun had risen, it was scorched; and because it had no root, it withered away. ⁷And other *seed* fell among the thorns, and the thorns came up and choked it, and it yielded no crop. ⁸And other *seeds* fell into the good soil, and as they grew up and increased, they yielded a crop and produced thirty, sixty, and a hundredfold.” ⁹And He was saying, “He who has ears to hear, let him hear.”

Jesus explains the parable of the four soils (78/Mark 4.10-4.25/Matthew 13.10-13.23; Luke 8.9-8.18)

Mác 3.29-4.9

²⁹song hễ ai nói phạm-thượng Đức Thánh-Linh thì chẳng bao giờ được tha-thứ, nhưng mắc phải một cái tội đời đời”—³⁰bởi vì họ đang nói: “Ông ta có một uế-linh.”

Giê-xu miêu-tả gia-đình thực của Ngài (76/Mác 3.31-3.35/Ma-thi-ơ 12.46-12.50; Lu-ca 8.19-8.21)

31Và mẹ của Ngài và các em trai của Ngài đến, và đứng bên ngoài, họ nhắn Ngài và gọi Ngài. ³²Và một đám đông đang ngồi quanh Ngài, và họ thưa với Ngài: “Kìa, mẹ của Thầy và các em trai của Thầy ở bên ngoài đang tìm Thầy.” ³³Và trả lời họ, Ngài phán: “Ai là mẹ của Ta và các em trai của Ta?” ³⁴Và nhìn quanh các kẻ đang ngồi xung-quanh mình, Ngài phán: “Này, Mẹ của Ta và các em trai của Ta! ³⁵Vì hễ ai thực-hành ý-muốn của Đức Chúa TRỜI, kẻ ấy là em trai và em gái và mẹ của Ta.”

Giê-xu kể ẩn-dụ về bốn loại đất (77/Mác 4.1-4.9/ Ma-thi-ơ 13.1-13.9; Lu-ca 8.4-8.8)

4 ¹Một lần nữa Ngài bắt đầu giảng-dạy cạnh biển. Và một đám quá đông nhóm lại với Ngài đến nỗi Ngài *phải* xuống một chiếc thuyền trên biển và ngồi xuống; và toàn-thể đám đông ở cạnh biển trên đất liền. ²Và Ngài dạy họ nhiều điều bằng các ẩn-dụ, và nói với họ trong sự giảng-dạy của Ngài: ³“Hãy lắng nghe điều này! Kìa, người gieo hạt đi ra để gieo; ⁴và xảy ra khi hấn đang gieo, một số hạt rơi bên đường, và chim chóc đến và ăn nó hết. ⁵Và *một số* khác đã rơi trên *đất* có đá nơi đã chẳng có nhiều đất; và nó nảy mầm liền vì nó không có một độ sâu nào của đất. ⁶Và sau khi mặt trời đã mọc, nó bị cháy sém; và vì nó đã không có rễ, nó héo đi. ⁷Và *một số* khác đã rơi ở giữa gai góc, và gai góc mọc lên và làm nó chết ngạt, và nó đã chẳng được mùa gì cả. ⁸Và *một số* khác đã rơi vào đất tốt, và khi chúng mọc lên và tăng-trưởng, chúng được mùa và sản-xuất gấp 30, 60, và 100 lần.” ⁹Và Ngài phán: “Kẻ có tai để nghe, hãy nghe.”

Giê-xu giải-thích ẩn-dụ về bốn loại đất (78/Mác 4.10-4.25/Ma-thi-ơ 13.10-13.23; Lu-ca 8.9-8.18)

Mác 4.10-4.25

10Và ngay khi Ngài ở một mình, những kẻ xung-quanh Ngài, cùng với 12 vị, hỏi Ngài về các ẩn-dụ đó. 11Và Ngài phán cùng họ: “Điều huyền-bí của vương-quốc của Đức Chúa TRỜI đã được ban cho các người; song những kẻ ở bên ngoài, được mọi điều bằng các ẩn-dụ; 12để TRONG KHI THẤY, HỌ THẤY ĐƯỢC MÀ KHÔNG LÍNH-HỘI; VÀ TRONG KHI NGHE, HỌ NGHE ĐƯỢC MÀ KHÔNG HIỂU, E RẰNG HỌ TRỞ LẠI VÀ ĐƯỢC THA-THỨ CHĂNG⁽¹⁾.”

13Và Ngài phán cùng họ: “Các người không hiểu ẩn-dụ này sao? Và làm thế nào các người sẽ hiểu tất cả các ẩn-dụ? 14Người gieo hạt gieo lời Chúa. 15Và họ là những kẻ ở bên cạnh con đường nơi lời được gieo; và khi họ nghe, tức thì Sa-tan đến và lấy đi lời đã được gieo trong họ. 16Và tương-tự, họ là những kẻ mà trên họ hạt giống được gieo như trên những chỗ có đá, những kẻ, khi họ nghe lời, vui vẻ nhận lời liền; 17và họ không có rễ vững-chắc trong họ, nhưng chỉ tạm-thời; đoạn, khi hoạn-nạn hay bất bớ nổi lên vì lời, tức thì họ bị khiến cho sẩy chân. 18Và những kẻ khác là những kẻ trên họ hạt giống được gieo như giữa gai góc; đây là những kẻ đã nghe lời, 19và các sự lo-lắng về thế-gian, và sự lừa-đảo của sự giàu-có, và các sự ham-muốn các điều khác đi vào trong và bóp nghẹt lời, và nó trở thành không kết-quả. 20Và đây là những kẻ trên họ hạt giống được gieo như trên đất tốt; và họ nghe lời và chấp nhận lời, và mang kết-quả gấp 30, 60, và 100 lần.”

21Và Ngài phán cùng họ: “Một cây đèn được đem đến để rời bị đặt dưới cái thùng giạ hoặc dưới giường à? Nó chẳng được đem đến để được đặt trên chân đèn, hay sao? 22Vì chẳng có cái gì bị che giấu, trừ phi để bị lộ; cũng chẳng có điều gì bí-mật, nhưng nó sẽ ra ánh sáng⁽²⁾. 23Nếu ai có tai để nghe, để hẳn nghe.” 24Và Ngài phán cùng họ: “Hãy cẩn thận coi chừng điều các người nghe. Bởi lường gì các người lường, các người sẽ được lường cho như vậy, và ngoài ra các người sẽ được cho nhiều hơn. 25Vì hễ ai có, kẻ đó sẽ được cho nhiều hơn; và hễ ai không có, ngay cả cái nó có cũng sẽ bị lấy đi khỏi nó.

¹Ê-sai 6.9;43.8; Giê-rê-mi 5.21; Ê-xê-chiên 12.2

Mark 4.10-4.25

10And as soon as He was alone, those about Him, along with the twelve, began asking Him about the parables. 11And He was saying to them, “To you has been given the mystery of the kingdom of God, but those who are outside get everything in parables, 12in order that WHILE SEEING, THEY MAY SEE AND NOT PERCEIVE; AND WHILE HEARING, THEY MAY HEAR AND NOT UNDERSTAND, LEST THEY RETURN AND BE FORGIVEN.”

13And He said to them, “Do you not understand this parable? And how will you understand all the parables? 14The sower sows the word. 15And these are the ones who are beside the road where the word is sown; and when they hear, immediately Satan comes and takes away the word which has been sown in them. 16And in a similar way these are the ones on whom seed was sown on the rocky places, who, when they hear the word, immediately receive it with joy; 17and they have no firm root in themselves, but are only temporary; then, when affliction or persecution arises because of the word, immediately they are caused to stumble. 18And others are the ones on whom seed was sown among the thorns; these are the ones who have heard the word, 19and the worries of the world, and the deceitfulness of riches, and the desires for other things enter in and choke the word, and it becomes unfruitful. 20And those are the ones on whom seed was sown on the good soil; and they hear the word and accept it, and bear fruit, thirty, sixty, and a hundredfold.”

21And He was saying to them, “A lamp is not brought to be put under a bushel basket, is it, or under the bed? Is it not brought to be put on the lampstand? 22For nothing is hidden, except to be revealed; nor has anything been secret, but that it would come to light. 23If any man has ears to hear, let him hear.” 24And He was saying to them, “Take care what you listen to. By what measure you measure it shall be measured to you; and more shall be given you besides. 25For whoever has, to him more shall be given; and whoever does not have, even what he has shall be taken away from him.”

²hay: Vì chẳng có cái gì được giấu mà không bị lộ, cũng chẳng có điều gì bí-mật mà không ra ánh-sáng

Mark 4.26-4.41

Jesus tells the parable of the growing seed (79/Mark 4.26-4.29)

26And He was saying, “The kingdom of God is like a man who would cast seed upon the soil; **27**and he goes to bed at night and gets up by day, and the seed sprouts and grows—how, he himself does not know. **28**The soil produces crops by itself; first the stalk, then the head, then the mature grain in the head. **29**But when the crop permits, he immediately puts in the sickle, because the harvest has come.”

Jesus tells the parable of the mustard seed (81/Mark 4.30-4.34/Matthew 13.31-13.32)

30And He said, “How shall we compare the kingdom of God, or by what parable shall we present it? **31***It is* like a mustard seed, which, when sown upon the soil, though it is smaller than all the seeds that are upon the soil, **32**yet when it is sown, it grows up and becomes larger than all the garden plants and forms large branches; so that THE BIRDS OF THE AIR CAN NEST UNDER ITS SHADE.”

33With many such parables He was speaking the word to them, as they were able to hear it; **34**and He did not speak to them without a parable; but He was explaining everything privately to His own disciples.

Jesus calms the storm (87/Mark 4.35-4.41/Matthew 8.23-8.27; Luke 8.22-8.25)

35And on that day, when evening came, He said to them, “Let us go over to the other side.” **36**And leaving the crowd, they took Him along with them, just as He was, in the boat; and other boats were with Him. **37**And there arose a fierce gale of wind, and the waves were breaking over the boat so that the boat was already filling up. **38**And He Himself was in the stern, asleep on the cushion; and they awoke Him and said to Him, “Teacher, do You not care that we are perishing?” **39**And being aroused, He rebuked the wind and said to the sea, “Hush, be still.” And the wind died down and a great calm occurred. **40**And He said to them, “Why are you so timid? How is it that you have no faith?” **41**And they became very much afraid and said to one another, “Who then is this, that even the wind and the sea obey Him?”

Mác 4.26-4.41

Giê-xu nói ẩn-dụ về hạt giống mọc lên (79/Mác 4.26-4.29)

26Và Ngài phán: “Vương-quốc của Đức Chúa TRỜI như một người rải hạt giống trên đất; **27**và hắn đi ngủ ban đêm và thức dậy ban ngày, và hạt giống đâm chồi và phát-triển—thế nào, tự hắn không biết. **28**Đất tự nó sản-xuất các vụ mùa; trước tiên thân cây, kế đến bông, rồi đến hạt chín trong bông. **29**Nhưng khi vụ mùa cho phép, tức thì hắn tra lưỡi liềm vào, bởi vì mùa gặt đã đến.”

Giê-xu kể ẩn-dụ về hạt mù-tạc (81/Mác 4.30-4.34/Ma-thi-ơ 13.31-13.32)

30Và Ngài phán: “Thế nào chúng ta sẽ so-sánh vương-quốc của Đức Chúa TRỜI, hay bởi ẩn-dụ gì chúng ta sẽ trình-bày nó? **31**Nó như một hạt mù-tạc, khi được gieo trên đất, dẫu nó nhỏ hơn tất cả các hạt giống ở trên đất, **32**tuy nhiên khi nó được gieo, nó mọc lên và trở nên lớn hơn tất cả các cây trong vườn và thành hình các nhánh lớn; đến nỗi CHIM TRỜI CÓ THỂ LÀM TỔ DƯỚI BÓNG CỦA NÓ⁽¹⁾.”

33Với nhiều ẩn-dụ thế ấy, Ngài nói lời cùng họ, khi họ có thể nghe nó; **34**và Ngài chẳng nói với họ mà không có ẩn-dụ; nhưng Ngài giải-thích mọi sự riêng cho chính các môn-đồ của Ngài.

Giê-xu làm im cơn bão (87/Mác 4.35-4.41/Ma-thi-ơ 8.23-8.27; Lu-ca 8.22-8.25)

35Vào ngày đó, khi buổi tối đã đến, Ngài bảo họ: “Chúng ta hãy đi qua tới bên kia.” **36**Và rời đám đông, họ đưa Ngài đi cùng với họ, y như nơi Ngài từng ở trong thuyền; và các thuyền khác cùng đi với Ngài. **37**Và một cơn bão dữ tợn nổi lên, và sóng đang đổ đầu lên thuyền đến nỗi thuyền đầy nước rồi. **38**Và chính Ngài ở trong đuôi thuyền, ngủ trên đệm; và họ đánh thức Ngài và thưa với Ngài: “Thầy ôi, Thầy không lo rằng chúng ta sắp chết sao?” **39**Và bị đánh thức, Ngài quở gió và bảo biển: “Im đi, yên lặng.” Và gió tan dần và một sự yên-lặng như tờ xảy ra. **40**Và Ngài bảo họ: “Tại sao các ngươi quá nhát? Thế nào các ngươi không có đức-tin?” **41**Và họ trở nên quá sợ hãi và nói với nhau: “Thế thì đây là ai, để cả gió và biển cũng vâng lời Thầy?”

¹Ê-xê-chiên 17.23; 31.6; Thánh-thi 104.12; Đa-ni-ên 4.12

Giê-xu đuổi quỷ-sứ vào bầy heo (88/Mác 5.1-5.20/Ma-thi-ơ 8.28-9.1; Lu-ca 8.26-8.39)

5 ¹Và họ tới bờ biển bên kia, vào trong xứ của dân Ga-đa-ra. ²Và khi Ngài đã ra khỏi thuyền, tức thì 1 người đàn-ông từ mồ-mả với một uế-linh đón Ngài, ³và hắn sống ở giữa mồ-mả. Và không ai còn có thể trói hắn được nữa, ngay cả với dây xích; ⁴vì hắn đã thường bị trói bằng còng và dây xích, và các dây xích đã bị hắn đập tan và những còng bị đập bể thành từng mảnh, và chẳng có ai đủ mạnh để chế ngự hắn. ⁵Và liên-tục đêm và ngày, giữa mồ-mả và trong các ngọn núi, hắn tru-hú và đánh hắn thậm tím bằng đá. ⁶Và thấy Giê-xu từ đằng xa, hắn chạy lên và cúi xuống trước Ngài; ⁷và la hét *muốn bề lòng ngực*, hắn nói: “Tôi có liên hệ gì với Chúa, thưa Giê-xu, Con Trai của Đức Chúa TRỜI Chí Cao? Tôi nài xin Chúa bởi Đức Chúa TRỜI, đừng giày vò tôi!” ⁸Vì Ngài đã bảo nó: “Hãy ra khỏi người này, người uế-linh!” ⁹Và Ngài hỏi nó: “Tên người là gì?” Và nó nói với Ngài: “Tên tôi là Quân-đoàn; vì chúng tôi nhiều *lắm*.” ¹⁰Và nó tha-thiết khẩn nài Ngài đừng đuổi chúng đi ra khỏi xứ này. ¹¹Bây giờ có một bầy heo đông đang ăn ở đó trên triền đồi. ¹²Và chúng van xin Ngài, rằng: “Xin sai chúng tôi vào những con heo để chúng tôi được đi vào chúng.” ¹³Và Ngài cho phép chúng. Và xuất ra, các uế-linh đi vào những con heo; và bầy ấy nhào xuống bờ dốc đứng vào biển, khoảng 2 ngàn *con*, và chúng chết chìm trong biển. ¹⁴Và những kẻ chẵn bầy chạy và phúc-trình việc đó trong thành-thị và ngoài nông-thôn. Và *dân-chúng* đến để xem việc gì đã xảy ra. ¹⁵Và họ đến Giê-xu và quan-sát người đã bị quỉ-ám lâu nay, đang ngồi, có mặc áo quần và tinh-táo, chính người đã có “quần-đoàn” *quỉ*; và họ trở thành hoảng-sợ. ¹⁶Và những kẻ đã thấy điều đó mô-tả cho họ biết đã xảy ra thế nào cho người đàn-ông đã bị quỉ-ám, và về bầy heo. ¹⁷Và họ bắt đầu khẩn nài Ngài đi khỏi vùng của họ. ¹⁸Và khi Ngài đang xuống thuyền, người đàn-ông đã bị quỉ-ám khẩn nài Ngài rằng hắn được tháp tùng Ngài.

Jesus sends demons into a herd of pigs (88/Mark 5.1-5.20/Matthew 8.28-9.1; Luke 8.26-8.39)

5 ¹And they came to the other side of the sea, into the country of the Gadarenes. ²And when He had come out of the boat, immediately a man from the tombs with an unclean spirit met Him, ³and he had his dwelling among the tombs. And no one was able to bind him anymore, even with a chain; ⁴because he had often been bound with shackles and chains, and the chains had been torn apart by him and the shackles broken in pieces, and no one was strong enough to subdue him. ⁵And constantly night and day, among the tombs and in the mountains, he was howling and bruising himself with stones. ⁶And seeing Jesus from a distance, he ran up and bowed down before Him; ⁷and shouting at the top of his voice, he said, “What do I have to do with You, Jesus, Son of the Most High God? I implore You by God, do not torment me!” ⁸For He had been saying to him, “Come out of the man, you unclean spirit!” ⁹And He was asking him, “What is your name?” And he said to Him, “My name is Legion; for we are many.” ¹⁰And he *began* to entreat Him earnestly not to send them out of the country. ¹¹Now there was a big herd of swine feeding there on the hillside. ¹²And they entreated Him, saying, “Send us into the swine so that we may enter them.” ¹³And He gave them permission. And coming out, the unclean spirits entered the swine; and the herd rushed down the steep bank into the sea, about two thousand *of them*; and they were drowned in the sea. ¹⁴And their herdsmen ran away and reported it in the city and *out* in the country. And *the people* came to see what it was that had happened. ¹⁵And they came to Jesus and observed the man who had been demon-possessed sitting down, clothed and in his right mind, the very man who had had the “legion”; and they became frightened. ¹⁶And those who had seen it described to them how it had happened to the demon-possessed man, and *all* about the swine. ¹⁷And they began to entreat Him to depart from their region. ¹⁸And as He was getting into the boat, the man who had been demon-possessed was entreating Him that he might accompany Him.

Mark 5.19-5.34

19And He did not let him, but He said to him, “Go home to your people and report to them what great things the Lord has done for you, and *how* He had mercy on you.” 20And he went away and began to proclaim in Decapolis what great things Jesus had done for him; and everyone marveled.

Jesus heals a bleeding woman and restores a girl to life (89/Mark 5.21-5.43/Matthew 9.18-9.26; Luke 8.40-8.56)

21And when Jesus had crossed over again in the boat to the other side, a great crowd gathered about Him; and He was by the seashore. 22And one of the synagogue officials named Jairus came up, and upon seeing Him, fell at His feet 23and entreated Him earnestly, saying, “My little daughter is at the point of death; *please* come and lay Your hands on her, that she may be saved and live.” 24And He went off with him; and a large crowd was following Him and pressing in on Him.

25And a woman who had had a hemorrhage for twelve years, 26and had endured much at the hands of many physicians, and had spent all that she had and was not helped at all, but rather had grown worse, 27after hearing about Jesus, and came up in the crowd behind Him, and touched His cloak. 28For she was saying, “If I just touch His garments, I shall be saved.” 29And immediately the flow of her blood was dried up; and she felt in her body that she was healed of her affliction. 30And immediately Jesus, perceiving in Himself that the power *proceeding* from Him had gone forth, turned around in the crowd and said, “Who touched My garments?” 31And His disciples said to Him, “You see the crowd pressing in on You, and You say, ‘Who touched Me?’” 32And He looked around to see the woman who had done this. 33But the woman fearing and trembling, aware of what had happened to her, came and fell down before Him, and told Him the whole truth. 34And He said to her, “Daughter, your faith has saved you; go in peace and be healed of your affliction.”

Mác 5.19-5.34

19Và Ngài không cho hắn, nhưng Ngài bảo hắn: “Về nhà cùng dân của ngươi và hãy thuật lại cho họ các điều vĩ-đại Đức Chúa đã làm cho ngươi, và Ngài đã có lòng khoan-dung trên ngươi *thế nào*.” 20Và hắn đi khỏi và bắt đầu công-bố trong vùng Đê-ca-bô-lơ các điều vĩ-đại Giê-xu đã làm cho hắn; và mọi người đều kinh-ngạc.

Giê-xu chữa lành một bà bị bệnh xuất huyết và hồi-sinh một đứa con gái (89/Mác 5.21-5.43/Ma-thi-ơ 9.18-9.26; Lu-ca 8.40-8.56)

21Và khi Giê-xu đã vượt qua tới bờ bên kia bằng thuyền một lần nữa, một đám đông lớn nhóm lại quanh Ngài; và Ngài ở cạnh bờ biển. 22Và một trong các viên-chức hội-đường có tên là Giai-ru tới gần, và vừa thấy Ngài *liền* gieo mình nơi chân của Ngài 23và tha-thiết khẩn nài Ngài, rằng: “Con gái nhỏ của tôi tới điểm chết;⁽¹⁾ xin đến và đặt các bàn tay của Thầy trên nó, để nó có thể được cứu và sống.” 24Và Ngài bỏ đi với hắn; và một đám đông lớn đi theo Ngài và lấn ép vào Ngài.

25Và một người đàn-bà có bệnh xuất-huyết trong 12 năm, 26và đã chịu đựng nhiều ở bàn tay của nhiều thầy thuốc, và đã tiêu hết *tiền* bà đã có, và chẳng được giúp gì, nhưng lại càng trở nên tệ hơn, 27và sau khi nghe về Giê-xu, tới gần trong đám đông đằng sau Ngài, và sờ áo choàng của Ngài. 28Vì bà nói: “Nếu mình chỉ sờ y-phục của Ngài, mình sẽ được cứu.” 29Và tức thì dòng máu của bà khô queo; và bà cảm biết trong thân-thể của mình rằng bà đã được chữa lành khỏi hoạn-nạn của mình. 30Và tức thì Giê-xu, nhận biết trong chính Ngài rằng quyền-năng từ Ngài đã đi ra, quay quanh trong đám đông và nói: “Ai đã sờ y-phục của Ta?” 31Và các môn-đồ của Ngài nói với Ngài: “Thầy thấy đám đông lấn ép vào Thầy, và Thầy *lại* nói: ‘Ai đã sờ Ta?’” 32Và Ngài nhìn quanh để thấy người đàn-bà đã làm việc này. 33Song người đàn-bà kinh-sợ và run-rẩy, biết việc gì đã xảy ra cho mình, đến và sấp *mình* xuống trước mặt Ngài, và kể cho Ngài toàn-thể sự thật. 34Và Ngài phán cùng bà: “Con gái, đức-tin của con đã cứu con; hãy đi trong bình-an, và hoạn-nạn của con được chữa lành.”

¹Ma-thi-ơ 9.18 ghi: mới chết

Mác 5.35-6.6

35Trong khi Ngài còn đang nói, họ đến từ *nhà của viên-chức hội-đường*, nói: “Con gái của ông đã chết; tại sao làm phiền Thầy thêm nữa?”
36Song Giê-xu, nghe thoáng được điều họ đang nói, bảo viên-chức hội-đường ấy: “Đừng sợ, chỉ tin.” **37**Và Ngài chẳng cho phép một ai đi theo Ngài, trừ Phi-e-rơ và Gia-cơ và Giăng em trai của Gia-cơ. **38**Và họ đến nhà của viên-chức hội-đường ấy; và Ngài thấy một sự ồn-ào, và *người ta* lớn tiếng khóc-lóc và rên-rĩ. **39**Và vào trong, Ngài bảo họ: “Tại sao ồn-ào và khóc-lóc vậy? Đứa nhỏ đã chẳng chết, nhưng ngủ.” **40**Và họ nhạo-cười Ngài. Nhưng đuổi tất cả họ ra, Ngài đem theo cha và mẹ đứa nhỏ và chính các người tháp tùng Ngài, và đi vào *phòng* có đứa nhỏ. **41**Và cầm tay nó, Ngài bảo nó: “Ta-li-tha kum!” (được dịch nghĩa là: “Con gái nhỏ, Ta bảo con, hãy chỗi dậy!”) **42**Và tức thì đứa bé gái ngồi dậy và bước đi; vì cô bé đã được 12 tuổi. Và tức thì họ hoàn-toàn sững-sốt. **43**Và Ngài nghiêm-nhặt truyền cho họ rằng không ai được biết việc này; và Ngài nói rằng phải cho cô bé ăn *chút* gì.

Dân-chúng Na-xa-rét không chịu tin Giê-xu (91/Mác 6.1-6.6/Ma-thi-ơ 13.54-13.58)

6 **1**Và Ngài đi ra từ đó, và Ngài đến quê nhà của Ngài; và các môn-đồ của Ngài đi theo Ngài. **2**Và khi ngày Ngưng-ngỉ đã đến, Ngài bắt đầu giảng-dạy trong hội-đường; và nhiều thính-giả kinh-ngạc, nói: “Người đàn-ông này đã *có được* các điều này từ đâu, và sự khôn-ngoa được ban cho Người là gì, và các phép-lạ thể ấy như các phép-lạ đã được thực-hiện bởi bàn tay của Người *là từ đâu?*” **3**Đây không phải là anh thợ mộc, con trai của Ma-ri, và anh của Gia-cơ và Giô-sê⁽¹⁾ và Giu-đa và Si-môn sao? Và không phải các em gái của Người ở đây với chúng ta sao?” Và họ đã bị sẩy chân bởi Ngài. **4**Và Giê-xu phán cùng họ: “Một đấng tiên-tri không phải không có vinh-dự trừ phi ở trong quê nhà của mình và ở giữa bà con của mình và trong gia-hộ của mình.” **5**Và Ngài đã chẳng có thể làm một phép-lạ gì ở đó, trừ việc Ngài đặt tay của Ngài trên một số ít người bệnh và chữa lành họ. **6**Và Ngài kinh ngạc về lòng bất tín của họ.

Và Ngài đi chung quanh các làng giảng-dạy.

¹Ma-thi-ơ 13.55: Giô-sép

Mark 5.35-6.6

35While He was still speaking, they came from the *house of the synagogue official*, saying, “Your daughter has died; why trouble the Teacher anymore?” **36**But Jesus, overhearing what was being spoken, said to the synagogue official, “Do not be afraid, only believe.” **37**And He allowed no one to follow Him, except Peter and James and John the brother of James. **38**And they came to the house of the synagogue official; and He beheld a commotion, and *people* loudly weeping and wailing. **39**And entering in, He said to them, “Why make a commotion and weep? The child has not died, but is asleep.” **40**And they *began* laughing at Him. But putting them all out, He took along the child’s father and mother and His own companions, and entered *the room* where the child was. **41**And taking the child by the hand, He said to her, “Talitha kum!” (which translated means, “Little girl, I say to you, arise!”). **42**And immediately the girl rose and walked, for she was twelve years old. And immediately they were completely astounded. **43**And He gave them strict orders that no one should know about this; and He said that *something* should be given her to eat.

The people of Nazareth refuse to believe in Jesus (91/Mark 6.1-6.6/Matthew 13.54-13.58)

6 **1**And He went out from there, and He came into His home town; and His disciples followed Him. **2**And when the Sabbath had come, He began to teach in the synagogue; and the many listeners were astonished, saying, “Where did this man *get* these things, and what is *this* wisdom given to Him, and such miracles as these performed by His hands? **3**Is not this the carpenter, the son of Mary, and brother of James and Joses and Judas and Simon? Are not His sisters here with us?” And they were being made to stumble by Him. **4**And Jesus said to them, “A prophet is not without honor except in his home town and among his *own* relatives and in his *own* household.” **5**And He could do no miracle there except that He laid His hands on a few sick people and healed them. **6**And He wondered at their unbelief.

And He was going around the villages teaching.

Mark 6.7-6.21

Jesus sends out the twelve disciples (93/Mark 6.7-6.13/Matthew 10.1-10.15; Luke 9.1-9.6)

7And He summoned the twelve and began to send them out in pairs, and He was giving them authority over the unclean spirits; 8and He instructed them that they should take nothing for *their* journey, except a mere staff—no bread, no bag, no money in their belt—⁹but *to* wear sandals; and *He added*, “Do not put on two tunics.” ¹⁰And He said to them, “Wherever you enter a house, stay there until you go out from there. ¹¹And any place that does not receive you or listen to you, as you go out from there, shake off the dust under your feet for a testimony against them.” ¹²And they went out and preached that *men* should repent. ¹³And they were casting out many demons and were anointing with oil many sick people and healing them.

Herod kills John the Baptist (95/Mark 6.14-6.29/Matthew 14.1-14.12; Luke 9.7-9.9)

14And King Herod heard *of it*, for His name had become well known; and *people* were saying, “John the Baptist has risen from the dead, and that is why these miraculous powers are at work in Him.” ¹⁵But others were saying, “He is Elijah.” And others were saying, “He is a prophet, like one of the prophets *of old*.” ¹⁶But when Herod heard *of it*, he kept saying, “John, whom I beheaded, has risen!” ¹⁷For Herod himself had sent and had John arrested and bound in prison on account of Herodias, the wife of his brother Philip, because he had married her. ¹⁸For John had been saying to Herod, “It is not lawful for you to have your brother’s wife.” ¹⁹And Herodias had a grudge against him and wanted to put him to death and could not *do so*; ²⁰for Herod was afraid of John, knowing that he was a righteous and holy man, and kept him safe. And when he heard him, he was very perplexed; but he used to enjoy listening to him. ²¹And a suitable day came when Herod on his birthday gave a banquet for his lords and military commanders and the leading men of Galilee;

Mác 6.7-6.21

Giê-xu sai 12 môn-đồ đi (93/Mác 6.7-6.13/Matthi-ơ 10.1-10.15; Lu-ca 9.1-9.6)

7Và Ngài vời 12 vị và bắt đầu phái họ đi ra từng cặp; và Ngài cho họ thẩm-quyền trên các uế-linh; 8và Ngài chỉ dạy họ rằng họ không được đem theo một cái gì cho cuộc hành trình *của họ*, ngoại trừ chỉ một cây gậy—không bánh, không bao, không tiền trong dây nịt của họ—⁹nhưng mang dép; và *Ngài thêm*: “Đừng mặc 2 áo lót dài.” ¹⁰Và Ngài bảo họ: “Hễ nơi nào các người vào một ngôi nhà, hãy ở đó cho đến khi các người đi ra từ đó. ¹¹Và chỗ nào không nhận các người hay không nghe các người, khi các người đi ra từ đó, hãy phui bụi dưới bàn chân của các người để làm chứng chống lại họ.” ¹²Và họ đi ra và thuyết-giảng rằng *người ta* phải ăn-năn. ¹³Và họ đuổi nhiều quỷ và xức dầu nhiều người bệnh và chữa lành các kẻ bệnh đó.

Hê-rốt giết Giăng Báp-tít (95/Mác 6.14-6.29/Matthi-ơ 14.1-14.12; Lu-ca 9.7-9.9)

14Và vua Hê-rốt nghe về việc đó, vì Ngài đã trở nên nổi danh; và *người ta* nói: “Giăng Báp-tít vừa sống lại từ kẻ chết, và đó là tại sao các quyền-năng kỳ lạ này đang vận-hành trong Ngài.” ¹⁵Nhưng các người khác nói: “Ngài là Ê-li-gia.” Và những kẻ khác nói: “Ông ấy là một đấng tiên-tri, như một trong các tiên-tri.” ¹⁶Nhưng khi Hê-rốt nghe, hấn cứ nói: “Giăng, kẻ mà ta đã chặt đầu, vừa sống lại.” ¹⁷Vì chính Hê-rốt đã sai và đã cho bắt Giăng và trói trong nhà giam vì Hê-rô-đi-a, vợ của Phi-líp em trai của hấn, bởi vì hấn đã cưới bà. ¹⁸Vì Giăng đã nói với Hê-rốt: “Ấy là không đúng luật để cho ngài lấy vợ của em trai của ngài.” ¹⁹Và Hê-rô-đi-a đã hận-thù ông và muốn giết ông và đã không thể *làm như vậy*; ²⁰vì Hê-rốt sợ Giăng, biết rằng ông là một người công-chính và thánh, và giữ ông an-toàn. Và khi hấn nghe ông *nói*, hấn lấy làm rất bối-rối; song hấn thường thích nghe ông. ²¹Và một ngày thích hợp nọ đã đến khi vào ngày sinh-nật của mình Hê-rốt ban một tiệc lớn đãi các triều-thần và các chỉ-huy-trưởng quân-đội của mình và các người quan-trọng của Ga-li-lê;

Mác 6.22-6.36

22và khi chính con gái của Hê-rô-đia vào trong và nhảy múa, cô làm Hê-rôt và những kẻ tựa nơi bàn ăn với hấn hài lòng; và nhà vua bảo cô gái đó: “Xin cha bất cứ điều gì con muốn và cha sẽ ban nó cho con.” 23Và nhà vua thề với cô: “Hễ con xin cha điều gì, cha sẽ ban nó cho con; cho tới nữa vương-quốc của cha.” 24Và cô đi ra ngoài và nói với mẹ của cô: “Con sẽ xin gì?” Và bà ta nói: “Cái đầu của Giăng Báp-tít.” 25Tức thì cô vội-vàng đến trước nhà vua và xin, rằng: “Con muốn cha cho con ngay lập tức cái đầu của Giăng Báp-tít trên một cái mâm.” 26Và dẫu nhà vua rất lấy làm tiếc, *song* vì lời thề của mình và vì những kẻ tựa nơi bàn ăn, vua không muốn từ-chối cô. 27Và tức thì nhà vua sai một đao-phủ-thủ đi và truyền *cho hấn* mang cái đầu của *Giăng về*. Và hấn đi và cho chém đầu ông trong nhà giam, 28và mang cái đầu của ông trên một cái mâm, và đưa nó cho cô gái; và cô gái đưa nó cho mẹ của cô. 29Và khi các môn-đồ của ông nghe *về việc này*, họ đến và lấy xác của ông đi và đặt nó trong một cái mộ.

Giê-xu cho 5 ngàn người ăn (96/Mác 6.30-6.44/Ma-thi-ơ 14.13-14.21; Lu-ca 9.10-9.17; Giăng 6.1-6.15)

30Và các sứ-đồ cùng nhau nhóm lại với Giê-xu; và họ phúc-trình cho Ngài biết tất cả mà họ đã làm và đã dạy. 31Và Ngài phán cùng họ: “Các người một mình hãy đi khỏi *đây* tới một chỗ vắng-vẻ và nghỉ-ngơi một lúc.” (Vì có nhiều người đến và đi, và thậm-chí họ đã chẳng có thì-giờ để ăn.) 32Và họ ra đi bằng thuyền tới một nơi vắng-vẻ một mình họ. 33Và người ta thấy họ đi, và nhiều người nhận ra họ, và chúng cùng nhau chạy bộ tới đó từ tất cả các thành-thị, và tới đó trước họ. 34Và khi Ngài *bước* ra, Ngài thấy một đám đông lớn, và Ngài cảm thấy thương-xót cho họ bởi vì họ như chiên không người chăn; và Ngài bắt đầu dạy họ nhiều điều. 35Và khi đã trễ rồi, các môn-đồ của Ngài đến gần cùng Ngài và thưa: “Chỗ này hoang-vu và đã trễ rồi; 36xin cho họ đi để họ có thể đi vào vùng nông-thôn và các làng xung-quanh và mua cho chính họ cái gì họ có thể ăn.”

Mark 6.22-6.36

22and when the daughter of Herodias herself came in and danced, she pleased Herod and those who reclined at the table with him; and the king said to the girl, “Ask me for whatever you want and I will give it to you.” 23And he swore to her, “Whatever you ask of me, I will give it to you; up to half of my kingdom.” 24And she went out and said to her mother, “What shall I ask for?” And she said, “The head of John the Baptist.” 25Immediately she came with haste before the king and asked, saying, “I want you to give me at once the head of John the Baptist on a platter.” 26And although the king was very sorry, *yet* because of his oaths and because of those reclining at the table, he was unwilling to refuse her. 27And immediately the king sent an executioner and commanded *him* to bring *back* his head. And he went and had him beheaded in the prison, 28and brought his head on a platter, and gave it to the girl; and the girl gave it to her mother. 29And when his disciples heard *about this*, they came and took away his body and laid it in a tomb.

Jesus feeds five thousand (96/Mark 6.30-6.44/Matthew 14.13-14.21; Luke 9.10-9.17; John 6.1-6.15)

30And the apostles gathered together with Jesus; and they reported to Him all that they had done and taught. 31And He said to them, “Come away by yourselves to a lonely place and rest a while.” (For there were many *people* coming and going, and they did not even have time to eat.) 32And they went away in the boat to a lonely place by themselves. 33And *the people* saw them going, and many recognized *them*, and ran there together on foot from all the cities, and got there ahead of them. 34And when He went out, He saw a great crowd, and He felt compassion for them because they were like sheep without a shepherd; and He began to teach them many things. 35And when it was already quite late, His disciples came up to Him and *began* saying, “This place is desolate and it is already quite late; 36send them away so that they may go into the surrounding countryside and villages and buy themselves what they may eat.”

Mark 6.37-6.54

37But He answered and said to them, “You give them *something* to eat!” And they said to Him, “Shall we go and spend two hundred denarii on bread and give them *something* to eat?” 38And He said to them, “How many loaves do you have? Go look!” And when they found out, they said, “Five, and two fish.” 39And He commanded them all to recline by groups on the green grass. 40And they reclined in companies of hundreds and of fifties. 41And He took the five loaves and the two fish, and looking up toward heaven, He blessed *the food* and broke the loaves and He kept giving *them* to the disciples to set before *the people*; and He divided the two fish among them all. 42And they all ate and were satisfied. 43And they picked up twelve full baskets of the broken pieces, and also of the fish. 44And there were five thousand men who ate the loaves.

Jesus walks on water (97/Mark 6.45-6.52/Matthew 14.22-14.33; John 6.16-6.21)

45And immediately He made His disciples get into the boat and go ahead of *Him* to the other side to Bethsaida, while He Himself was sending the crowd away. 46And after bidding them farewell, He departed to the mountain to pray. 47And when it was evening, the boat was in the middle of the sea, and He was alone on the land. 48And seeing them harassed in rowing, for the wind was against them, at about the fourth watch of the night He came to them, walking on the sea; and He intended to pass by them. 49But when they saw Him walking on the sea, they supposed that it was a ghost, and cried out; 50for they all saw Him and were frightened. But immediately He spoke with them and said to them, “Take courage; it is I, do not be afraid.” 51And He got into the boat with them, and the wind stopped; and they were greatly astonished, 52for they had not understood on the basis of the loaves, but their heart was hardened.

Jesus heals all who touch Him (98/Mark 6.53-6.56/Matthew 14.34-14.36)

53And when they had crossed over they came to land at Gennesaret, and moored to the shore. 54And when they had come out of the boat, immediately *the people* recognized Him,

Mác 6.37-6.54

37Nhưng Ngài trả lời và phán cùng họ: “Các ngươi cho họ *cái gì để ăn!*” Và họ thưa với Ngài: “Chúng tôi sẽ đi và chi 200 đơ-na-ri cho bánh mì và cho họ để ăn sao?” 38Và Ngài bảo họ: “Các ngươi có bao nhiêu ổ? Đi xem thử!” Và khi họ tìm ra, họ nói: “5 ổ và 2 con cá.” 39Và Ngài truyền cho tất cả chúng tựa từng nhóm trên cỏ xanh. 40Và chúng tựa thành các toán có hằng 100 và có hằng 50. 41Và Ngài lấy 5 ổ và 2 con cá, và nhìn lên hướng về trời, Ngài ban phước cho *thức ăn* và bẻ các ổ bánh và Ngài cứ trao chúng cho các môn-đồ để đặt trước mặt *dân-chúng*; và Ngài chia 2 con cá giữa tất cả chúng. 42Và tất cả chúng đều ăn và được no-nê. 43Và họ nhặt được 12 giỏ đầy bánh vụn, và cũng đầy cá. 44Và có 5 ngàn người đàn-ông ăn các ổ bánh đó.

Giê-xu đi trên nước (97/Mác 6.45-6.52/Ma-thi-ơ 14.22-14.33; Giăng 6.16-6.21)

45Và tức thì Ngài khiến các môn-đồ của Ngài xuống thuyền và đi trước Ngài tới phía bên kia, tới Bết-sai-đa,⁽¹⁾ trong khi chính Ngài đang cho đám đông đi. 46Và sau khi nói lời chào tạm-biệt họ, Ngài ra đi tới núi để cầu-nguyện. 47Và khi trời tối, chiếc thuyền ở giữa biển, và Ngài ở một mình trên đất liền. 48Và thấy họ khổ sở chèo thuyền vì gió *ngược* chống lại họ, vào khoảng canh tư đêm ấy, Ngài đi tới họ, bước đi trên biển; và Ngài định đi ngang qua họ. 49Nhưng khi họ thấy Ngài đi trên biển, họ nghĩ rằng ấy là một hồn ma, và thét lên; 50vì tất cả họ đều thấy Ngài và hoảng-sợ. Nhưng tức thì Ngài lên tiếng với họ và phán cùng họ: “Can-đảm lên, là Ta; đừng sợ.” 51Và Ngài vào trong thuyền với họ, và gió ngừng; và họ rất ngạc-nhiên, 52vì họ đã chẳng hiểu về nền tảng của các ổ bánh ấy, nhưng tâm của họ li lợm.

Giê-xu chữa lành mọi kẻ sờ Ngài (98/Mác 6.53-6.56/Ma-thi-ơ 14.34-14.36)

53Và khi họ đã vượt qua, họ tới đất liền tại Ghê-nê-xa-rét, và cột *thuyền* vào bờ. 54Và khi họ đã ra khỏi thuyền, tức thì *dân-chúng* nhận ra Ngài,

¹John 6.17: Ca-bê-na-um

Mác 6.55-7.10

55 và chạy đó đây toàn-thể xứ đó và bắt đầu khiêng đây đó những kẻ bệnh trên các nệm của họ tới chỗ họ nghe Ngài có mặt. 56 Và hễ nơi nào Ngài vào các làng, hay các thành-thị, hay vùng nông-thôn, họ đều để các người bệnh trong các chỗ chợ, và van-xin Ngài *cho* họ chỉ được sờ tua áo choàng của Ngài; và tất cả những kẻ sờ nó đều được điều trị.

Giê-xu dạy về sự sạch bên trong (102/Mác 7.1-7.23/Ma-thi-ơ 15.1-15.20)

7 1 Và các người Pha-ri-si và vài người thông-giáo nhóm lại với nhau quanh Ngài khi chúng đã đến từ Giê-ru-sa-lem, 2 và thấy rằng vài môn-đồ của Ngài đang ăn bánh của họ với bàn tay không tinh-khiết, nghĩa là, không được rửa. 3 (Vì các người Pha-ri-si, và tất cả dân Giu-đa, không ăn trừ phi họ rửa các bàn tay của họ bằng nắm tay, để giữ truyền-thống của các trưởng-lão; 4 và khi họ đến từ chỗ chợ, họ không ăn trừ phi họ rửa chính họ; và có nhiều truyền-thống khác mà họ đã tiếp nhận để giữ, chẳng hạn như việc báp-tem chén và bình và nồi bằng đồng.) 5 Và các người Pha-ri-si và các người thông-giáo hỏi Ngài: “Tại sao các môn-đồ của Thầy không bước đi theo truyền-thống của các trưởng-lão, nhưng ăn bánh của họ với bàn tay không tinh-khiết?” 6 Và Ngài nói với họ: “Ê-sai đã nói tiên-tri thật đúng về các người những kẻ đạo-đức-giả, như có viết rằng:

‘DÂN NÀY TÔN-KÍNH TA VỚI MÔI CỦA CHÚNG,
SONG TÂM CỦA CHÚNG CÁCH XA KHỎI TA;
7 NHƯNG CHÚNG THỜ-PHƯỢNG TA VÔ ÍCH,
DẠY CÁC GIÁO-HUẤN CỦA LOÀI NGƯỜI NHƯ
CÁC TÍN-LÝ.’⁽¹⁾

8 Bỏ phé điều-răn của Đức Chúa TRỜI, các người bám vào truyền-thống của người ta.” 9 Ngài cũng phán cùng họ: “Các người tinh-tế gạt điều-răn của Đức Chúa TRỜI qua một bên để giữ truyền-thống của các người! 10 Vì Môi-se nói: ‘HÃY TÔN-KÍNH CHA CỦA NGƯỜI VÀ MẸ CỦA NGƯỜI’; và, ‘KẸ NÓI XẤU CHA HAY MẸ, KẸ ĐÓ PHẢI BỊ XỬ TỬ’⁽²⁾;

¹Ê-sai 29.13

Mark 6.55-7.10

55 and ran about that whole country and began to carry about on their pallets those who were sick, to the place they heard He was. 56 And wherever He entered villages, or cities, or countryside, they were laying the sick in the market places, and entreating Him that they might just touch the fringe of His cloak; and all who touched it were being cured.

Jesus teaches about inner purity (102/Mark 7.1-7.23/ Matthew 15.1-15.20)

7 1 And the Pharisees and some of the scribes gathered together around Him when they had come from Jerusalem, 2 and had seen that some of His disciples were eating their bread with impure hands, that is, unwashed. 3 (For the Pharisees, and all the Jews do not eat unless they with the fist wash their hands, *thus* observing the traditions of the elders; 4 and *when they come* from the market place, they do not eat unless they cleanse themselves; and there are many other traditions which they have received in order to observe, such as the baptizing of cups and pitchers and copper pots.) 5 And the Pharisees and the scribes asked Him, “Why do Your disciples not walk according to the tradition of the elders, but eat their bread with impure hands?” 6 And He said to them, “Rightly did Isaiah prophesy of you hypocrites, as it is written:

‘THIS PEOPLE HONORS ME WITH THEIR LIPS,
BUT THEIR HEART IS FAR AWAY FROM ME.
7 BUT IN VAIN DO THEY WORSHIP ME,
TEACHING AS DOCTRINES THE PRECEPTS OF MEN.’

8 Neglecting the commandment of God, you hold to the tradition of men.” 9 He was also saying to them, “You nicely set aside the commandment of God in order to keep your tradition. 10 For Moses said, ‘HONOR YOUR FATHER AND YOUR MOTHER’; and, ‘HE WHO SPEAKS EVIL OF FATHER OR MOTHER, LET HIM BE PUT TO DEATH’;

²Xuất-hành 20.12; 21.17; Bài giảng của Môi-se 5.16; Lê-vi 20.9

Mark 7.11-7.26

¹¹but you say, ‘If a man says to *his* father or *his* mother, anything of mine you might have been helped by is Corban (that is to say, given to God),’ ¹²you no longer permit him to do anything for *his* father or *his* mother; ¹³*thus* you invalidated the word of God by your tradition which you have handed down; and you do many things such as that.”

¹⁴After He called the crowd to Him again, He *began* saying to them, “Listen to Me, all of you, and understand: ¹⁵there is nothing outside the man which going into him can defile him; but the things which proceed out of the man are what defile the man. ¹⁶[If any man has ears to hear, let him hear.]” ¹⁷And when leaving the crowd, He had entered the house, His disciples questioned Him about the parable. ¹⁸And He said to them, “Are you so lacking in understanding also? Do you not understand that whatever goes into the man from outside cannot defile him, ¹⁹because it does not go into his heart, but into his stomach, and goes out into the latrine?” (*Thus He* declared all foods clean.) ²⁰And He was saying, “That which proceeds out of the man, that is what defiles the man. ²¹For from within, out of the heart of men, proceed the evil thoughts, fornications, thefts, murders, adulteries, ²²deeds of coveting *and* wickedness, *as well as* deceit, sensuality, an evil eye, slander, pride *and* foolishness. ²³All these evil things proceed from within and defile the man.”

2. Jesus’s ministry beyond Galilee (7.24-10.52)

Jesus sends a demon out of a girl (103/Mark 7.24-7.30/Matthew 15.21-15.28)

²⁴And from there He arose and went away to the region of Tyre. And when He had entered a house, He wanted no one to know *of it*; yet He could not escape notice. ²⁵But after hearing of Him, a woman whose little daughter had an unclean spirit, immediately came and fell at His feet. ²⁶Now the woman was a gentile, of the Syrophenician race. And she kept asking Him to cast the demon out of her daughter.

Mác 7.11-7.26

¹¹song các người nói: ‘Nếu có ai nói với cha hay mẹ: bất cứ cái gì của con đáng lẽ đã được dùng để giúp-đỡ cha mẹ đều là Co-ban (đó là nói: được dâng cho Đức Chúa TRỜI),’ ¹²các người không còn cho phép nó làm bất cứ gì cho cha hay mẹ của nó; ¹³*như vậy* các người đã vô-hiệu hóa lời của Đức Chúa TRỜI bởi truyền-thống của các người mà các người đã truyền xuống; và các người làm nhiều điều như thế.”

¹⁴Và sau khi Ngài gọi đám đông tới Ngài một lần nữa, Ngài phán cùng họ: “Hãy lắng nghe Ta, tất cả các người, và hiểu: ¹⁵chẳng có cái gì ở bên ngoài con người khi đi vào trong con người có thể làm ô-úế con người; nhưng các điều đi ra từ con người là những gì làm ô-úế con người. ¹⁶[Nếu ai có tai để nghe, để hẳn nghe.]” ¹⁷Và khi rời đám đông, Ngài đã vào nhà, các môn-đồ của Ngài chất-vấn Ngài về ân-dụ đó. ¹⁸Và Ngài phán cùng họ: “Thế là các người cũng thiếu sự hiểu biết sao? Các người không hiểu rằng bất cứ cái gì đi vào trong con người từ bên ngoài không thể làm ô-úế con người, ¹⁹vì nó không vào trong tim, song vào trong bao tử, và đi ra vào trong cống-rãnh sao?” (*Như vậy Ngài* đã tuyên-bố tất cả các loại thức-ăn đều sạch.) ²⁰Và Ngài phán: “Điều đi ra từ con người, chính nó làm ô-úế con người. ²¹Vì từ bên trong, đi ra khỏi tâm người ta, tiến ra tư-tưởng xấu-xa, tà-dâm, trộm-cắp, sát-nhân, ngoại-tình, ²²hành động tham lam và sự độc-ác, lừa-dối, nhục-dục, con mắt xấu-xa, vu-cáo, kiêu-ngạo và đại-dột. ²³Mọi điều xấu-xa này tiến ra từ bên trong và làm ô-úế con người.”

2. Mục-vụ của Giê-xu đi quá Ga-li-lê (7.24-10.52)

Giê-xu đuổi một con quỷ ra khỏi một cô gái (103/Mác 7.24-7.30/Ma-thi-ơ 15.21-15.28)

²⁴Và từ đó Ngài trở dậy và đi đến vùng Ty-rơ. Và khi Ngài đã đi vào một căn nhà, Ngài không muốn ai biết; tuy nhiên, Ngài không thể lọt khỏi sự chú ý. ²⁵Nhưng sau khi nghe về Ngài, một bà có đứa con gái nhỏ có một uế-linh, tức thì đến và sấp *mình* nơi chân của Ngài. ²⁶Bấy giờ người đàn-bà này là một người Ngoại-bang, thuộc chủng-tộc Sy-rô-phê-ni-xi. Và bà cứ xin Ngài đuổi quỷ ra khỏi con gái của bà.

¹các bản khác không có câu này

Mác 7.27-8.5

27Và Ngài phán cùng bà: “Hãy cho trẻ con no nê trước, vì ấy là không tốt để lấy bánh của trẻ con và quăng nó cho chó.” 28Nhưng bà trả lời và thưa với Ngài: “Vâng, thưa Chúa, *nhưng* ngay cả những con chó dưới bàn ăn bánh vụn của những trẻ con ấy.” 29Và Ngài phán cùng bà ấy: “Vì lời này hãy đi đi; con quỷ đã đi ra khỏi con gái ngươi.” 30Và đi về đến nhà mình, bà thấy đứa nhỏ nằm trên giường, và con quỷ đã đi ra khỏi nó.

Đám đông kinh ngạc ở việc Giê-xu chữa lành (104/Mác 7.31-7.37/Ma-thi-ơ 15.29-15.31)

31Và Ngài lại đi ra từ vùng Ty-rơ, và đi xuyên qua vùng Si-đôn đến Biển Ga-li-lê, ở trong vùng Đê-ca-bô-lor. 32Và họ đem đến Ngài một người điếc và nói khó-khẩn, và họ van-xin Ngài đặt tay của Ngài trên hắn. 33Và Ngài đem một mình hắn qua một bên khỏi đám đông, và đặt các ngón tay của Ngài vào các lỗ tai của hắn, và nhổ nước miếng, Ngài đung lưỡi của hắn với *nước miếng* đó; 34và nhìn lên trời với tiếng thở dài sù-sùt, Ngài phán cùng hắn: “Ép-pha-ta!” nghĩa là, “Hãy được mở ra!” 35Và các lỗ tai của hắn được mở ra, và khuyết-tật của lưỡi của hắn được loại bỏ, và hắn nói một cách rõ-ràng. 36Và Ngài truyền cho họ chớ nói cho bất cứ ai biết; nhưng Ngài càng truyền cho họ bao nhiêu, thì họ càng tiếp-tục công-bố nó rộng-rãi hơn bấy nhiêu. 37Và họ hoàn-toàn kinh-ngạc, nói: “Ngài đã làm mọi việc tốt-lành; Ngài khiến cả người điếc nghe, và người câm nói.”

Giê-xu cho bốn ngàn người ăn (105/Mác 8.1-8.10/Ma-thi-ơ 15.32-15.39)

8 1Trong các ngày đó, một lần nữa, khi có một đám đông lớn và chúng không có gì để ăn, Ngài gọi các môn-đồ của Ngài và phán cùng họ: 2“Ta cảm thấy thương-xót cho đám đông này vì họ đã ở lại với Ta *đến* nay là 3 ngày, và không có gì để ăn; 3và nếu Ta cho họ về nhà họ với bụng đói, họ sẽ xỉu trên đường đi; và một số người trong họ đã đến từ xa.” 4Và các môn-đồ của Ngài trả lời Ngài: “Có ai sẽ có thể *tìm đủ* bánh ở đâu để thỏa-mãn các người này tại đây trong một chỗ hoang-vu này?” 5Và Ngài hỏi họ: “Các người có bao nhiêu ổ bánh?” Và họ nói: “Bảy.”

Mark 7.27-8.5

27And He was saying to her, “Let the children be satisfied first, for it is not good to take the children’s bread and throw it to the dogs.” 28But she answered and said to Him, “Yes, Lord, *but* even the dogs under the table feed on the children’s crumbs.” 29And He said to her, “Because of this word go your way; the demon has gone out of your daughter.” 30And going back to her home, she found the child lying on the bed, and the demon having departed.

The crowd marvels at Jesus’s healings (104/Mark 7.31-7.37/Matthew 15.29-15.31)

31And again He went out from the region of Tyre, and came through Sidon to the Sea of Galilee, within the region of Decapolis. 32And they brought to Him one who was deaf and spoke with difficulty, and they entreated Him to lay His hand on him. 33And He took him aside from the crowd by himself, and put His fingers into his ears, and spitting, He touched his tongue *with the saliva*; 34and looking up to heaven with a deep sigh, He said to him, “Ephphatha!” that is, “Be opened!” 35And his ears were opened, and the impediment of his tongue was removed, and he *began* speaking plainly. 36And He gave them orders not to tell anyone; but the more He ordered them, the more widely they continued to proclaim it. 37And they were utterly astonished, saying, “He has done all things well; He makes even the deaf to hear, and the dumb to speak.”

Jesus feeds four thousand (105/Mark 8.1-8.10/ Matthew 15.32-15.39)

8 1In those days again, when there was a great crowd and they had nothing to eat, He called His disciples and said to them, 2“I feel compassion for the multitude because they have remained with Me now three days, and have nothing to eat; 3and if I send them away hungry to their homes, they will faint on the way; and some of them have come from a distance.” 4And His disciples answered Him, “Where will anyone be able *to find enough* to satisfy these men with loaves here in a desolate place?” 5And He was asking them, “How many loaves do you have?” And they said, “Seven.”

Mark 8.6-8.21

6And He directed the crowd to recline on the ground; and taking the seven loaves, He gave thanks and broke them, and started giving them to His disciples to set before them, and they served them to the multitude. 7They also had a few small fish; and after He had blessed them, He ordered these to be served as well. 8And they ate and were satisfied; and they picked up seven large baskets full of what was left over of the broken pieces. 9And about four thousand were *there*; and He sent them away. 10And immediately He entered the boat with His disciples, and came to the district of Dalmanutha.

Religious leaders ask for a sign in the sky (106/Mark 8.11-8.13/Matthew 16.1-16.4)

11And the Pharisees came out and began to argue with Him, seeking from Him a sign from heaven, testing Him. 12And sighing deeply in His spirit, He said, “Why does this generation seek for a sign? Truly I say to you, no sign will be given to this generation.” 13And leaving them, He again embarked and went away to the other side.

Jesus warns against wrong teaching (107/Mark 8.14-8.21/Ma-thi-ơ 16.5-16.12)

14And they had forgotten to take bread; and were not having more than one loaf in the boat with them. 15And He was giving orders to them, saying, “Watch out! Beware of the leaven of the Pharisees and the leaven of Herod.” 16And they *began* to discuss with one another *the fact* that they had no bread. 17And Jesus, aware of this, said to them, “Why do you discuss *the fact* that you have no bread? Do you not yet see or understand? Do you have a hardened heart? 18HAVING EYES, DO YOU NOT SEE? AND HAVING EARS, DO YOU NOT HEAR? And do you not remember, 19when I broke the five loaves for the five thousand, how many baskets full of broken pieces you picked up?” They said to Him, “Twelve.” 20“*And when I broke* the seven for the four thousand, how many large baskets full of broken pieces did you pick up?” And they said to Him, “Seven.” 21And He was saying to them, “Do you not yet understand?”

Mác 8.6-8.21

6Và Ngài chỉ-thị đám đông tựa trên đất; và lấy 7 ổ bánh, Ngài tạ ơn và bẻ chúng, và bắt đầu trao chúng cho các môn-đồ của Ngài để đặt trước mặt họ, và họ phân phát chúng cho đám đông. 7Họ cũng có ít cá nhỏ; và sau khi Ngài ban phước cho chúng, Ngài cũng truyền phân phát những cái này. 8Và chúng ăn và được no-nê; và họ lượm lên được 7 giỏ lớn đầy những mảnh vụn thừa. 9Và có khoảng 4 ngàn *người*; và Ngài cho họ đi. 10Và tức thì Ngài đi vào thuyền với các môn-đồ của Ngài, và đến quận Đa-ma-nu-tha.

Các lãnh-tụ tôn-giáo xin một dấu-hiệu trong bầu trời (106/Mác 8.11-8.13/Ma-thi-ơ 16.1-16.4)

11Và các người Pha-ri-si đi ra và bắt đầu cãi lẽ với Ngài, tìm từ Ngài một dấu-hiệu từ trời, thử Ngài. 12Và thở dài sườn-sượt trong linh của mình, Ngài phán: “Tại sao thế-hệ này đi tìm một dấu-hiệu? Quả thật Ta nói cùng các người, không một dấu-hiệu nào sẽ được cho thế-hệ này.” 13Và bỏ họ, Ngài một lần nữa xuống thuyền và ra đi đến bờ bên kia.

Giê-xu cảnh-cáo chống lại việc dạy sai lầm (107/Mác 8.14-8.21/Ma-thi-ơ 16.5-16.12)

14Và họ đã quên lấy bánh; và chẳng có hơn một ổ trong thuyền với họ. 15Và Ngài ban lệnh cho họ, rằng: “Hãy đề-phòng! Hãy coi chừng men của các người Pha-ri-si và men của Hê-rốt.” 16Và họ bàn với nhau *về việc* họ không có bánh. 17Và Giê-xu, biết về điều này, nói với họ: “Tại sao các người bàn luận *việc* các người không có bánh mì? Các người chưa thấy hay chưa hiểu sao? Các người có một tâm lì lợm sao? 18CÓ MẮT, CÁC NGƯỜI KHÔNG THẤY SAO? CÓ TAI, CÁC NGƯỜI KHÔNG NGHE SAO?¹⁾ Và các người không nhớ sao? 19khi Ta bẻ 5 ổ cho 5 ngàn, bao nhiêu giỏ đầy những miếng vụn các người đã lượm lên?” Họ nói với Ngài: “12.” 20“Và khi Ta bẻ 7 ổ cho 4 ngàn, bao nhiêu giỏ lớn đầy những miếng vụn các người đã lượm lên?” Và họ nói với Ngài: “7.” 21Và Ngài nói với họ: “Các người chưa hiểu sao?”

¹Giê-rê-mi 5.21; Ê-xê-chiên 12.2

Mác 8.22-8.33

Giê-xu phục-hồi thị-lục cho một người mù (108/Mác 8.22-8.26)

22Và họ đến Bết-sai-đa. Và chúng đem một ông mù cho Ngài và van-xin Ngài chạm vào mắt. **23**Vừa dứt người mù ấy bởi bàn tay, Ngài đưa mắt ra khỏi làng; và sau khi nhổ nước miếng trên cặp mắt của hắn, và đặt hai bàn tay của Ngài trên mắt, Ngài hỏi hắn: “Ngươi có thấy gì không?” **24**Và hắn nhìn lên và nói: “Tôi thấy người ta, vì tôi thấy họ như cây cối, bước đi qua lại.” **25**Đoạn Ngài lại đặt hai bàn tay của Ngài trên cặp mắt của hắn; và hắn chăm-chú nhìn và được phục-hồi, và bắt đầu thấy mọi vật một cách rõ-ràng. **26**Và Ngài sai hắn về nhà hắn, phán: “Thậm-chí chớ vào làng⁽¹⁾.”

Phi-e-rơ xưng Giê-xu là Đấng Cơ-rít-tô (109/Mác 8.27-8.30/Ma-thi-ơ 16.13-16.20; Lu-ca 9.18-9.20)

27Và Giê-xu đi ra, cùng với các môn-đồ của Ngài, đến các làng của Sê-sa-rê Phi-líp; và trên đường đi, Ngài chất-vấn các môn-đồ của Ngài, phán cùng họ: “Người ta nói rằng Ta là ai?” **28**Và họ trả lời Ngài: “Giăng Báp-tít; và các người khác nói, Ê-li-gia; nhưng những kẻ khác, một trong các tiên-tri.” **29**Ngài tiếp-tục bằng việc chất-vấn họ: “Nhưng các ngươi nói Ta là ai?” Phi-e-rơ trả lời và thưa với Ngài: ‘Thầy là Đấng Cơ-rít-tô.’ **30**Và Ngài cảnh-cáo họ chớ nói cho ai về Ngài.

Giê-xu báo trước cái chết của Ngài lần thứ nhất (110/Mác 8.31-9.1/Ma-thi-ơ 16.21-16.28; Lu-ca 9.21-9.27)

31Và Ngài bắt đầu dạy họ rằng Con Trai Loài Người phải chịu khổ nhiều điều và bị chối bỏ bởi các trưởng-lão và các thầy tế-lễ cả và các người thông-giáo, và bị giết, và sau 3 ngày sống lại. **32**Và Ngài tuyên-bố vấn-đề này một cách rõ-ràng. Và Phi-e-rơ đem Ngài qua một bên và bắt đầu trách Ngài. **33**Nhưng quay quanh và thấy các môn-đồ của mình, Ngài khiển-trách Phi-e-rơ và phán: “Hãy lui đằng sau Ta, Sa-tan; vì ngươi không đặt trí của ngươi trên các việc của Chúa TRỜI, nhưng của loài người.”

Mark 8.22-8.33

Jesus restores sight to a blind man (108/Mark 8.22-8.26)

22And they came to Bethsaida. And they brought a blind man to Him and entreated Him to touch him. **23**And taking the blind man by the hand, He brought him out of the village; and after spitting on his eyes, and laying His hands upon him, He asked him, “Do you see anything?” **24**And he looked up and said, “I see men, for I am seeing *them* like trees, walking about.” **25**Then again He laid His hands on his eyes; and he looked intently and was restored, and *began* to see everything clearly. **26**And He sent him to his home, saying, “Do not even enter the village.”

Peter says Jesus is the Christ (109/Mark 8.27-8.30/ Matthew 16.13-16.20; Luke 9.18-9.20)

27And Jesus went out, along with His disciples, to the villages of Caesarea Philippi; and on the way He questioned His disciples, saying to them, “Who do people say that I am?” **28**And they answered Him, “John the Baptist; and others *say* Elijah; but others, one of the prophets.” **29**And He *continued* by questioning them, “But who do you say that I am?” Peter answered and said to Him, “Thou are the Christ.” **30**And He warned them to tell no one about Him.

Jesus foretells His death the first time (110/Mark 8.31-9.1/Matthew 16.21-16.28; Luke 9.21-9.27)

31And He began to teach them that the Son of Man must suffer many things and be rejected by the elders and the chief priests and the scribes, and be killed, and after three days rise again. **32**And He was stating the matter plainly. And Peter took Him aside and began to rebuke Him. **33**But turning around and seeing His disciples, He rebuked Peter and said, “Get behind Me, Satan; for you are not setting your mind on the things of God, but of man.”

¹bản khác thêm: hoặc chớ cho bất cứ ai trong làng biết

Mark 8.34-9.9

34And He summoned the crowd with His disciples, and said to them, “If anyone wishes to come after Me, let him deny himself, and take up his cross and follow Me. 35For whoever wishes to save his soul will lose it, but whoever loses his soul for My sake and for the sake of the gospel shall save it. 36For what does it profit a man to gain the whole world, and forfeit his soul? 37For what shall a man give in exchange for his soul? 38For whoever is ashamed of Me and My words in this adulterous and sinful generation, the Son of Man will also be ashamed of him when He comes in the glory of His Father with the holy angels.”

9 1And Jesus was saying to them, “Truly I say to you, there are some of those who are standing here who shall not taste death until they see the kingdom of God after it has come with power.”

Jesus is transfigured on the mountain
(111/Mark 9.2-9.13/Matthew 17.1-17.13; Luke 9.28-9.36)

2And six days later, Jesus took with Him Peter and James and John, and brought them up to a high mountain by themselves. And He was transfigured before them; 3and His garments became radiant and exceedingly white, as no launderer on earth can whiten them. 4And Elijah appeared to them along with Moses; and they were talking with Jesus. 5And Peter said to Jesus, “Rabbi, it is good for us to be here; let us make three tabernacles, one for You, and one for Moses, and one for Elijah.” 6For he did not know what to answer; for they became terrified. 7Then a cloud formed, overshadowing them, and a voice came out of the cloud, “This is My beloved Son, listen to Him!” 8And all at once they looked around and saw no one with them anymore, except Jesus alone.

9And as they were coming down from the mountain, He gave them orders not to relate to anyone what they had seen, until the Son of Man rose from the dead.

¹Ma-thi-ơ 16.28: “...sẽ không nếm sự chết cho đến khi họ thấy Con Trai Loài Người đến trong vương-quốc của Ngài.”

Mác 8.34-9.9

34Và Ngài gọi đám đông với các môn-đồ của Ngài đến, và phán cùng họ: “Nếu ai muốn theo Ta, hẳn hãy từ-chối hẳn, và vác thập-tự-giá của hẳn và theo Ta. 35Vì hễ ai muốn cứu hồn mình thì sẽ mất nó, nhưng hễ ai mất hồn mình vì có Ta và vì có tin-lành thì sẽ cứu nó. 36Vì một người được toàn-thể thế-gian, và mất hồn của mình, thì có lợi gì? 37Vì một người sẽ cho cái gì để đổi lại hồn của mình? 38Vì hễ ai xấu-hổ về Ta và các lời của Ta trong thế-hệ ngoại-tình và tội-lỗi này, Con Trai Loài Người cũng sẽ xấu-hổ về kẻ đó khi Ngài đến trong vinh-quang của Cha Ngài với các thiên-sứ thánh.”

9 1Và Giê-xu phán cùng họ: “Quả thật Ta nói cùng các người, có một số trong những kẻ đang đứng đây sẽ không nếm sự chết cho đến khi họ thấy vương-quốc của Chúa TRỜI sau khi nó đã đến với quyền-năng⁽¹⁾.”

Giê-xu biến-hình trên núi (111/Mác 9.2-9.13/Ma-thi-ơ 17.1-17.13; Lu-ca 9.28-9.36)

2Và 6 ngày sau,⁽²⁾ Giê-xu dẫn Phi-e-rơ, Gia-cơ, và Giăng đi với Ngài, và đem riêng họ lên một ngọn núi cao. Và Ngài được biến-hình trước mặt họ, 3và y-phục của Ngài trở nên sáng-rực và trắng toát, như không có một thợ giặt nào trên đất có thể làm chúng trắng như vậy. 4Và Ê-li-gia hiện ra cho họ cùng với Môi-se, và họ đang trò chuyện với Giê-xu. 5Và Phi-e-rơ thưa với Giê-xu: “Thưa thầy, ấy là tốt cho chúng tôi có *mặt* ở đây; xin để chúng tôi làm 3 cái đền tạm, 1 cho Thầy, và 1 cho Môi-se, và 1 cho Ê-li-gia.” 6Vì người không biết điều gì để trả lời, vì họ trở thành khiếp-sợ. 7Đoạn một đám mây thành hình, che phủ họ, và một tiếng nói đi ra khỏi đám mây: “Đây là Con Trai Yêu-Dấu của Ta, hãy nghe Ngài!” 8Và tức thì họ nhìn quanh và chẳng thấy một ai với họ nữa, ngoại trừ một mình Giê-xu.

9Và khi họ đang đi xuống từ núi, Ngài ban lệnh cho họ không được thuật lại cho một ai điều họ đã thấy, cho đến khi Con Trai Loài Người sống lại từ kẻ chết.

²Lu-ca 9.28 ghi: Và độ 8 ngày sau các lời nói này

Mác 9.10-9.25

10Và họ chụp lấy lời tuyên-bố đó, bàn-luận với nhau sống lại từ kẻ chết là gì. 11Và họ hỏi Ngài, rằng: “*Tại sao* các người thông-giáo nói Ê-li-gia phải đến trước?” 12Và Ngài phán cùng họ: “Ê-li-gia thật đến trước và phục-hồi tất cả các sự việc. Và còn điều được viết về Con Trai Loài Người rằng Ngài phải chịu khổ nhiều điều và bị đố-hù với sự khinh-miệt thì sao? 13Nhưng Ta bảo các người rằng Ê-li-gia cũng đã đến, và họ đã làm cho người bất cứ điều gì họ muốn, y như được viết về người.”

Giê-xu chữa lành một cậu bé bị quỷ ám (112/Mác 9.14-9.29/Ma-thi-ơ 17.14-17.21; Luca 9.37-9.43)

14Và khi họ trở lại cùng các môn-đồ, họ thấy một đám đông lớn xung-quanh các môn-đồ, và một số người thông-giáo cãi cọ với các môn-đồ. 15Và tức thì, khi toàn-thê đám đông thấy Ngài, họ sùng-sốt, và chạy lên để chào Ngài. 16Và Ngài hỏi họ: “Các người đang bàn luận với chúng điều gì?” 17Và một người trong đám đông trả lời Ngài: “Thưa Thầy, tôi đã đem cho Thầy đứa con trai của tôi, bị ám với một linh làm nó câm; 18và bất cứ khi nào nó chụp bắt *con tôi*, nó ném mạnh *con tôi xuống đất* và *con tôi* sùi bọt miêng, và nghiền răng, và cứng đơ. Và tôi đã bảo các môn-đồ của Thầy đuổi nó ra, và họ không thể làm được.” 19Và Ngài trả lời họ và phán: “Ôi, thế-hệ bất tín, bao lâu Ta sẽ ở với các người? Bao lâu Ta sẽ chịu đựng các người? Hãy đem nó đến cho Ta!” 20Và họ đem nó đến cho Ngài. Và khi nó thấy Ngài, tức thì linh đó vật *thẳng nhỏ* co-quắp, và ngã xuống đất, nó lăn-lóc lung tung và sùi bọt miêng. 21Và Ngài hỏi cha nó: “Điều này đã xảy ra cho nó bao lâu rồi?” Và hắn nói: “Từ thời thơ ấu. 22Và nó đã thường ném *đứa nhỏ* cả vào trong lửa lẫn vào trong nước để diệt nó. Nhưng nếu Thầy có thể làm bất cứ một cái gì, xin có lòng thương-xót chúng tôi và giúp chúng tôi!” 23Và Giê-xu bảo hắn: “‘Nếu Thầy có thể!’ Tất cả các sự việc đều có thể cho kẻ tin.” 24Tức thì cha của đứa nhỏ la lên và nói: “Tôi tin; xin giúp sự bất tín của tôi.” 25Và khi Giê-xu thấy đám đông nhanh chóng họp lại, Ngài quở-trách uế-linh, phán cùng nó: “Người, linh câm và điếc, Ta ra lệnh cho người, đi ra khỏi nó và không được vào nó một lần nữa.”

Mark 9.10-9.25

10And they seized upon that statement, discussing with one another what was the rising from the dead. 11And they asked Him, saying, “*Why is it* that the scribes say that Elijah must come first?” 12And He said to them, “Elijah does first come and restore all things. And *yet* how is it written about the Son of Man that He should suffer many things and be treated with contempt? 13But I say to you, that Elijah has also come, and they did to him whatever they wished, just as it is written of him.”

Jesus heals the demon-possessed boy (112/Mark 9.14-9.29/Matthew 17.14-17.21; Luke 9.37-9.43)

14And when they came *back* to the disciples, they saw a great crowd around them, and *some* scribes arguing with them. 15And immediately, when the entire crowd saw Him, they were amazed, and *began* running up to greet Him. 16And He asked them, “What are you discussing with them?” 17And one of the crowd answered Him, “Teacher, I brought You my son, possessed with a spirit that makes him mute; 18and whenever it seizes him, it dashes him *to the ground* and he foams *at the mouth*, and grinds his teeth, and stiffens out. And I told Your disciples to cast it out, and they could not *do it*.” 19And He answered them and said, “O unbelieving generation, how long shall I be with you? How long shall I put up with you? Bring him to Me!” 20And they brought him to Him. And when he saw Him, immediately the spirit threw him into a convulsion, and falling to the ground, he *began* rolling about and foaming *at the mouth*. 21And He asked his father, “How long has this been happening to him?” And he said, “From childhood. 22And it has often thrown him both into the fire and into the water to destroy him. But if You can do anything, have compassion on us and help us!” 23And Jesus said to him, “‘If You can!’ All things are possible to him who believes.” 24Immediately the father of the child cried out and said, “I do believe; help my unbelief.” 25And when Jesus saw that a crowd was rapidly gathering, He rebuked the unclean spirit, saying to it, “You deaf and dumb spirit, I command you, come out of him and do not enter him again.”

Mark 9.26-9.38

26And after crying out and throwing him into terrible convulsions, it came out; and *the boy* became like a corpse that most of them said, “He is dead!” 27But Jesus took him by the hand and raised him; and he got up. 28And when He came into *the house*, His disciples *began* questioning Him privately, “Why could we not cast it out?” 29And He said to them, “This kind cannot come out by anything but prayer.”

Jesus foretells His death the second time (113/Mark 9.30-9.32/Matthew 17.22-17.23; Luke 9.44-9.45)

30And from there they went out and *began* to go through Galilee, and He was unwilling for anyone to know *about it*. 31For He was teaching His disciples and telling them, “The Son of Man is to be delivered into the hands of men, and they will kill Him; and when He has been killed, He will rise three days later.” 32But they were not knowing *this* statement, and they were afraid to ask Him.

The disciples argue about who would be the greatest (115/Mark 9.33-9.37/Matthew 18.1-18.6; Luke 9 46-9.48)

33And they came to Capernaum; and when He had come in the house, He *began* to question them, “What were you discussing on the way?” 34But they kept silent, for on the way they had discussed with one another which of them was the greatest. 35And sitting down, He called the twelve and said to them, “If anyone wants to be first, he shall be last of all, and servant of all.” 36And taking a child, He set him in their midst, and taking him in His arms, He said to them, 37“Whoever receives one of such children in My name receives Me; and whoever receives Me does not receive Me, but Him who sent Me.”

The disciples forbid another to use Jesus’s name (116/Mark 9.38-9.41/Luke 9.49-9.50)

38John said to Him, “Teacher, we saw someone casting out demons in Your name, and we tried to hinder him because he was not following us.”

¹hay: Nếu người nào muốn đứng đầu, người đó phải đứng chót, và là tôi-tớ của mọi người.

Mác 9.26-9.38

26Và sau khi hét lên và vật nó co-quắp kinh khủng, nó xuất ra; và *thằng bé* trở nên như một xác chết đến nỗi hầu hết *bọn* chúng đều nói: “Nó chết rồi.” 27Nhưng Giê-xu nắm tay nó và nâng nó lên; và nó đứng dậy. 28Và khi Ngài đã vào trong nhà, các môn-đồ của Ngài hỏi riêng Ngài: “Tại sao chúng tôi đã chẳng thể đuổi nó ra?” 29Và Ngài bảo họ: “Loại này không thể xuất ra bởi một cái gì duy chỉ bởi cầu-nguyện.”

Giê-xu báo trước cái chết của mình lần thứ nhì (113/Mác 9.30-9.32/Ma-thi-ơ 17.22-17.23; Luca 9.44-9.45)

30Và từ đó họ đi ra và *bắt đầu* đi xuyên qua Gal-i-lê, và Ngài không muốn cho bất cứ ai biết về việc ấy. 31Vì Ngài đang dạy các môn-đồ của Ngài và bảo họ: “Con Trai Loài Người sắp bị nộp trong tay loài người, và họ sẽ giết Ngài; và khi Ngài đã bị giết, Ngài sẽ sống lại 3 ngày sau. 32Nhưng họ không hiểu lời tuyên-bố này, và họ sợ hỏi Ngài.

Các môn-đồ tranh cãi về ai sẽ là kẻ lớn nhất (115/Mác 9.33-9.37/Ma-thi-ơ 18.1-18.6; Luca 9 46-9.48)

33Và họ đến Ca-bê-na-um; và khi Ngài đã vào trong nhà, Ngài chất-vấn họ: “Các người đã bàn-luận điều gì trên đường đi?” 34Nhưng họ cứ làm thinh, vì trên đường họ đã bàn-luận với nhau là ai *trong bọn họ* là kẻ lớn nhất. 35Và ngồi xuống, Ngài gọi 12 vị và phán cùng họ: Nếu người nào muốn là đầu, người đó sẽ phải là sau rốt của tất cả, và là tôi-tớ của tất cả⁽¹⁾. 36Và bế một đứa nhỏ, Ngài đặt nó ở giữa họ, và ẵm nó trong các cánh tay của mình, Ngài phán cùng họ: 37“Hễ ai tiếp một trong những đứa nhỏ như thế này trong danh Ta, là tiếp Ta, và hễ ai tiếp Ta, không tiếp Ta, nhưng tiếp Đấng đã sai Ta.”

Các môn-đồ cấm người khác dùng danh Giê-xu (116/Mác 9.38-9.41/Luca 9.49-9.50)

38Giăng thưa với Ngài: “Thưa Thầy, chúng tôi đã thấy có người đuổi quỷ ra trong danh Thầy; chúng tôi đã cố cản hắn bởi vì hắn đã không theo chúng ta.”

Mác 9.39-10.2

39Song Giê-xu phán: “Đừng cản nó, vì không ai làm được phép lạ trong danh Ta, và có thể ngay sau đó nói xấu về Ta. 40Vì kẻ chẳng chống chúng ta thì vì chúng ta. 41Vì hễ ai cho các người một ly nước để uống vì danh của các người, là các người thuộc về Cơ-rít-tô⁽¹⁾, quả thật Ta nói cùng các người, kẻ đó sẽ không mất phần thưởng của nó.

Giê-xu cảnh-cáo chống lại sự cám dỗ (117/Mác 9.42-9.50/Ma-thi-ơ 18.7-18.9)

42“Và hễ ai khiến một trong các đứa nhỏ tin này sẩy chân, thì tốt hơn cho hắn nếu một cái cối đá được quay bởi con lừa được treo quanh cổ hắn, hắn bị quăng vào trong biển. 43Và nếu bàn tay của người khiến người vấp ngã, hãy chặt bỏ nó; tốt cho người để vào sự sống tàn-tật, hơn là có 2 tay mà đi vào âm-phủ, vào trong lửa không thể dập tắt được, 44[nơi CON GIUN CỦA CHÚNG KHÔNG CHẾT, VÀ LỬA KHÔNG BỊ DẬP TẮT]⁽²⁾. 45Và nếu bàn chân của người khiến người vấp ngã, hãy chặt bỏ nó; tốt cho người để vào sự sống bị què, hơn là có 2 bàn chân mà bị quăng vào âm-phủ, 46[nơi CON GIUN CỦA CHÚNG KHÔNG CHẾT, VÀ LỬA KHÔNG BỊ DẬP TẮT]⁽³⁾. 47Và nếu con mắt của người khiến người vấp ngã, hãy móc nó ra; tốt cho người để vào vương-quốc của Đức Chúa TRỜI với một con mắt, hơn là có 2 con mắt mà bị quăng vào âm-phủ, 48nơi CON GIUN CỦA CHÚNG KHÔNG CHẾT, VÀ LỬA KHÔNG BỊ DẬP TẮT⁽⁴⁾. 49Vì mọi người sẽ bị nêm với lửa. 50Muối thì tốt; nhưng nếu muối hết mặn, các người sẽ nêm nó với cái gì? Hãy có muối trong các người, và hãy hòa-thuận với nhau.”

Giê-xu dạy về sự cưới gã và ly-dị (173/Mác 10.1-10.12/Ma-thi-ơ 19.1-19.12)

10 1Và chỗi dậy, Ngài đi từ đó tới vùng Giu-đê và bên kia sông Giô-đanh; và các đám đông lại tập hợp quanh Ngài, và, theo thói quen của mình, Ngài một lần nữa dạy-dỗ họ.

2Và một số người Pha-ri-si đến với Ngài, thử Ngài, và chất-vấn Ngài có đúng luật cho một người đàn-ông ly-dị vợ mình chẳng?

¹nguyên ngữ: trong danh từ rằng các người là của Cơ-rít-tô
²các bản khác không có câu này

Mark 9.39-10.2

39But Jesus said, “Do not hinder him, for there is no one who shall perform a miracle in My name, and be able soon afterward to speak evil of Me. 40For he who is not against us is for us. 41For whoever gives you a cup of water to drink because of your name as *followers* of Christ, truly I say to you, he will not lose his reward.

Jesus warns against temptation (117/Mark 9.42-9.50/Matthew 18.7-18.9)

42“And whoever causes one of these little ones who believe to stumble, it is better for him if, with a millstone turned by a donkey is hung around his neck, he has been cast into the sea. 43And if your hand causes you to stumble, cut it off; it is better for you to enter life crippled, than, having your two hands, to go into hell, into the unquenchable fire, 44[where THEIR WORM DOES NOT DIE, AND THE FIRE IS NOT QUENCHED.] 45And if your foot causes you to stumble, cut it off; it is better for you to enter life lame, than, having your two feet, to be cast into hell, 46[where THEIR WORM DOES NOT DIE, AND THE FIRE IS NOT QUENCHED.] 47And if your eye causes you to stumble, cast it out; it is better for you to enter the kingdom of God with one eye, than, having two eyes, to be cast into hell, 48where THEIR WORM DOES NOT DIE, AND THE FIRE IS NOT QUENCHED. 49For everyone will be salted with fire. 50Salt is good; but if the salt becomes unsalty, with what will you season it? Have salt in yourselves, and be at peace with one another.”

Jesus teaches about marriage and divorce (173/Mark 10.1-10.12/Matthew 19.1-19.12)

10 1And rising up, He went from there to the region of Judea and beyond the Jordan; and crowds gathered around Him again, and, according to His custom, He once more *began* to teach them.

2And *some* Pharisees came up to Him, testing Him, and *began* to question Him whether it was lawful for a man to divorce his wife?

³các bản khác không có câu này

⁴Ê-sai 66.24

Mark 10.3-10.18

3And He answered and said to them, “What did Moses command you?” 4And they said, “Moses permitted *a man* TO WRITE A CERTIFICATE OF DIVORCE AND SEND *her* AWAY.” 5But Jesus said to them, “Because of your hardness of heart he wrote you this commandment. 6But from the beginning of creation, *God* MADE THEM MALE AND FEMALE. 7FOR THIS CAUSE A MAN SHALL LEAVE HIS FATHER AND MOTHER, 8AND THE TWO SHALL BECOME ONE FLESH; consequently they are no longer two, but one flesh. 9What therefore God has joined together, let no man separate.” 10And in the house the disciples *began* questioning Him about this again. 11And He said to them, “Whoever divorces his wife and marries another woman commits adultery against her; 12and if she herself divorces her husband and marries another man, she is committing adultery.”

Jesus blesses little children (174/Mark 10.13-10.16/Matthew 19.13-19.15; Luke 18.15-18.17)

13And they were bringing children to Him so that He might touch them; but the disciples rebuked them. 14But when Jesus saw this, He was indignant and said to them, “Permit the children to come to Me; do not hinder them; for the kingdom of God belongs to such as these. 15Truly I say to you, whoever does not receive the kingdom of God like a child shall not enter it *at all*.” 16And He took them up in His arms and *began* blessing them, laying His hands upon them.

Jesus speaks to the rich young man (175/Mark 10.17-10.31/Matthew 19.16-19.30; Luke 18.18-18.30)

17And as He was setting out on a journey, a man ran up to Him and knelt before Him, and *began* asking Him, “Good Teacher, what shall I do to inherit eternal life?” 18And Jesus said to him, “Why do you call Me good? No one is good except God alone.

¹Bài giảng của Môi-se 24.1, 24.3

²Sáng-thê 1.27; 2.24; 5.2

Mác 10.3-10.18

3Và Ngài trả lời và phán cùng họ: “Môi-se đã truyền cho các ngươi điều gì?” 4Và họ nói: “Môi-se đã cho phép *người đàn-ông* VIẾT MỘT CHỨNG-THƯ LY-DỊ VÀ ĐUÔI VỢ ĐI⁽¹⁾.” 5Song Giê-xu phán cùng họ: “Vì sự cứng lòng của các ngươi, người đã viết cho các ngươi điều-răn này. 6Nhưng từ ban đầu của sự sáng-tạo, Đức Chúa TRỜI DÙNG NÊN HỌ NAM VÀ NỮ. 7VÌ LÝ-DO NÀY, NGƯỜI NAM SẼ LÌA CHA VÀ MẸ MÌNH, 8VÀ CẢ HAI SẼ TRỞ NÊN MỘT THỊT⁽²⁾; vì vậy cho nên họ không còn là 2 nữa, nhưng một thịt. 9Bởi vậy, cái gì Đức Chúa TRỜI đã kết-hợp với nhau, không ai được tách ra.” 10Và ở trong nhà, các môn-đồ chất-vấn Ngài về điều này một lần nữa. 11Và Ngài phán cùng họ: “Hễ ai ly-dị vợ mình và cưới một người đàn-bà khác, phạm tội ngoại-tình đối với vợ; 12và nếu chính bà ly-dị chồng mình và kết-hôn với một người đàn-ông khác, bà phạm tội ngoại-tình.”

Giê-xu ban phước cho những trẻ con (174/Mác 10.13-10.16/Ma-thi-ơ 19.13-19.15; Lu-ca 18.15-18.17)

13Và họ đem các đứa trẻ cho Ngài để Ngài có thể chạm chúng; nhưng các môn-đồ quở-trách họ. 14Nhưng khi Giê-xu thấy vậy, Ngài phẫn-nộ và phán cùng họ: “Cho phép các đứa trẻ đến cùng Ta; chớ ngăn-cản chúng; vì vương-quốc của Đức Chúa TRỜI thuộc về những kẻ thể này. 15Quả thật Ta bảo các ngươi, hễ ai chẳng nhận vương-quốc của Đức Chúa TRỜI như một đứa trẻ, sẽ chẳng vào đó.” 16Và Ngài bồng chúng trong tay của Ngài và ban phước cho chúng, đặt tay của Ngài trên chúng.

Giê-xu phán cùng người trai trẻ giàu có (175/Mác 10.17-10.31/Ma-thi-ơ 19.16-19.30; Lu-ca 18.18-18.30)

17Và khi Ngài đang bắt đầu đi trên một cuộc hành trình, một người đàn-ông nọ chạy lên tới Ngài và quì trước mặt Ngài, và hỏi Ngài: “Thưa Thầy thiện⁽³⁾, điều gì tôi sẽ làm để thừa-hưởng sự sống đời đời?” 18Và Giê-xu phán cùng hắn: “Tại sao ngươi gọi Ta là thiện? Chẳng có một ai là thiện ngoại trừ một mình Đức Chúa TRỜI.

³Ma-thi-ơ 19.16 ghi: Thưa Thầy, điều thiện gì tôi sẽ làm để ...

Mác 10.19-10.32

19Người biết các điều răn: ‘ĐỪNG CỐ-SÁT; ĐỪNG PHẠM TỘI NGOẠI-TÌNH; ĐỪNG ĂN TRỘM; ĐỪNG MANG CHỨNG DỐI; ĐỪNG lường gạt; HÃY TÔN-KÍNH CHA VÀ ME CỦA NGƯỜI⁽¹⁾.’” 20Và hấn thưa với Ngài: “Thưa thầy, tôi đã giữ tất cả các điều này từ thời thiếu-niên của tôi trở đi.” 21Và nhìn hấn, Giê-xu cảm thương cho hấn và phán cùng hấn: “Một điều người thiếu: hãy đi và bán tất cả người có và cho những kẻ nghèo, và người sẽ có của cải trong trời; đoạn hãy đến, theo Ta.” 22Song nghe các lời này, mặt hấn xụ xuống, và hấn bỏ đi đau lòng, vì hấn có nhiều tài-sản.

23Và Giê-xu, nhìn quanh, và phán cùng các môn-đồ của Ngài: “Sẽ khó biết bao cho những kẻ giàu vào vương-quốc của Đức Chúa TRỜI!” 24Và các môn-đồ sững-sốt ở các lời của Ngài. Nhưng Giê-xu lại trả lời và phán cùng họ: “Hỡi các con, thật khó biết bao⁽²⁾ để vào vương-quốc của Đức Chúa TRỜI! 25Ấy là dễ cho một con lạc-đà đi qua lỗ kim hơn một người giàu vào vương-quốc của Đức Chúa TRỜI.” 26Và họ càng kinh-ngạc hơn và thưa⁽³⁾ với Ngài: “Và ai có thể được cứu?” 27Nhìn họ, Giê-xu phán: “Với người ta, đó là vô phương, nhưng không với Đức Chúa TRỜI; vì tất cả đều có thể với Đức Chúa TRỜI.” 28Phi-e-rơ bắt đầu thưa với Ngài: “Này, chúng tôi đã bỏ mọi sự và theo Thầy.” 29Giê-xu phán: “Quả thật, Ta bảo các người, chẳng có một người nào đã bỏ nhà hay anh em hay chị em hay mẹ hay cha hay con cái hay trang-trại, vì có Ta và vì có tin-lành, 30nhưng rằng kẻ đó sẽ nhận 100 lần hơn bây giờ trong thời này, nhà cửa và anh em và chị em và các người mẹ và con cái và trang-trại, cùng với các sự bắt bớ; và sự sống đời đời trong đời sắp đến. 31Song nhiều kẻ là đầu, sẽ là sau rốt, và kẻ sau rốt, là đầu.”

Giê-xu báo trước cái chết của mình lần thứ ba (177/Mác 10.32-10.34/Ma-thi-ơ 20.17-20.19; Lu-ca 18.31-18.34)

32Và họ trên đường đi lên tới Giê-ru-sa-lem, và Giê-xu đang đi tiếp trước họ; và họ sững-sốt, và những kẻ đi theo đều kinh-sợ.

Mark 10.19-10.32

19You know the commandments, ‘DO NOT MURDER, DO NOT COMMIT ADULTERY, DO NOT STEAL, DO NOT BEAR FALSE WITNESS, Do not defraud, HONOR YOUR FATHER AND MOTHER.’” 20And he said to Him, “Teacher, I have kept all these things from my youth up.” 21And looking at him, Jesus felt a love for him and said to him, “One thing you lack: go and sell all you possess and give to the poor, and you will have treasure in heaven; then come, follow Me.” 22But at these words his face fell, and he went away grieving, for he was one who owned much property.

23And Jesus, looking around, said to His disciples, “How hard it will be for those who are wealthy to enter the kingdom of God!” 24And the disciples were amazed at His words. But Jesus answered again and said to them, “Children, how hard it is to enter the kingdom of God! 25It is easier for a camel to go through the eye of a needle than for a rich man to enter the kingdom of God.” 26And they were even more astonished and said to Him, “And who can be saved?” 27Looking at them, Jesus said, “With men it is impossible, but not with God; for all things are possible with God.” 28Peter began to say to Him, “Behold, we have left everything and followed You.” 29Jesus said, “Truly I say to you, there is no one who has left house or brothers or sisters or mother or father or children or farms, for My sake and for the gospel’s sake, 30but that he shall receive a hundred times as much now in this time, houses and brothers and sisters and mothers and children and farms, along with persecutions; and in the age to come, eternal life. 31But many *who are* first will be last; and the last, first.”

Jesus foretells His death the third time (177/Mark 10.32-10.34/Matthew 20.17-20.19; Luke 18.31-18.34)

32And they were on the road, going up to Jerusalem, and Jesus was walking on ahead of them; and they were amazed, and those who followed were fearful.

¹Xuất-hành 20.12-20.16; Bài giảng của Môi-se 5.16-5.20
²bản khác thêm: cho những kẻ trồng-cây vào sự giàu-có

³bản khác: nói lẫn nhau

Mark 10.33-10.45

And again He took the twelve aside and began to tell them what was going to happen to Him, ³³saying, “Behold, we are going up to Jerusalem, and the Son of Man will be delivered to the chief priests and the scribes; and they will condemn Him to death and will deliver Him to the Gentiles. ³⁴And they will mock Him and spit upon Him, and scourge Him and kill Him, and three days later He will rise again.”

Jesus teaches about serving others (178/Mark 10.35-10.45/Matthew 20.20-20.28)

³⁵And James and John, the two sons of Zebedee, came up to Him, saying, “Teacher, we want You to do for us whatever we ask of You.” ³⁶And He said to them, “What do you want Me to do for you?” ³⁷They said to Him, “Give to us that we may sit in Your glory, one on Your right and one on Your left.” ³⁸But Jesus said to them, “You do not know what you are asking. Are you able to drink the cup that I drink, or to be baptized with the baptism with which I am baptized?” ³⁹And they said to Him, “We are able.” And Jesus said to them, “The cup that I drink you shall drink; and you shall be baptized with the baptism with which I am baptized. ⁴⁰But to sit on My right or on My left, this is not Mine to give; but it is for those for whom it has been prepared.” ⁴¹And hearing this, the ten began to feel indignant with James and John. ⁴²And calling them to Himself, Jesus said to them, “You know that those who are recognized as rulers of the Gentiles lord it over them; and their great men exercise authority over them. ⁴³But it is not so among you, but whoever wishes to become great among you shall be your servant; ⁴⁴and whoever wishes to be first among you shall be slave of all. ⁴⁵For even the Son of Man did not come to be served, but to serve, and to give His soul a ransom for many.”

Jesus heals a blind beggar (179/Mark 10.46-10.52/Matthew 20.29-20.34; Luke 18.35-18.43)

Mác 10.33-10.45

Và một lần nữa Ngài đem 12 vị qua một bên và bắt đầu bảo họ điều sắp xảy ra cho Ngài: ³³“Này, chúng ta đang đi lên tới Giê-ru-sa-lem, và Con Trai Loài Người sẽ bị nộp cho các thầy tế-lễ cả và các người thông-giáo, và họ sẽ kết-án Người tử-hình và sẽ nộp Người cho dân Ngoại-bang. ³⁴Và họ sẽ chế-nhạo Người và khắc nhổ trên Người, và quất roi Người, và giết Người, và 3 ngày sau Người sẽ sống lại.”

Giê-xu dạy về việc phục-vụ những người khác (178/Mác 10.35-10.45/Ma-thi-ơ 20.20-20.28)

³⁵Và Gia-cơ và Giăng, 2 người con trai của Xê-bê-đê, đến cùng Ngài, nói: “Thưa Thầy, chúng tôi muốn Thầy làm cho chúng tôi bất cứ gì chúng tôi xin Thầy.” ³⁶Và Ngài bảo họ: “Điều gì các người muốn Ta làm cho các người?” ³⁷Họ thưa với Ngài: “Xin cho chúng tôi rằng chúng tôi được ngồi trong vinh-quang của Thầy, 1 *đưa* bên hữu Thầy, và 1 *đưa* bên tả. ³⁸Nhưng Giê-xu phán cùng họ: “Các người không biết điều các người đang xin. Các người có thể uống cái chén Ta uống, hay chịu báp-tem với phép báp-tem mà Ta chịu không?” ³⁹Và họ thưa với Ngài: “Chúng tôi có thể.” Và Giê-xu phán cùng họ: “Cái chén Ta uống các người sẽ uống; và các người sẽ chịu báp-tem với phép báp-tem mà Ta phải chịu. ⁴⁰Nhưng ngồi bên hữu của Ta hay bên tả, đây không là của Ta để cho, nhưng là cho những kẻ đã được chuẩn-bị để cho.” ⁴¹Và nghe điều này, 10 vị bắt đầu cảm thấy phẫn nộ với Gia-cơ và Giăng. ⁴²Và gọi họ đến mình, Giê-xu phán cùng họ: “Các người biết rằng những kẻ được thừa-nhận là các nhà cai-trị của dân Ngoại-bang đề đầu cưỡi cổ *dân*; và các ông lớn của họ hành quyền trên họ. ⁴³Nhưng không như vậy giữa các người, song hễ ai muốn trở nên lớn giữa các người, sẽ phải là đầy-tớ của các người; ⁴⁴và hễ ai muốn là đầu giữa các người, sẽ là nô-lệ của tất cả. ⁴⁵Vì ngay cả Con Trai Loài Người đã chẳng đến để được phục-vụ, nhưng để phục-vụ, và để ban hồn mình làm giá chuộc cho nhiều người.”

Giê-xu chữa lành người ăn-xin bị mù (179/Mác 10.46-10.52 /Ma-thi-ơ 20.29-20.34; Lu-ca 18.35-18.43)

Mác 10.46-11.9

46Và họ đến Giê-ri-cô. Và khi Ngài đang rời Giê-ri-cô với các môn-đồ của mình và một đám đông lớn, một người ăn-xin mù tên là Ba-ti-mê, con trai của Ti-mê, đang ngồi bên đường. 47Và khi hắn nghe rằng ấy là Giê-xu người Na-xa-rét, hắn bắt đầu la lên và nói: “Giê-xu, Con Trai Đa-vít, xin có lòng khoan-dung trên tôi!” 48Nhiều người nghiêm-khắc bảo hắn im-lặng; nhưng hắn cứ la lên càng to hơn: “Con Trai Đa-vít, xin có lòng khoan-dung trên tôi!” 49Và Giê-xu dừng lại và phán: “Gọi hắn đến đây.” Và họ gọi người mù, bảo hắn: “Can-đảm lên, đứng dậy! Ngài đang gọi ngươi.” 50Và ném cái áo choàng của mình qua một bên, hắn nhảy lên, và đến cùng Giê-xu. 51Và trả lời hắn, Giê-xu phán: “Ngươi muốn Ta làm gì cho ngươi?” Và người mù thưa với Ngài: “Ra-bu-ni, *tôi muốn* được lại thị-lực của tôi.” 52Và Giê-xu phán cùng hắn: “Đi đi; đức-tin của ngươi đã cứu ngươi.” Và tức thì hắn được lại thị-lực của hắn và đi theo Ngài trên đường đi.

3. Mục-vụ của Giê-xu tại Giê-ru-sa-lem (11.1-13.37)

Giê-xu cỡi lừa vào Giê-ru-sa-lem (183/Mác 11.1-11.11/Ma-thi-ơ 21.1-21.11; Lu-ca 19.28-19.44; Giăng 12.12-12.19)

11 1Và khi họ đến gần Giê-ru-sa-lem, ở Bê-pha-giê và Bê-tha-ni, gần Núi Ô-li-ve, Ngài sai 2 trong các môn-đồ của Ngài đi, 2và phán cùng họ: “Hãy đi vào làng đối diện các ngươi; và ngay khi các ngươi vào đó, các ngươi sẽ tìm thấy một con lừa con bị buộc, trên nó chưa có ai đã từng ngồi; hãy mở nó và dắt nó về đây. 3Và nếu có ai bảo các ngươi: ‘Tại sao các ngươi làm điều này?’ các ngươi nói: ‘Chúa cần nó’; và tức thì hắn sẽ cho nó đi về đây.” 4Và họ ra đi và tìm thấy một con lừa con bị buộc nơi cửa, bên ngoài trong đường-phố; và họ mở nó. 5Và một số người bàng quan bảo họ: “Các ngươi đang làm gì mà mở con lừa con?” 6Và họ bảo chúng y như Giê-xu đã bảo họ, và chúng cho phép họ. 7Và họ đem con lừa con cho Giê-xu và trải áo quần của họ trên nó; và Ngài ngồi trên nó. 8Và nhiều người trải áo quần của họ trên đường đi, và những kẻ khác trải các nhánh cây có lá mà họ đã chặt từ cánh đồng. 9Và những kẻ đi trước, và những kẻ theo sau, đang la lên:

Mark 10.46-11.9

46And they came to Jericho. And as He was leaving Jericho with His disciples and a large crowd, a blind beggar *named* Bartimaeus, the son of Timaeus, was sitting by the road. 47And when he heard that it was Jesus the Nazarene, he began to cry out and say, “Jesus, Son of David, have mercy on me!” 48Many were sternly telling him to be quiet, but he kept crying out all the more, “Son of David, have mercy on me!” 49And Jesus stopped and said, “Call him *here*.” And they called the blind man, saying to him, “Take courage, arise! He is calling for you.” 50And casting aside his cloak, he jumped up, and came to Jesus. 51And answering him, Jesus said, “What do you want Me to do for you?” And the blind man said to Him, “Rabboni, *I want* to regain my sight!” 52And Jesus said to him, “Go your way; your faith has saved you.” And immediately he regained his sight and *began* following Him on the road.

3. Jesus’s ministry in Jerusalem (11.1-13.37)

Jesus rides into Jerusalem on a donkey (183/Mark 11.1-11.11/Matthew 21.1-21.11; Luke 19.28-19.44; John 12.12-12.19)

11 1And as they approached Jerusalem, at Bethphage and Bethany, near the Mount of Olives, He sent two of His disciples, 2and said to them, “Go into the village opposite you, and immediately as you enter it, you will find a colt tied *there*, on which no one yet has ever sat; untie it and bring it *here*. 3And if anyone says to you, ‘Why are you doing this?’ you say, ‘The Lord has need of it’; and immediately he sends it back *here*.” 4And they went away and found a colt tied at the door, outside in the street; and they untied it. 5And some of the bystanders were saying to them, “What are you doing, untying the colt?” 6And they spoke to them just as Jesus had told *them*, and they gave them permission. 7And they brought the colt to Jesus and put their garments on it; and He sat on it. 8And many spread their garments in the road, and others *spread* leafy branches which they had cut from the fields. 9And those who went before, and those who followed after, were crying out,

Mark 11.10-11.21

“Hosanna!

BLESSED IS HE WHO COMES IN THE NAME OF THE LORD;

¹⁰Blessed *is* the coming kingdom of our father David;

Hosanna in the highest!”

11And He entered Jerusalem *and came* into the temple; and after looking all around, He departed for Bethany with the twelve, since it was already late.

Jesus clears the temple again (184/Mark 11.12-11.19/Matthew 21.12-21.17; Luke 19.45-19.48)

12And on the next day, when they had departed from Bethany, He became hungry. **13**And seeing at a distance a fig tree in leaf, He went *to see* if perhaps He would find anything on it; and when He came to it, He found nothing but leaves, for it was not the season for figs. **14**And He answered and said to it, “May no one ever eat fruit from you again!” And His disciples were listening.

15And they came to Jerusalem. And He entered the temple and began to cast out those who were buying and selling in the temple, and overturned the tables of the money changers and the seats of those who were selling the doves; **16**and He would not permit anyone to carry a vessel through the temple. **17**And He *began* to teach and say to them, “Is it not written, ‘MY HOUSE SHALL BE CALLED A HOUSE OF PRAYER FOR ALL THE NATIONS’? But you have made it A CAVE OF ROBBERS.” **18**And the chief priests and the scribes heard *this*, and *began* seeking how to destroy Him; for they were afraid of Him, for all multitude was astonished at His teaching.

19And when evening came, Jesus and His disciples would go out of the city.

Jesus says the disciples can pray for anything (188/Mark 11.20-11.26/Matthew 21.18-21.22)

20And as they were passing by in the morning, they saw the fig tree withered from the roots *up*. **21**And being reminded, Peter said to Him, “Rabbi, behold, the fig tree which You cursed has withered.”

¹Thánh-thi 118.26

²Ê-sai 56.7

Mác 11.10-11.21

“Hô-sa-na!

PHƯỚC THAY ĐÁNG ĐẾN TRONG DANH ĐỨC CHÚA!⁽¹⁾

¹⁰Phước thay vương-quốc của Đa-vít tổ-phụ chúng ta đang đến!

Hô-sa-na trong *tầng* trời tối cao!”

11Và Ngài đi vào Giê-ru-sa-lem, trong đền-thờ; và sau khi nhìn quanh hết thấy, Ngài ra đi tới Bê-tha-ni với 12 vị, vì trời đã tối rồi.

Giê-xu lại dẹp sạch đền-thờ (184/Mác 11.12-11.19/Ma-thi-ơ 21.12-21.17; Lu-ca 19.45-19.48)

12Và vào ngày kế, khi họ đã ra đi từ Bê-tha-ni, Ngài trở nên đói. **13**Và thấy đằng xa một cây vả trơ lá, Ngài đi để *xem* nếu có lẽ Ngài sẽ tìm được cái gì trên nó; và khi Ngài tới nó, Ngài chẳng tìm thấy cái gì cả, chỉ lá, vì không phải là mùa vả. **14**Và Ngài đáp ứng và phán cùng nó: “Chẳng hề có ai ăn trái từ ngươi nữa!” Và các môn-đồ của Ngài đều nghe.

15Và họ đến Giê-ru-sa-lem. Và Ngài vào đền-thờ và bắt đầu đuổi ra những kẻ đang mua bán trong đền-thờ, và lật bàn của những kẻ đổi tiền và ghé ngò của những kẻ đang bán bò-câu; **16**và Ngài không cho phép bất cứ ai mang một cái chậu xuyên qua đền-thờ. **17**Và Ngài giảng-dạy và phán cùng họ: “Há chẳng được viết: ‘NHÀ CỦA TA SẼ PHẢI ĐƯỢC GỌI LÀ MỘT NHÀ CẦU-NGUYỆN CHO TẤT CẢ CÁC DÂN-TỘC⁽²⁾’ hay sao? Nhưng các ngươi đã làm nó thành MỘT CÁI ĐỘNG CỦA NHỮNG KẸ CUỐP⁽³⁾.” **18**Và các thầy tế-lễ cả và các người thông-giáo nghe *điều này*, và tìm cách để diệt Ngài; vì họ sợ Ngài, vì tất cả đám đông đều kinh-ngạc ở lời giảng-dạy của Ngài.

19Và khi chiều đến, Giê-xu và các môn-đồ của Ngài đi ra khỏi thành-phố.

Giê-xu phán các môn-đồ có thể cầu-nguyện cho mọi điều (188/Mác 11.20-11.26/Ma-thi-ơ 21.18-21.22)

20Và vào buổi sáng khi họ đang đi ngang qua, họ thấy cây vả ấy bị héo từ rễ *lên trên*. **21**Và nhớ lại, Phi-e-ơ thưa với Ngài: “Thầy, kia, cây vả mà Thầy đã rủa đã héo rồi.”

³Giê-rê-mi 7.11

Mác 11.22-12.1

22Và Giê-xu trả lời, phán cùng họ: “Hãy có đức-tin nơi Đức Chúa TRỜI. 23Quả thật Ta bảo các người, hễ ai nói cùng ngọn núi này: ‘Hãy bị cất lên và bị quăng vào trong biển,’ và không nghi-ngờ trong tâm mình, nhưng tin rằng điều mình nói sẽ xảy ra, thì nó sẽ được ban cho kẻ đó. 24Bởi vậy Ta bảo các người, tất cả các điều các người cầu-nguyện và xin, hãy tin rằng các người đã nhận chúng, và chúng sẽ được ban cho các người. 25Và bất cứ lúc nào các người đứng cầu-nguyện, hãy tha-thứ, nếu các người có bất cứ điều gì chống lại một người nào, để Cha các người trong trời cũng có thể tha-thứ các người những vi-phạm của các người.” [26Nhưng nếu các người không tha-thứ, Cha các người trong trời cũng sẽ không tha-thứ những vi-phạm của các người.”]⁽¹⁾

Các lãnh-tụ tôn-giáo thách-thức thẩm-quyền của Giê-xu (189/Mác 11.27-11.33/Ma-thi-ơ 21.23-21.27; Lu-ca 20.1-20.8)

27Và họ tới Giê-ru-sa-lem một lần nữa. Và khi Ngài đang bước đi trong đền-thờ, các thầy tế-lễ cả, và các người thông-giáo, và các trưởng-lão đến đến Ngài, 28và nói với Ngài: “Bởi thẩm-quyền gì Thầy làm các điều này, hay ai đã cho Thầy thẩm-quyền này để làm các điều này?” 29Và Giê-xu phán cùng họ: “Ta sẽ hỏi các người một câu hỏi, và các người hãy trả lời Ta, và Ta sẽ bảo các người bởi thẩm-quyền gì Ta làm các điều này. 30Phép báp-tem của Giăng đã là từ trời hay từ loài người? Hãy trả lời Ta.” 31Và họ lý-luận giữa họ, rằng: “Nếu chúng ta nói: ‘Từ trời,’ Ông ta sẽ nói: ‘Thế thì, tại sao các người đã chẳng tin người ấy?’ 32Nhưng, chúng ta có nên nói: ‘Từ loài người’ chẳng?”—họ sợ đám đông, vì tất cả xem Giăng thật sự là một đấng tiên-tri. 33Và trả lời Giê-xu, họ nói: “Chúng tôi không biết.” Và Giê-xu bảo họ: “Ta cũng không bảo các người bởi thẩm-quyền gì Ta làm các điều này.”

Giê-xu nói ẩn-dụ về các tá-điền độc-ác (191/Mác 12.1-12.12/Ma-thi-ơ 21.33-21.46; Lu-ca 20.9-20.19)

12 1Và Ngài bắt đầu nói với họ bằng ẩn-dụ: “Một người kia ĐÃ TRỒNG MỘT VƯỜN NHO, VÀ ĐÃ DỰNG MỘT VÁCH TƯỜNG XUNG-QUANH NÓ,

Mark 11.22-12.1

22And Jesus answered saying to them, “Have faith in God. 23Truly I say to you, whoever says to this mountain, ‘Be taken up and cast into the sea,’ and does not doubt in his heart, but believes that what he says is going to happen, it shall be granted him. 24Therefore I say to you, all things for which you pray and ask, believe that you have received them, and they shall be granted you. 25And whenever you stand praying, forgive, if you have anything against anyone, so that your Father who is in heaven may also forgive you your transgressions. [26But if you do not forgive, neither will your Father who is in heaven forgive your transgressions.”]

Religious leaders challenge Jesus’s authority (189/Mark 11.27-11.33/Matthew 21.23-21.27; Luke 20.1-20.8)

27And they came again to Jerusalem. And as He was walking in the temple, the chief priests, and scribes, and elders came to Him, 28and began saying to Him, “By what authority are You doing these things, or who gave You this authority to do these things?” 29And Jesus said to them, “I will ask you one question, and you answer Me, and then I will tell you by what authority I do these things. 30Was the baptism of John from heaven, or from men? Answer Me.” 31And they began reasoning among themselves, saying, “If we say, ‘From heaven,’ He will say, ‘Then why did you not believe him?’ 32But shall we say, ‘From men?’”—they were afraid of the crowd, for all considered John to have been a prophet indeed. 33And answering Jesus, they said, “We do not know.” And Jesus said to them, “Neither do I tell you by what authority I do these things.”

Jesus tells the parable of the wicked farmers (191/Mark 12.1-12.12/Matthew 21.33-21.46; Luke 20.9-20.19)

12 1And He began to speak to them in parables: “A man PLANTED A VINEYARD, AND PUT A WALL AROUND IT,

¹nhiều bản Thánh Kinh khác không có câu này

Mark 12.2-12.15

AND DUG A VAT UNDER THE WINE PRESS, AND BUILT A TOWER, and rented it out to vine-growers and went on a journey. ²And at the *harvest* time he sent a slave to the vine-growers, in order to receive *some* of the produce of the vineyard from the vine-growers. ³And they took him, and beat him, and sent him away empty-handed. ⁴And he continued to send them another slave, and they wounded him in the head, and treated him shamefully. ⁵And he sent another, and that one they killed; and *so with* many others, beating some and killing others. ⁶He had one more *to send*, a beloved son; he sent him last *of all* to them, saying, 'They will respect my son.' ⁷But those vine-growers said to one another, 'This is the heir; come, let us kill him, and the inheritance will be ours!' ⁸And they took him, and killed him, and threw him out of the vineyard. ⁹What will the lord of the vineyard do? He will come and destroy the vine-growers, and will give the vineyard to others. ¹⁰Have you not even read this Scripture:

'THE STONE WHICH THE BUILDERS REJECTED,
THIS BECAME THE CHIEF CORNER *stone*;
¹¹ THIS CAME ABOUT FROM THE LORD,
AND IT IS MARVELOUS IN OUR EYES?'

¹²And they were seeking to seize Him, and *yet* they feared the crowd, for they understood that He spoke the parable against them. And *so* they left Him and went away.

Religious leaders question Jesus about paying taxes (193/Mark 12.13-12.17/Matthew 22.15-22.22; Luke 20.20-20.26)

¹³And they sent some of the Pharisees and Herodians to Him in order to trap Him in a statement. ¹⁴And they came and said to Him, "Teacher, we know that You are truthful and defer to no one; for You are not partial to any, but teach the way of God in truth. Is it lawful to pay a poll-tax to Caesar, or not? ¹⁵Shall we pay, or should we not pay?" But He, knowing their hypocrisy, said to them, "Why are you testing Me? Bring Me a denarius to look at."

¹Ê-sai 5.1-5.2

²Thánh-thi 118.22-118.23

Mác 12.2-12.15

VÀ ĐÃ ĐÀO MỘT CÁI BỂ DƯỚI MÁY ÉP NHO, VÀ ĐÃ XÂY MỘT CÁI THÁP⁽¹⁾; và đã cho các người trồng nho thuê nó và đi xa. ²Và vào mùa *hái*, ông sai 1 kẻ nô-lệ đến cùng các người trồng nho, để nhận *một ít* sản-vật của vườn nho từ các người trồng nho. ³Và họ bắt nó, và đánh nó, và đuổi nó đi tay không. ⁴Và ông tiếp tục sai 1 kẻ nô-lệ khác đến cùng họ, và họ làm nó bị thương nơi đầu, và đối-xử nó một cách nhục-nhã. ⁵Và ông sai 1 đứa khác, và họ giết đứa đó; và nhiều đứa khác *cũng vậy*, đánh một số, và giết một số khác. ⁶Ông có một người nữa *để sai*, 1 đứa con trai yêu-dấu; cuối-cùng ông sai người đến cùng họ, nói: 'Chúng sẽ tôn-trọng con trai của ta.' ⁷Nhưng các người trồng nho đó bảo nhau: 'Đây là kẻ thừa-kế; hãy đến, chúng ta giết nó, và của kế-thừa sẽ của chúng ta!' ⁸Và họ bắt người, và giết người, và ném người ra ngoài vườn nho. ⁹Chủ vườn nho sẽ làm gì? Ông sẽ đến và diệt các người trồng nho, và sẽ giao vườn nho cho những kẻ khác. ¹⁰Các người thậm-chí chưa đọc câu Thánh-Kinh này sao:

'HÒN ĐÁ MÀ CÁC THỢ XÂY NHÀ ĐÃ LOẠI BỎ
ĐÁ NÀY ĐÃ TRỞ THÀNH *đá* CHỦ GÓC NHÀ;
¹¹ ĐIỆU NÀY ĐÃ XÂY RA TỪ ĐỨC CHÚA,
VÀ NÓ TUYỆT-VỜI TRONG MẮT CHÚNG
TA'^{(2)'}

¹²Và họ tìm *cách* chụp bắt Ngài; và họ sợ đám đông, vì họ hiểu rằng Ngài đã nói ẩn-dụ này chống lại họ. Và họ bỏ Ngài và ra đi.

Các lãnh-tự tôn-giáo chất-vấn Giê-xu về việc trả thuế (193/Mác 12.13-12.17/Ma-thi-ơ 22.15-22.22; Lu-ca 20.20-20.26)

¹³Và họ sai một số người trong nhóm Pha-ri-si và nhóm Hê-rốt đi tới Ngài, để bẫy Ngài trong lời phát-biểu. ¹⁴Và chúng đến và nói với Ngài: "Thưa Thầy, chúng tôi biết Thầy chân-thật, và không chiều lòng một ai⁽³⁾; vì Thầy không thiên-vị ai, nhưng giảng-dạy đường lối của Đức Chúa TRỜI trong lẽ thật. Có đúng luật để trả thuế-thân cho Sê-sa hay không? ¹⁵Chúng ta sẽ phải trả, hay chúng ta không nên trả?" Nhưng Ngài, biết họ đạo-đức-giả, phán cùng họ: "Tại sao các người thử Ta? Hãy đưa Ta một đơ-na-ri để nhìn xem."

³nguyên ngữ: Thầy không quan tâm tới bất cứ ai

Mác 12.16-12.28

16Và họ đem đến *một đồng*. Và Ngài bảo họ: “Đây là chân-dung và câu khắc của ai?” Và họ nói với Ngài: “Của Sê-sa.” 17Và Giê-xu phán cùng họ: “Hãy trao cho Sê-sa các vật của Sê-sa, và cho Đức Chúa TRỜI các vật của Đức Chúa TRỜI.” Và họ lấy làm lạ về Ngài.

Các lãnh-tụ tôn-giáo chất-vấn Giê-xu về sự sống lại (194/Mác 12.18-12.27/Ma-thi-ơ 22.23-22.33; Lu-ca 20.27-20.40)

18Và *một số* người Sa-đu-sê (là những kẻ nói rằng không có sự sống lại) đến Ngài, và chất-vấn Ngài, rằng: 19“Thưa Thầy, Môi-se đã viết cho chúng ta rằng: NẾU ANH CỦA MỘT NGƯỜI ĐÀN-ÔNG CHẾT, và để lại đằng sau một người vợ, VÀ KHÔNG ĐỂ LẠI MỘT ĐỨA CON NÀO CẢ, EM TRAI CỦA NGƯỜI SẼ PHẢI CƯỚI NGƯỜI VỢ ẤY, VÀ NUÔI DƯỠNG CON ĐỂ CHO ANH MÌNH⁽¹⁾.

20Có 7 anh em trai kia; và người thứ nhất lấy vợ, và chết, không để lại một đứa con đẻ nào cả. 21Và người thứ hai lấy bà ấy, và chết, không để lại một con đẻ nào cả; và người thứ ba giống như vậy; 22và thế là cả 7 đều không để lại một con đẻ nào cả. Sau hết người đàn-bà ấy cũng chết. 23Trong sự phục-sinh, khi họ sống lại, bà đó sẽ là vợ của người nào? Vì cả 7 người đã lấy bà làm vợ.” 24Giê-xu phán cùng họ: “Đây chẳng phải là lý do các người sai lầm, rằng các người chẳng hiểu Thánh-Kinh hay quyền-năng của Đức Chúa TRỜI hay sao? 25Vì khi họ sống lại từ kẻ chết, họ không cưới, không gã, nhưng như các thiên-sứ trong trời. 26Song về các người chết, rằng họ sống lại, các người đã chẳng đọc sách Môi-se, trong *đoạn về bụi cây vãn cháy*, thế nào Đức Chúa TRỜI đã phán cùng ông, rằng: ‘TA LÀ ĐỨC CHÚA TRỜI CỦA ÁP-RA-HAM, VÀ ĐỨC CHÚA TRỜI CỦA Y-SÁC, VÀ ĐỨC CHÚA TRỜI CỦA GIA-CÓP’⁽²⁾? 27Ngài không là Đức Chúa TRỜI của kẻ chết, song của người sống; các người lầm to.”

Các lãnh-tụ tôn-giáo chất-vấn Giê-xu về điều-răn lớn nhất (195/Mác 12.28-12.34/Ma-thi-ơ 22.34-22.40)

28Và một trong các người thông-giáo đến gần và nghe họ tranh-cãi, và công nhận rằng Ngài đã khéo trả lời họ, hỏi Ngài: “Điều răn gì là tối quan-trọng trong tất cả?”

Mark 12.16-12.28

16And they brought *one*. And He said to them, “Whose likeness and inscription is this?” And they said to Him, “Caesar’s.” 17And He said to them, “Render to Caesar the things that are Caesar’s, and to God the things that are God’s.” And they were amazed at Him.

Religious leaders question Jesus about the resurrection (194/Mark 12.18-12.27/Matthew 22 23-22.33; Luke 20.27-20.40)

18And *some* Sadducees (who say that there is no resurrection) came to Him, and *began* questioning Him, saying, 19“Teacher, Moses wrote for us that IF A MAN’S BROTHER DIES and leaves behind a wife, AND LEAVES NO CHILD, HIS BROTHER SHOULD MARRY THE WIFE AND RAISE UP OFFSPRING TO HIS BROTHER. 20There were seven brothers; and the first took a wife, and died, leaving no offspring. 21And the second one took her, and died, leaving behind no offspring; and the third likewise; 22and *so* all seven left no offspring. Last of all the woman died also. 23In the resurrection, when they rise again, which one’s wife will she be? For all seven had her as wife.” 24Jesus said to them, “Is this not the reason you are mistaken, that you do not understand the Scriptures or the power of God? 25For when they rise from the dead, they neither marry, nor are given in marriage, but are like angels in heaven. 26But concerning the dead, that they rise again, have you not read in the book of Moses, in the *passage about the burning bush*, how God spoke to him, saying, ‘I AM THE GOD OF ABRAHAM, AND THE GOD OF ISAAC, AND THE GOD OF JACOB’? 27He is not the God of the dead, but of the living; you are greatly mistaken.”

Religious leaders question Jesus about the greatest commandment (195/Mark 12.28-12.34/Matthew 22.34-22.40)

28And one of the scribes approached and heard them arguing, and recognizing that He had answered them well, asked Him, “What commandment is the foremost of all?”

¹Bài giảng của Môi-se 25.5

²Xuất-hành 3.6

Mark 12.29-12.38

29Jesus answered, “The foremost is, ‘HEAR, O ISRAEL! THE LORD OUR GOD IS ONE LORD; 30AND YOU SHALL LOVE THE LORD YOUR GOD WITH ALL YOUR HEART, AND WITH ALL YOUR SOUL, AND WITH ALL YOUR MIND, AND WITH ALL YOUR STRENGTH.’ 31The second is this, ‘YOU SHALL LOVE YOUR NEIGHBOR AS YOURSELF.’ There is no other commandment greater than these.” 32And the scribe said to Him, “Right, Teacher; You have truly stated that HE IS ONE, AND THERE IS NO ONE ELSE BESIDES HIM; 33AND TO LOVE HIM WITH ALL THE HEART AND WITH ALL THE UNDERSTANDING AND WITH ALL THE STRENGTH, AND TO LOVE ONE’S NEIGHBOR AS HIMSELF, is much more than all burnt offerings and sacrifices.” 34And when Jesus saw that he had answered intelligently, He said to him, “You are not far from the kingdom of God.” And after that, no one would venture to ask Him any more questions.

Religious leaders cannot answer Jesus’s question (196/Mark 12.35-12.37/Matthew 22.41-22.46; Luke 20.41-20.44)

35And Jesus answering began to say, as He taught in the temple, “How is it that the scribes say that the Christ is the son of David? 36David himself said in the Holy Spirit,

“THE LORD SAID TO MY LORD,
“SIT AT MY RIGHT HAND,
UNTIL I PUT THINE ENEMIES BENEATH THY FEET.””

37David himself calls Him ‘Lord’; and so in what sense is He his son?” And the great crowd was gladly hearing Him.

Jesus warns against the religious leaders (197/Mark 12.38-12.40/Matthew 23.1-23.12; Luke 20.45-20.47)

38And in His teaching He was saying: “Beware of the scribes who like to walk around in long robes, and like respectfull greetings in the market places,

¹Bài giảng của Môi-se 6.4,5

²Lê-vi 19.18

Mác 12.29-12.38

29Giê-xu trả lời: “Điều-răn tối quan-trọng là: ‘HÃY NGHE, HỒI Y-SÔ-RA-ÊN! ĐỨC CHÚA, ĐỨC CHÚA TRỜI CỦA CHÚNG TA LÀ MỘT ĐỨC CHÚA; 30VÀ NGƯỜI SẼ YÊU-THƯƠNG ĐỨC CHÚA, ĐỨC CHÚA TRỜI CỦA NGƯỜI, VỚI TẤT CẢ TÂM CỦA NGƯỜI, VÀ VỚI TẤT CẢ HỒN CỦA NGƯỜI, VÀ VỚI TẤT CẢ TRÍ CỦA NGƯỜI, VÀ VỚI TẤT CẢ SỨC-LỰC CỦA NGƯỜI⁽¹⁾.’ 31Điều thứ hai là đây: ‘NGƯỜI PHẢI THƯƠNG-YÊU NGƯỜI LÂN-CẬN CỦA NGƯỜI NHƯ CHÍNH NGƯỜI⁽²⁾.’ Không một điều-răn nào khác lớn hơn các điều-răn này.” 32Và người thông-giáo ấy nói với Ngài: “Phải, thưa Thầy, Thầy đã nói đúng rằng: NGÀI LÀ ĐẲNG ĐỘC-NHẤT, VÀ CHẴNG CÓ MỘT AI KHÁC NGOÀI NGÀI; 33VÀ YÊU-THƯƠNG NGÀI VỚI TẤT CẢ TÂM VÀ VỚI TẤT CẢ HIỂU-BIỆT VÀ VỚI TẤT CẢ SỨC-LỰC, VÀ THƯƠNG-YÊU NGƯỜI LÂN-CẬN CỦA MÌNH NHƯ CHÍNH MÌNH⁽³⁾, thì nhiều hơn tất cả các của-lễ thiêu và các tế-vật.” 34Và khi Giê-xu thấy hắn trả lời một cách thông-minh, Ngài phán cùng hắn: “Người không xa vương-quốc của Đức Chúa TRỜI.” Và sau đó, không ai dám hỏi Ngài câu-hỏi nào nữa.

Các lãnh-tụ tôn-giáo không thể trả lời câu hỏi của Giê-xu (196/Mác 12.35-12.37/Ma-thi-ơ 22.41-22.46; Lu-ca 20.41-20.44)

35Và Giê-xu phán, khi Ngài dạy trong đền-thờ: “Các người thông-giáo nói Đấng Cơ-rít-tô là con trai Đa-vít là thể nào? 36Chính Đa-vít đã nói trong Đức Thánh-Linh:

“ĐỨC CHÚA ĐÃ NÓI VỚI CHÚA CỦA TÔI:
“HÃY NGỒI NƠI TAY HỮU CỦA TA, CHO ĐẾN
KHI TA ĐẶT CÁC KÊ THÙ CỦA CHÚA Ở BÊN
DƯỚI CÁC BÀN CHÂN CỦA CHÚA⁽⁴⁾.””

37Chính Đa-vít gọi Ngài là ‘Chúa’; và vì vậy trong nghĩa gì Ngài lại là con trai của người?” Và đám đông lớn đang vui-vẻ nghe Ngài.

Giê-xu cảnh-cáo coi chừng các lãnh-tụ tôn-giáo (197/Mác 12.38-12.40/Ma-thi-ơ 23.1-23.12; Lu-ca 20.45-20.47)

38Và trong việc giảng-dạy của Ngài, Ngài phán: “Hãy coi chừng các người thông-giáo là những kẻ thích thả bộ đó đây trong áo choàng dài thướt, và thích các lời chào kính-cần trong các chỗ chợ,

³Bài giảng của Môi-se 4.35; 6.5; 1 Sa-mu-ên 15.22; Ô-sê 6.6; Ma-la-chi 6.6-8

⁴Thánh-thi 110.1

Mác 12.39-13.8

³⁹và các chỗ ngồi chính trong các hội-đường, và các chỗ danh-dự nơi tiệc lớn, ⁴⁰là những kẻ nuốt nhà của các bà góa, và vì bề ngoài *nên* dâng các lời cầu-nguyện dài dòng; những kẻ này sẽ nhận sự kết-án nặng hơn.”

Một bà góa nghèo cho tất cả bà có (200/Mác 12.41-12.44/Lu-ca 21.1-21.4)

41Và Ngài ngồi xuống đối diện kho bạc, và quan-sát thế nào đám đông đang cho tiền vào kho bạc; và nhiều người giàu đang cho vào các số tiền lớn. ⁴²Và một bà góa nghèo đến và cho vào 2 đồng tiền nhỏ bằng đồng, trị giá 1 xu. ⁴³Và gọi các môn-đồ của Ngài đến cùng Ngài, Ngài phán cùng họ: “Quả thật, Ta nói cùng các ngươi, bà góa nghèo này đã cho vào nhiều hơn tất cả những kẻ đang cho vào kho bạc; ⁴⁴vì tất cả họ đã cho vào từ tiền thặng-dư của họ, song bà, ra từ sự nghèo-khó của mình, cho vào tất cả bà có, toàn bộ sinh-kế của bà.”

Giê-xu nói về tương-lai (201/Mác 13.1-13.23/Ma-thi-ơ 24.1-24.28; Lu-ca 21.5-21.24)

13 ¹Và khi Ngài đang đi ra khỏi đền-thờ, một trong các môn-đồ của Ngài thưa với Ngài: “Thưa Thầy, xin xem các hòn đá lớn dường nào và các tòa nhà vĩ-đại biết bao!” ²Và Giê-xu phán cùng người: “Ngươi thấy các tòa nhà vĩ-đại này ư? Không 1 hòn đá nào sẽ còn lại trên 1 hòn đá khác mà không bị giật xuống.”

³Và khi Ngài đang ngồi trên Núi Ô-li-ve đối diện đền-thờ, Phi-e-rơ và Gia-cơ và Giăng và Anh-rê hỏi riêng Ngài: ⁴“Xin nói cho chúng tôi biết, khi nào sẽ có các điều này, và cái gì *sẽ là* dấu-hiệu khi tất cả các điều này sẽ được hoàn-thành?” ⁵Và Giê-xu bắt đầu phán cùng họ: “Coi chừng rằng không ai lường gạt các ngươi. ⁶Nhiều kẻ sẽ đến trong danh của Ta, nói: ‘Ta là!’ và sẽ lường gạt nhiều *ngươi*. ⁷Và khi các ngươi nghe về chiến-tranh và các tin-đồn về chiến-tranh, đừng hoảng-sợ; *các điều đó* phải xảy ra; nhưng *đó* chưa là sự cuối cùng. ⁸Vì quốc gia sẽ nổi lên chống lại quốc gia, và vương-quốc chống lại vương-quốc; sẽ có các trận động đất trong các chỗ khác nhau; *cũng* sẽ có các nạn đói. Các điều này chỉ là sự bắt đầu của những cơn đau đẻ.

Mark 12.39-13.8

³⁹and chief seats in the synagogues and places of honor at banquets, ⁴⁰who devour widows’ houses, and for appearance’s sake offer long prayers; these will receive greater condemnation.”

A poor widow gives all she has (200/Mark 12.41-12.44/Luke 21.1-21.4)

41And He sat down opposite the treasury, and *began* observing how the crowds were putting money into the treasury; and many rich people were putting in large sums. ⁴²And a poor widow came and put in two small copper coins, which are worth a penny. ⁴³And calling His disciples to Him, He said to them, “Truly say to you, this poor widow put in more than all those who were putting in the treasury; ⁴⁴for they all put in out of their surplus, but she, out of her poverty, put in all she owned, her whole livelihood.”

Jesus tells about the future (201/Mark 13.1-13.23/Matthew 24.1-24.28; Luke 21.5-21.24)

13 ¹And as He was going out of the temple, one of His disciples said to Him, “Teacher, behold what great stones and what great buildings!” ²And Jesus said to him, “Do you see these great buildings? Not one stone shall be left upon another which will not be torn down.”

³And as He was sitting on the Mount of Olives opposite the temple, Peter and James and John and Andrew were questioning Him privately, ⁴“Tell us, when will these things be, and what *will be* the sign when all these things are going to be fulfilled?” ⁵And Jesus began to say to them, “See to it that no one misleads you. ⁶Many will come in My name, saying, ‘I am *He!*’ and will mislead many. ⁷And when you hear of wars and rumors of wars, do not be frightened; *those things* must take place; but *that is* not yet the end. ⁸For nation will arise against nation, and kingdom against kingdom; there will be earthquakes in various places; there will *also* be famines. These things are *merely* the beginning of birth pangs.

Mark 13.9-13.24

9“*But look to yourselves; for they will deliver you over to the courts, and you will be flogged in the synagogues, and you will stand before governors and kings for My sake, as a testimony to them.* 10*And the gospel must first be preached to all the nations.* 11*And when they lead you and deliver you up, do not be anxious beforehand about what you are to say, but say whatever is given you in that hour; for it is not you who speak, but it is the Holy Spirit.* 12*And brother will deliver brother to death, and a father his child; and children will rise up against parents and put them to death.* 13*And you will be hated by all on account of My name, but the one who endures to the end, he shall be saved.*

14“*But when you see the ABOMINATION OF DESOLATION standing where it should not be (let the reader understand), then let those who are in Judea must flee to the mountains.* 15*And let him who is on the housetop not go down, or enter in, to get anything out of his house; 16and let him who is in the field not turn back to get his cloak.* 17*But woe to those who are pregnant and to those who nurse babes in those days!* 18*But pray that it may not happen in the winter.* 19*For those days will be a time of tribulation such as has not occurred since the beginning of the creation which God created, until now, and never shall.* 20*And unless the Lord had shortened those days, no flesh would have been saved; but for the sake of the elect whom He chose, He shortened the days.* 21*And then if anyone says to you, ‘Behold, here is the Christ’; or, ‘Behold, He is there’; do not believe him; 22for false Christs and false prophets will arise, and will show signs and wonders, in order, if possible, to lead the elect astray.* 23*But take heed; behold, I have told you everything in advance.*

Jesus tells about His return (202/Mark 13.24-13.31/ Matthew 24.23-24.35; Luke 21.25-21.33)

24“*But in those days, after that tribulation, THE SUN WILL BE DARKENED AND THE MOON WILL NOT GIVE ITS LIGHT,*

Mác 13.9-13.24

9“*Nhưng hãy nhìn lại mình; vì họ sẽ giao các người cho các tòa-án; và các người sẽ bị quất trong các hội-đường, và các người sẽ đứng trước mặt các thống-đốc và các vua vì có Ta, như là lời chứng cho họ.* 10*Và tin-lành trước tiên phải được truyền-giảng cho tất cả các dân-tộc.* 11*Và khi họ dẫn các người và giao nộp các người, chớ lo âu trước về điều các người sẽ nói; nhưng hãy nói bất cứ điều gì được cho các người vào giờ đó; vì đó không phải chính các người nói, nhưng Đức Thánh-Linh.* 12*Và anh em sẽ nộp anh em cho sự chết, và cha nộp con của mình; và con cái sẽ nổi dậy chống lại cha mẹ và giết họ.* 13*Và các người sẽ bị ghét bởi tất cả vì danh của Ta, nhưng kẻ chịu đựng đến cuối, kẻ đó sẽ được cứu.*

14“*Nhưng khi các người thấy VẬT GHÊ-TÔM GÂY TAN-HOANG⁽¹⁾ đứng nơi không được đứng (độc-giả hãy hiểu), thì những kẻ ở trong Giu-đê phải chạy trốn đến các núi.* 15*Và kẻ ở trên mái nhà chớ xuống, hay chớ đi vào trong, để lấy bất cứ cái gì ra khỏi nhà mình; 16và kẻ ở trong đồng chớ quay về để lấy áo choàng mình.* 17*Song khôn cho những kẻ có thai và cho những kẻ đang nuôi trẻ sơ sinh trong các ngày đó!* 18*Hãy cầu-nguyện rằng nó không xảy ra vào mùa đông.* 19*Vì những ngày đó sẽ là cơn hoạn-nạn như đã chẳng xảy ra từ việc bắt đầu của tạo vật mà Đức Chúa TRỜI đã sáng-tạo, cho đến bây giờ và sẽ không bao giờ.* 20*Và trừ phi Đức Chúa đã làm ngắn lại các ngày đó, không có một xác-thịt nào sẽ được cứu; nhưng vì các người được chọn mà Ngài đã chọn, Ngài đã làm ngắn lại các ngày đó.* 21*Và rồi, nếu ai báo các người: ‘Này, đây là Đấng Cơ-rít-tô’ hay ‘Kìa, Ngài ở đó’; chớ tin; 22vì các Cơ-rít-tô giả và các tiên-tri giả sẽ nổi dậy, và sẽ làm các dấu-hiệu và các điều kỳ-diệu, để, nếu có thể, dẫn những kẻ được chọn đi lệch.* 23*Song hãy chú-ý; này, Ta đã nói trước cho các người mọi sự việc.*

Giê-xu bảo về sự trở lại của Ngài (202/Mác 13.24-13.31/Ma-thi-ơ 24.23-24.35; Lu-ca 21.25-21.33)

24“*Nhưng trong các ngày đó, sau cơn hoạn nạn đó, MẶT TRỜI SẼ BỊ TỐI VÀ MẶT TRĂNG SẼ KHÔNG CHO ÁNH-SÁNG CỦA NÓ,*

¹Đa-ni-ên 9.27; 11.31; 12.11; Ma-thi-ơ 24.15

Mác 13.25-14.1

25VÀ CÁC NGÔI SAO SẼ RƠI XUỐNG⁽¹⁾ từ trời, và các quyền-lực trong các tầng trời sẽ bị lay động. 26Và lúc đó họ sẽ thấy CON TRAI LOÀI NGƯỜI ĐẾN TRONG CÁC ĐÁM MÂY⁽²⁾ với đại quyền và vinh-quang. 27Và lúc đó Ngài sẽ sai các thiên-sứ tới, và sẽ gom lại những kẻ được chọn của Ngài từ bốn ngọn gió ấy, từ đầu cùng xa nhất của trái đất, đến đầu cùng xa nhất của trời.

28“Bây giờ hãy học ẩn-dụ từ cây vả: khi nhánh nó đã trở nên mềm và nảy ra lá của nó, các người biết rằng mùa hạ thì gần. 29Tuy nhiên, các người cũng vậy, khi các người thấy các điều này xảy ra, cũng biết rằng Ngài thì gần, ngay nơi cửa. 30Quả thật Ta nói cùng các người, thể-hệ này sẽ không qua đi cho đến khi tất cả các sự việc này xảy ra. 31Trời và đất sẽ qua đi, nhưng lời của Ta sẽ không qua đi.

Giê-xu báo về việc cứ coi chừng (203/Mác 13.32-13.37/Ma-thi-ơ 24.36-24.51; Lu-ca 21.34-21.38)

32“Nhưng về ngày hay giờ đó, chẳng có ai biết, cả các thiên-sứ trong trời, lẫn Con Trai, nhưng một mình Cha.

33“Hãy chú-ý, hãy cứ cảnh-giác; vì các người không biết khi nào là thời-điểm ấy. 34Nó như một ông kia, đi xa nhà, khi rời nhà của mình giao quyền cho nô-lệ của mình, *chi-định* mỗi đứa phận-sự của nó, cũng ra lệnh cho kẻ giữ cửa phải cứ cảnh-giác. 35Bởi vậy, hãy cảnh-giác—vì các người không biết lúc chủ nhà sắp đến, hoặc vào chiều tối, lúc nửa đêm, lúc gà gáy, hay vào buổi sáng—³⁶lest rằng người đến thình-lình và thấy các người ngủ. 37Và điều Ta bảo các người, Ta bảo tất cả: ‘Hãy cảnh-giác!’”

C. SỰ CHẾT VÀ SỐNG LẠI CỦA GIÊ-XU, NGƯỜI ĐẦY TỐ (14.1-16.20)

Các lãnh-tụ tôn-giáo âm-muru giết Giê-xu (207/Mác 14.1-14.2/Ma-thi-ơ 26.1-26.5; Lu-ca 22.1-22.2)

14 1Bây giờ còn 2 ngày nữa là tới lễ Vượt-qua và lễ Bánh Không-Men; và các thầy tế-lễ cả và các người thông-giáo đang tìm cách để lén-lút chụp bắt Ngài và giết Ngài;

¹Ê-sai 13.10; 34.4; Ê-xê-chiên 32.7; Giô-ên 2.10; 2.31; 3.15; Khải-huyền 6.12-6.13

Mark 13.25-14.1

25AND THE STARS WILL BE FALLING from heaven, and the powers that are in the heavens will be shaken. 26And then they will see THE SON OF MAN COMING IN CLOUDS with great power and glory. 27And then He will send forth the angels, and will gather together His elect from the four winds, from the farthest end of the earth, to the farthest end of heaven.

28“Now learn the parable from the fig tree: when its branch has already become tender and puts forth its leaves, you know that summer is near. 29Even so, you too, when you see these things happening, know that He is near, *right* at the door. 30Truly I say to you, this generation will not pass away until all these things take place. 31Heaven and earth will pass away, but My words will not pass away.

Jesus tells about remaining watchful (203/Mark 13.32-13.37/Matthew 24.36-24.51; Luke 21.34-21.38)

32“But of that day or hour no one knows, not even the angels in heaven, nor the Son, but the Father *alone*.

33“Take heed, keep on the alert; for you do not know when the *appointed* time is. 34It is like a man, away on a journey, *who* upon leaving his house and giving the authority to his slaves, *assigning* to each one his task, also commanded the doorkeeper to stay on the alert. 35Therefore, be on the alert—for you do not know when the lord of the house is coming, whether in the evening, at midnight, at cockcrow, or in the morning—³⁶lest he come suddenly and find you asleep. 37And what I say to you I say to all, ‘Be on the alert!’”

C. DEATH AND RESURRECTION OF JESUS, THE SERVANT (14.1-16.20)

Religious leaders plot to kill Jesus (207/Mark 14.1-14.2/Matthew 26.1-26.5; Luke 22.1-22.2)

14 1Now the Passover and Unleavened Bread were two days off; and the chief priests and the scribes were seeking how to seize Him by stealth and kill Him;

²Đa-ni-ên 7.13; Khải-huyền 1.7

Mark 14.2-14.14

2for they were saying, “Not during the festival, lest there be a riot of the people.”

A woman anoints Jesus with expensive perfume for burial (182/Mark 14.3-14.9/Matthew 26.6-26.13; John 12.1-12.11)

3And while He was in Bethany at the home of Simon the leper, and reclining *at the table*, there came a woman with an alabaster vial of very costly perfume of pure nard; *and* she broke the vial and poured it over His head. 4But some were indignantly *remarking* to one another, “Why has this perfume been wasted? 5For this perfume might have been sold for over three hundred denarii, and *the money* given to the poor.” And they were scolding her. 6But Jesus said, “Let her alone; why do you bother her? She has done a good deed to Me. 7For the poor you always have with you, and whenever you wish you can do them good; but you do not always have Me. 8She has done what she could; she has anointed My body beforehand for the burial. 9And truly I say to you, wherever the gospel is preached in the whole world, that also which this woman has done shall be spoken of in memory of her.”

Judas agrees to betray Jesus (208/Mark 14.10-14.11/Matthew 26.14-26.16; Luke 22.3-22.6)

10And Judas Iscariot, who was one of the twelve, went off to the chief priests, in order to betray Him to them. 11And they were glad when they heard *this*, and promised to give him money. And he *began* seeking how to betray Him at an opportune time.

Disciples prepare for the Passover (209/Mark 14.12-14.16/Matthew 26.17-26.19; Luke 22.7-22.13)

12And on the first day of Unleavened Bread, when they were sacrificing the Passover *lamb*, His disciples said to Him, “Where do You want us to go and prepare for You to eat the Passover?” 13And He sent two of His disciples, and said to them, “Go into the city, and a man will meet you carrying a pitcher of water; follow him; 14and wherever he enters, say to the owner of the house, ‘The Teacher says, “Where is My guest room in which I may eat the Passover with My disciples?”’”

Mác 14.2-14.14

2vì họ nói: “Không *bắt* trong ngày lễ, e rằng có sự bạo-loạn của dân chúng.”

Một người nữ xức dầu thơm đắt giá cho Giê-xu cho sự mai-táng (182/Mác 14.3-14.9/Ma-thi-ơ 26.6-26.13; Giăng 12.1-12.11)

3Và khi Ngài ở tại Bê-tha-ni tại nhà của người phung *tên* Si-môn, và tựa *nơi bàn ăn*, một người đàn-bà đến đó với cái lọ bằng đá minh-ngọc có dầu thơm cam-tùng nguyên-chất rất đắt giá; bà bẻ gãy lọ và đổ nó trên đầu Ngài. 4Nhưng một số *người* bàn với nhau một cách *phẫn-nộ*: “Tại sao lãng-phí dầu thơm này? 5Vì dầu thơm này đã có thể được bán hơn 300 đơ-na-ri, và *tiền* cho kẻ nghèo.” Và họ rầy la bà. 6Nhưng Giê-xu phán: “Hãy để mặc bà ấy; tại sao các ngươi quấy rầy bà? Bà đã làm một việc tốt cho Ta. 7Vì các ngươi luôn có kẻ nghèo với các ngươi, và bất cứ lúc nào các ngươi muốn, các ngươi cũng có thể làm tốt cho họ; song các ngươi không luôn có Ta. 8Bà ấy đã làm điều bà có thể; bà đã xức xác của Ta trước cho sự mai-táng. 9Và quả thật Ta bảo các ngươi: hễ nơi nào tin-lành được thuyết-giảng trong toàn thế-giới, điều người đàn-bà này đã làm cũng sẽ được nhắc đến để tưởng nhớ bà.”

Giu-đa đồng ý phản-bội Giê-xu (208/Mác 14.10-14.11/Ma-thi-ơ 26.14-26.16; Lu-ca 22.3-22.6)

10Và Giu-đa Ích-ca-ri-ốt, một trong 12 *vị*, bỏ đi tới các thầy tế-lễ cả, để phản-bội Ngài cho họ. 11Và họ vui-vẻ khi họ nghe *điều này*, và hứa cho hắn tiền. Và hắn tìm cách để phản Ngài vào lúc thích-hợp.

Các môn-đồ chuẩn-bị lễ Vượt-qua (209/Mác 14.12-14.16/Ma-thi-ơ 26.17-26.19; Lu-ca 22.7-22.13)

12Và vào ngày thứ nhất của lễ Bánh Không-men, khi họ đang hiến-tế Lễ Vượt-qua, các môn-đồ của Ngài thưa với Ngài: “Thầy muốn chúng tôi đi và chuẩn-bị cho Thầy ăn lễ Vượt-qua ở đâu?”

13Và Ngài sai 2 trong các môn-đồ của Ngài, và phán cùng họ: “Hãy đi vào trong thành-phố, và một người đàn-ông đang mang một bình rót nước sẽ gặp các ngươi; hãy đi theo hắn; 14và hễ nơi nào hắn vào, hãy nói với chủ của nhà đó: ‘Thầy bảo: “Phòng tiếp khách của Ta ở đâu, để Ta được ăn lễ Vượt-qua với các môn-đồ của Ta trong đó?’”

Mác 14.15-14.30

15Và chính hắn sẽ chỉ cho các người một phòng tầng trên rộng lớn có sẵn đồ-đặc và sẵn-sàng; hãy chuẩn-bị cho chúng ta ở đó.” 16Và các môn-đồ ra đi, và đến thành-phố, và thấy y như Ngài đã bảo họ; và họ chuẩn-bị lễ Vượt-qua.

Giê-xu và các môn-đồ ăn bữa tối cuối cùng (211/Mác 14. 17-14.25/Ma-thi-ơ 26.20-26.30; Lu-ca 22.14-22.30; Giăng 13.21-13.30)

17Và khi trời tối, Ngài đến với 12 vị. 18Và trong khi họ đang tựa *nơi bàn* và đang ăn, Giê-xu phán: “Quả thật Ta bảo các người rằng: 1 trong các người sẽ phản Ta—kẻ đang ăn với Ta.” 19Họ bắt đầu đau buồn và thưa với Ngài, từng người một: “Chắc-chắn không phải tôi?” 20Và Ngài phán cùng họ: “Là 1 trong 12, kẻ nhúng với Ta trong đĩa sâu. 21Vì Con Trai Loài Người sẽ đi y như được viết về Ngài; song khốn cho con người đó bởi nó mà Con Trai Loài Người bị phản! *Ấy là tốt cho nó nếu con người đó đã chẳng được sinh ra.*”

22Và trong khi họ đang ăn, Ngài lấy bánh, và đã ban phước, Ngài bẻ *nó* và đưa cho họ và phán: “Lấy đi; đây là thân-thể của Ta.” 23Và khi Ngài đã cầm chén và đã tạ ơn, Ngài đưa cho họ, và tất cả họ đều uống từ nó. 24Và Ngài phán cùng họ: “Đây là máu của Ta của giao-ước, được đổ ra vì nhiều người. 25Quả thật Ta bảo các người, Ta sẽ không bao giờ lại uống từ trái gốc nho cho đến ngày đó khi Ta uống nó mới trong vương-quốc của Đức Chúa TRỜI.”

Giê-xu một lần nữa báo trước sự phủ-nhận của Phi-e-rơ (222/Mác 14.26-14.31/Ma-thi-ơ 26.30-26.35)

26Và sau khi hát một bài Thánh-ca, họ đi ra tới Núi Ô-li-ve.

27Và Giê-xu bảo họ: “Tất cả các người sẽ rời bỏ; vì có viết: ‘TA SẼ ĐÁNH NGÃ KẼ CHẶN CHIÊN, VÀ BẦY CHIÊN SẼ BỊ TÁN-LOẠN⁽¹⁾.’ 28Nhưng sau khi Ta đã được sống lại, Ta sẽ đi trước các người tới Ga-li-lê.” 29Nhưng Phi-e-rơ nói với Ngài: “Dẫu tất cả có thể rời bỏ, song tôi sẽ không.” 30Và Giê-xu phán cùng người: “Quả thật Ta bảo người, hôm nay, vào đêm này, trước khi gà gáy 2 lần, chính người sẽ chối Ta 3 lần.”

Mark 14.15-14.30

15And he himself will show you a large upper room furnished *and* ready; and prepare for us there.” 16And the disciples went out, and came to the city, and found *it* just as He had told them; and they prepared the Passover.

Jesus and the disciples have the last supper (211/Mark 14.17-14.25/Matthew 26.20-26.30; Luke 22.14-22.30; John 13.21-13.30)

17And when it was evening, He came with the twelve. 18And as they were reclining *at the table* and eating, Jesus said, “Truly I say to you that one of you will betray Me—one who is eating with Me.” 19They began to be grieved and to say to Him, one by one, “Surely not I?” 20And He said to them, “*It is* one of the twelve, one who dips with Me in the deep dish. 21For the Son of Man *is to* go just as it is written of Him; but woe to that man by whom the Son of Man is betrayed! *It would have been good for him if that man had not been born.*”

22And while they were eating, He took *some* bread, and having blessed He broke *it*, and gave *it* to them, and said, “Take *it*; this is My body.” 23And when He had taken a cup, *and* given thanks, He gave *it* to them; and they all drank from it. 24And He said to them, “This is My blood of the covenant, which is poured out for many. 25Truly I say to you, I shall never again drink of the fruit of the vine until that day when I drink it new in the kingdom of God.”

Jesus again foretells Peter’s denial (222/Mark 14.26-14.31/Matthew 26.30-26.35)

26And after singing a hymn, they went out to the Mount of Olives.

27And Jesus said to them, “You will all fall away, because it is written, ‘I WILL STRIKE DOWN THE SHEPHERD, AND THE SHEEP SHALL BE SCATTERED.’ 28But after I have been raised, I will go before you to Galilee.” 29But Peter said to Him, “*Even though* all may fall away, yet I will not.” 30And Jesus said to him, “Truly I say to you, today, on this night, before a cock crows twice, you yourself shall three times deny Me.”

¹Xa-cha-ri 13.7

Mark 14.31-14.46

31But *Peter* kept saying insistently, “Even if I have to die with You, I will not deny You!” And they all were saying the same thing, too.

Jesus agonizes in the garden (223/Mark 14.32-14.42/ Matthew 26.36-26.46; Luke 22.39-22.46)

32And they came to a place named Gethsemane; and He said to His disciples, “Sit here until I have prayed.” 33And He took with Him Peter and James and John, and began to be very distressed and troubled. 34And He said to them, “My soul is deeply grieved to the point of death; remain here and keep watch.” 35And He went a little beyond them, and was falling to the ground, and began to pray that if it were possible, the hour might pass from Him. 36And He was saying, “Abba! Father! All things are possible for Thee; remove this cup from Me; yet not what I will, but what Thou will.” 37And He came and found them sleeping, and said to Peter, “Simon, are you asleep? Could you not keep watch for one hour? 38Keep watching and praying, that you may not come into temptation; the spirit is willing, but the flesh is weak.” 39And again He went away and prayed, saying the same words. 40And again He came and found them sleeping, for their eyes were very heavy; and they did not know what to answer Him. 41And He came the third time, and said to them, “Are you still sleeping and taking your rest? It is enough; the hour has come; behold, the Son of Man is being betrayed into the hands of sinners. 42Arise, let us be going; behold, the one who betrays Me is at hand!”

Jesus is betrayed and arrested (224/Mark 14.43-14.52/Matthew 26.47-26.56; Luke 22.47-22.53; John 18.1-18.11)

43And immediately while He was still speaking, Judas, one of the twelve, came up, and with him a crowd with swords and clubs, from the chief priests and the scribes and the elders. 44Now he who was betraying Him had given them a signal, saying, “Whomever I kiss, He is the one; seize Him, and lead Him away safely.” 45And after coming, he immediately went to Him, saying, “Rabbi!” and kissed Him. 46And they laid hands on Him, and seized Him.

Mác 14.31-14.46

31Nhưng Phi-e-rơ cứ khăng-khăng nói: “Nếu tôi phải chết với Thầy, tôi sẽ chẳng chối Thầy!” Và tất cả họ cũng nói như vậy.

Giê-xu thống khổ trong vườn ăy (223/Mác 14.32-14.42/ Ma-thi-ơ 26.36-26.46; Lu-ca 22.39-22.46)

32Và họ tới chỗ có tên là Ghết-sê-ma-nê; và Ngài phán cùng các môn-đồ của Ngài: “Hãy ngồi đây cho đến khi Ta đã cầu-nguyện xong.” 33Và Ngài đem Phi-e-rơ và Gia-cơ và Giăng đi với Ngài, và bắt đầu rất đau đớn và rối rắm. 34Và Ngài phán cùng họ: “Hồn Ta vô cùng đau buồn tới điểm chết; hãy ở lại đây và canh chừng.” 35Và Ngài đi xa hơn một chút, và nằm sấp xuống đất, và cầu-nguyện rằng nếu có thể, xin giờ này đi qua khỏi Ngài. 36Và Ngài nói: “A-ba! Cha ôi! Mọi việc đều có thể đối với Cha; xin cất cái tách này khỏi Con; tuy nhiên không là điều Con muốn, nhưng điều Cha muốn.” 37Và Ngài đến và thấy họ ngủ, và phán cùng Phi-e-rơ: “Si-môn, người ngủ ư? Người không thể canh chừng trong 1 giờ sao? 38Hãy canh chừng và cầu-nguyện, để các người có thể không sa vào cám-dỗ; linh thì muốn, nhưng xác thịt thì yếu.” 39Và một lần nữa Ngài ra đi và cầu-nguyện, nói cùng một lời. 40Và một lần nữa Ngài đến và thấy họ ngủ, vì mắt họ nặng-trĩu; và họ không biết điều gì để trả lời Ngài. 41Và Ngài đến lần thứ ba và phán cùng họ: “Các người còn đang ngủ và nghỉ-ngơi sao? Đủ rồi; giờ ăy đã đến; này, Con Trai Loài Người sắp bị phản vào trong tay các tội-nhân. 42Hãy chỗi dậy, chúng ta hãy đi; kia, đũa phản Ta thì gần rồi!”

Giê-xu bị phản và bị bắt (224/Mác 14.43-14.52/Ma-thi-ơ 26.47-26.56; Lu-ca 22.47-22.53; Giăng 18.1-18.11)

43Và tức thì trong khi Ngài vẫn còn đang nói, Giu-đa, 1 trong 12 vị, đến gần, và với hắn 1 đám đông mang gươm và dùi cui, từ các thầy tế-lễ cả và các người thông-giáo và các trưởng-lão. 44Bấy giờ đũa đang phản Ngài đã cho chúng một tín-hiệu, rằng: “Ai mà tôi hôn, Hắn là người đó; hãy chụp bắt Hắn, và dắt Hắn đi thật trọng.” 45Và sau khi đến, Giu-đa đi tới Ngài liền, nói: “Thưa Thầy!” và hôn Ngài. 46Và chúng tra tay vào Ngài và chụp bắt Ngài.

Mác 14.47-14.62

47Nhưng có người nọ trong những kẻ đứng gần rút gươm của mình, và chém kẻ nô-lệ của thầy tế-lễ thượng-phẩm, và làm đứt tai của nó. 48Và Giê-xu trả lời và bảo họ: “Các người đã ra đây với gươm và dùi cui để bắt Ta, như chống một tên cướp ư? 49Hằng ngày Ta đã ở với các người trong đền-thờ giảng-dạy, và các người đã chẳng chụp bắt Ta; nhưng điều này đã xảy ra để các lời Thánh-Kinh có thể được ứng-nghiệm.” 50Và tất cả họ bỏ Ngài và chạy trốn.

51Và có một người trai trẻ nọ đang đi theo Ngài, chẳng mặc gì cả ngoài một tấm vải lanh trên thân trần-trụi; và họ chụp bắt nó. 52Song nó bỏ tấm vải lanh đằng sau, và chạy thoát, trần-trụi.

Cai-phe chất-vấn Giê-xu (226/Mác 14.53-14.65 /Ma-thi-ơ 26.57-26.68)

53Và họ dẫn Giê-xu đi tới thầy tế-lễ thượng-phẩm; và tất cả các thầy tế-lễ cả và các trưởng-lão và các người thông-giáo đã nhóm lại với nhau. 54Và Phi-e-rô đi theo Ngài ở đằng xa, và vào ngay trong sân của thầy tế-lễ thượng-phẩm; và người đang ngồi với các cảnh-sát-viên, và sưởi ấm mình tại đồng lửa. 55Bây giờ các thầy tế-lễ cả và toàn-thể Hội-đồng cứ cố-gắng để được lời chứng chống lại Giê-xu để giết Ngài; và họ chẳng tìm được bất cứ ai cả. 56Vì có nhiều kẻ đang cho lời chứng dối chống lại Ngài, và tuy nhiên lời chứng của họ chẳng nhất quán. 57Và một số người đứng dậy và cho lời chứng dối chống lại Ngài, rằng: 58“Chúng tôi đã nghe Hấn nói: ‘Ta sẽ phá-hủy đền-thờ này được làm bằng tay, và trong 3 ngày Ta sẽ dựng nên một cái khác không được làm bằng tay.’” 59Và ngay cả trong khía cạnh này, lời chứng của họ cũng chẳng nhất quán. 60Và thầy tế-lễ thượng-phẩm đứng dậy và tiến tới và chất-vấn Giê-xu, rằng: “Người không có một câu đáp trả nào sao? Tại sao mấy người này làm chứng chống lại người? 61Song Ngài cứ im lặng và không đáp trả gì cả. Một lần nữa thầy tế-lễ thượng-phẩm chất-vấn Ngài, và bảo Ngài “Người là Cơ-rít-tô, Con Trai của Đấng Được Phước phải không?” 62Và Giê-xu nói: “TA LÀ; và các người sẽ thấy CON TRAI LOÀI NGƯỜI NGỒI Ở TAY HỮU QUYỀN-NĂNG⁽¹⁾, và ĐẾN VỚI NHỮNG MÂY TRỜI⁽²⁾.”

¹Thánh-thi 110.1

Mark 14.47-14.62

47But a certain one of those who stood by drew his sword, and struck the slave of the high priest, and took off his ear. 48And Jesus answered and said to them, “Have you come out with swords and clubs to arrest Me, as against a robber? 49Every day I was with you in the temple teaching, and you did not seize Me; but *this has happened that* the Scriptures might be fulfilled.” 50And they all left Him and fled.

51And a certain young man was following Him, wearing *nothing but* a linen sheet over *his* naked body; and they seized him. 52But he left the linen sheet behind, and escaped naked.

Caiaphas questions Jesus (226/Mark 14.53-14.65/Matthew 26.57-26.68)

53And they led Jesus away to the high priest; and all the chief priests and the elders and the scribes gathered together. 54And Peter had followed Him at a distance, right into the courtyard of the high priest; and he was sitting with the officers, and warming himself at the fire. 55Now the chief priests and the whole Council kept trying to obtain testimony against Jesus to put Him to death, and they were not finding any. 56For many were giving false testimony against Him, and yet their testimony was not consistent. 57And some stood up and *began* to give false testimony against Him, saying, 58“*We* heard Him say, ‘I will destroy this temple made with hands and in three days I will build another made without hands.’” 59And not even in this respect was their testimony consistent. 60And the high priest stood up *and came* forward and questioned Jesus, saying, “Do You make no answer? What is it that these men are testifying against You?” 61But He kept silent and made no answer. Again the high priest was questioning Him, and saying to Him, “Are You the Christ, the Son of the Blessed *One*?” 62And Jesus said, “I AM; and you shall see THE SON OF MAN SITTING AT THE RIGHT HAND OF POWER, and COMING WITH THE CLOUDS OF HEAVEN.”

²Đa-ni-ên 7.13

Mark 14.63-15.5

63And tearing his clothes, the high priest said, "What further need do we have of witnesses?" 64You have heard the blasphemy; how does it seem to you?" And they all condemned Him to be deserving of death. 65And some began to spit at Him, and to blindfold Him, and to beat Him with their fists, and to say to Him, "Prophecy!" The officers treated Him with slaps *in the face*.

Peter denies knowing Jesus (227/Mark 14.66-14.72/Matthew 26.69-26.75; Luke 22.54-22.65; John 18.25-18.27)

66And as Peter was below in the courtyard, one of the servant-girls of the high priest came, 67and seeing Peter warming himself, she looked at him, and said, "You, too, were with Jesus the Nazarene." 68But he denied *it*, saying, "I neither know nor understand what you are talking about." And he went out onto the forecourt and a cock crowed. 69And the servant-girl saw him, and began once more to say to the bystanders, "This is *one* of them!" 70But again he was denying it. And after a little while the bystanders were again saying to Peter, "Surely you are *one* of them, for you are a Galilean too." 71But he began to curse and swear, "I do not know this man you are talking about!" 72And immediately a cock crowed a second time. And Peter remembered that Jesus had made the remark to him, "Before a cock crows twice, you will deny Me three times." And he began to weep.

The council of religious leaders condemns Jesus (228/Mark 15.1-15.5/Matthew 27.1-27.2; Luke 22.66-22.71)

15 1And early in the morning the chief priests with the elders and scribes, and the whole Council, immediately held a consultation; and binding Jesus, they led Him away, and delivered Him up to Pilate. 2And Pilate questioned Him, "Are You the King of the Jews?" And answering He said to him, "*It is as you say.*" 3And the chief priests *began* to accuse Him harshly. 4And Pilate was questioning Him again, saying, "Do You make no answer? See how many charges they bring against You!" 5But Jesus made no further answer; so Pilate was amazed.

Mác 14.63-15.5

63Và xé áo của mình, thầy tế-lễ thượng-phẩm nói: "Chúng ta cần thêm các chứng-cớ gì nữa?" 64Các người đã nghe lời phạm-thương; nó như thế nào đối với các người?" Và tất cả họ kết-án Ngài là đáng chết. 65Và một số người bắt đầu khạc-nhổ vào Ngài, và bịt mắt Ngài, và đấm Ngài với nắm tay của họ, và bảo Ngài: "Nói tiên-tri đi!" Các cảnh-sát-viên đả Ngài với những cái tát vào mặt.

Phi-e-rơ chối biết Giê-xu (227/Mác 14.66-14.72/Ma-thi-ơ 26.69-26.75; Lu-ca 22.54-22.65; Giăng 18.25-18.27)

66Và khi Phi-e-rơ ở dưới sân, một trong bọn tớ gái của thầy tế-lễ thượng-phẩm đến, 67và thấy Phi-e-rơ sưởi ấm mình, cô ngó người, và nói: "Người cũng đã ở với Giê-xu người Na-xa-rét." 68Nhưng người chối, rằng: "Ta không biết cũng không hiểu điều người đang nói." Và người đi ra ngoài lên trên sân trước và gà gáy. 69Và đứa tớ gái đó thấy người, và một lần nữa nói với những kẻ bàng quan: "Đây là *1 người* trong bọn họ!" 70Song một lần nữa người chối điều đó. Và sau một chốc những kẻ bàng quan đó một lần nữa nói với Phi-e-rơ: "Chắc-chắn người là *1 người* trong bọn họ; vì người cũng là người Ga-li-lê." 71Song người bắt đầu rủa-sả và thề: "Tôi không biết người này mà các người đang nói!" 72Và tức thì gà gáy lần thứ hai. Và Phi-e-rơ nhớ lại rằng Giê-xu đã đưa ra nhận xét ấy về mình: "Trước khi gà gáy 2 lần, người sẽ chối Ta 3 lần." Và người bắt đầu khóc.

Hội-đồng lãnh-đạo tôn-giáo kết-án Giê-xu (228/Mác 15.1-15.5/Ma-thi-ơ 27.1-27.2; Lu-ca 22.66-22.71)

15 1Và rạng sáng đó các thầy tế-lễ cả với các trưởng-lão và các người thông-giáo, và toàn-thể Hội-đồng, tức thì tổ-chức cuộc hỏi ý kiến; và trói Giê-xu, họ dẫn Ngài đi, và nộp Ngài cho Phi-lát. 2Và Phi-lát chất-vấn Ngài: "Phải Người là Vua của dân Giu-đa không?" Và trả lời, Ngài bảo hấn: "*Như người nói.*" 3Và các thầy tế-lễ cả buộc tội Ngài gay gắt. 4Và Phi-lát lại chất-vấn Ngài, rằng: "Người không đáp trả gì sao? Hãy xem bao nhiêu lời buộc tội họ đưa ra chống lại Người!" 5Song Giê-xu chẳng đáp trả gì thêm; đến nỗi Phi-lát lấy làm lạ.

Mác 15.6-15.22

Phi-lát giao Giê-xu để bị xử-tử trên thập-tự-giá (232/Mác 15.6-15.15/Ma-thi-ơ 27.15-27.26; Lu-ca 23.13-23.25; Giăng 18.39-19.16)

6Bây giờ ở ngày lễ này, hấn thường thả cho họ một tù-nhân mà họ yêu-cầu. **7**Và người đàn-ông có tên là Ba-ra-ba đã bị bỏ tù với các kẻ nổi loạn, đã phạm tội giết người trong cuộc nổi loạn. **8**Và đám đông đi lên và bắt đầu xin Phi-lát *điều* hấn có thói-quen làm cho họ. **9**Và Phi-lát trả lời họ, rằng: “Các người muốn ta thả cho các người Vua của dân Giu-đa chăng?” **10**Vì hấn biết rằng các thầy tế-lễ cả đã nộp Ngài vì ghen-tị. **11**Nhưng các thầy tế-lễ cả khích-động đám đông *để xin* hấn thả Ba-ra-ba cho họ để thế vào. **12**Và trả lời một lần nữa, Phi-lát bảo họ: “Thế thì ta sẽ làm gì với Người mà các người gọi là Vua của dân Giu-đa?” **13**Và họ hét lên đáp lại: “Đóng đinh Hấn trên thập-tự-giá!” **14**Nhưng Phi-lát bảo họ: “Tại sao, Người này đã làm điều xấu-xa gì?” Nhưng tất cả họ hét lên càng to hơn: “Đóng đinh Hấn trên thập-tự-giá!” **15**Và muốn thỏa-mãn đám đông, Phi-lát thả Ba-ra-ba cho họ, và sau khi đã sai quất roi Giê-xu, hấn giao Ngài để bị đóng đinh trên thập-tự-giá.

Lính Rô-ma chế-nhạo Giê-xu (233/Mác 15.16-15.20/Ma-thi-ơ 27.27-27.31)

16Và các người lính bắt Ngài đi vào trong dinh (đó là dinh thống-độc), và chúng gọi cả tiểu-đoàn bộ-binh lại. **17**Và chúng mặc cho Ngài áo màu tía; và sau khi bện cái mào bằng gai, chúng đội nó trên đầu Ngài; **18**và chúng bắt đầu hoan hô Ngài: “Hoan-hô, Vua của dân Giu-đa!” **19**Và chúng cứ đánh đầu Ngài bằng cây sậy, và nhổ nước bọt vào Ngài và quì gối và cúi xuống trước mặt Ngài. **20**Và sau khi chúng đã chế-nhạo Ngài, chúng cởi áo màu tía khỏi Ngài và mặc y-phục của Ngài vào Ngài. Và chúng dẫn Ngài ra để đóng đinh Ngài vào thập-tự-giá.

Giê-xu bị dẫn đi để bị đóng đinh trên thập-tự-giá (234/Mác 15.21-15.24/Ma-thi-ơ 27.32-27.37; Lu-ca 23.26-23.31; Giăng 19.17-19.27)

21Và chúng ép một khách qua đường, Si-môn ở Sy-ren (cha của A-léc-xan-đơ và Ru-phu) vừa vào từ nông-thôn, vác thập-tự-giá của Ngài. **22**Và chúng đem Ngài tới chỗ gọi là Gô-gô-tha (được dịch là chỗ cái sọ).

Mark 15.6-15.22

Pilate hands Jesus over to be crucified (232/ Mark 15.6-15.15/Matthew 27.15-27.26; Luke 23.13-23.25; John 18.39-19.16)

6Now at *the* feast he used to release for them *any* one prisoner whom they requested. **7**And the man named Barabbas had been imprisoned with the insurrectionists who had committed murder in the insurrection. **8**And the crowd went up and began asking Pilate *to do* as he had been accustomed to do for them. **9**And Pilate answered them, saying, “Do you want me to release for you the King of the Jews?” **10**For he was aware that the chief priests had delivered Him up because of envy. **11**But the chief priests stirred up the crowd *to ask* him to release Barabbas for them instead. **12**And answering again, Pilate said to them, “Then what shall I do with Him whom you call the King of the Jews?” **13**And they shouted back, “Crucify Him!” **14**But Pilate said to them, “Why, what evil has He done?” But they shouted all the more, “Crucify Him!” **15**And wishing to satisfy the crowd, Pilate released Barabbas for them, and after having Jesus scourged, he delivered Him to be crucified.

Roman soldiers mock Jesus (233/Mark 15.16-15.20/Matthew 27.27-27.31)

16And the soldiers took Him away into the palace (that is, the governor’s headquarters), and they called together the whole cohort. **17**And they dressed Him up in purple, and after weaving a crown of thorns, they put it on Him; **18**and they began to acclaim Him, “Hail, King of the Jews!” **19**And they kept beating His head with a reed, and spitting at Him, and kneeling and bowing before Him. **20**And after they had mocked Him, they took the purple robe off Him and put His garments on Him. And they led Him out to crucify Him.

Jesus is led away to be crucified (234/ Mark 15.21-15.24/Matthew 27.32-27.37; Luke 23.26-23.31; John 19.17-19.27)

21And they pressed into service a passer-by coming from the country, Simon of Cyrene (the father of Alexander and Rufus), to bear His cross. **22**And they brought Him to the place called Golgotha (which is translated, the place of a skull).

Mark 15.23-15.37

23And they tried to give Him wine mixed with myrrh; but He did not take it. 24And they crucified Him, and divided up His clothes among themselves, casting a lot upon them, *to decide* who should take what.

Jesus is placed on the cross (235/Mark 15.25-15.32/Matthew 27.38-27.44; Luke 23.32-23.43; John 19.18-19.27)

25And it was nine o'clock in the morning and they crucified Him. 26And the inscription of the charge against Him had been inscribed, "THE KING OF THE JEWS." 27And they crucified two robbers with Him, one on His right and one on His left. [28And the Scripture was fulfilled which says, "And He was numbered with transgressors."] 29And those passing by were hurling abuse at Him, wagging their heads, and saying, "Ha! You who *are going to* destroy the temple and rebuild it in three days, 30save Yourself, and come down from the cross!" 31In the same way the chief priests also, along with the scribes, were mocking *Him* among themselves and saying, "He saved others; He cannot save Himself. 32Let *this* Christ, the King of Israel, now come down from the cross, so that we may see and believe!" And those who were crucified with Him were casting the same insult at Him.

Jesus dies on the cross (236/Mark 15.33-15.41/Matthew 27.45-27.56; Luke 23.44-23.49; John 19.28-19.37)

33And when the noon hour came, darkness fell over the whole land until three in the afternoon. 34And at three o'clock Jesus cried out with a loud voice, "ELOI, ELOI, LAMA SABACHTHANI?" which is translated, "MY GOD, MY GOD, WHY HAVE YOU FORSAKEN ME?" 35And when some of the bystanders heard it, they *began* saying, "Behold, He is calling for Elijah." 36And someone ran and filled a sponge with sour wine, put it on a reed, and gave Him a drink, saying, "Wait, let us see whether Elijah will come to take Him down." 37And Jesus uttered a loud cry, and breathed His last.

¹Nhiều bản Thánh Kinh khác không có câu này

Mác 15.23-15.37

23Và chúng thử cho Ngài rượu hòa với một-được; nhưng Ngài không uống. 24Và chúng đóng đinh Ngài trên thập-tự-giá, và chia quần-áo của Ngài giữa chúng, bắt thăm trên *quần-áo*, để *xem* ai sẽ lấy cái gì.

Giê-xu bị treo trên cây thập-tự (235/Mác 15.25-15.32/Ma-thi-ơ 27.38-27.44; Lu-ca 23.32-23.43; Giăng 19.18-19.27)

25Và lúc ấy là 9 giờ sáng và chúng đóng đinh Ngài trên thập-tự-giá. 26Và câu khắc buộc tội chống lại Ngài được ghi: "VUA CỦA DÂN GIU-ĐA." 27Và chúng đóng đinh 2 tên cướp *trên* thập-tự-giá với Ngài, 1 ở bên hữu của Ngài và 1 ở bên tả của Ngài. [28Và Thánh-Kinh đã được ứng-nghiem rằng: "Và Ngài đã bị đếm với các kẻ phạm pháp."]⁽¹⁾ 29Và những kẻ qua đường ném lời sỉ-vả vào Ngài, lắc đầu của chúng, và nói: "Ha! Người, kẻ sẽ phá huỷ đền-thờ và xây nó lại trong 3 ngày, 30hãy cứu lấy Người, và đi từ cây thập-tự xuống đây đi!" 31Cùng một cách đó, các thầy tế-lễ cả, cùng với các người thông-giáo, cũng chế-nhạo Ngài giữa bọn chúng và nói: "Hắn đã cứu những kẻ khác; Hắn không thể cứu chính Hắn. 32Cơ-rít-tô này, Vua của dân Y-sơ-ra-ên, bây giờ hãy từ cây thập-tự đi xuống, để chúng ta được thấy và tin!" Và những kẻ bị đóng đinh trên thập-tự-giá với Ngài ném cùng lời sỉ-nhục vào Ngài.

Giê-xu chết trên thập-tự-giá (236/Mác 15.33-15.41/Ma-thi-ơ 27.45-27.56; Lu-ca 23.44-23.49; Giăng 19.28-19.37)

33Và khi 12 giờ trưa đến, sự tối-tăm sa xuống trên cả xứ cho tới 3 giờ chiều. 34Và lúc 3 giờ chiều, Giê-xu la lên với tiếng lớn: "Ê-LÔ-I, Ê-LÔ-I, LAM-MA-SA-BÁCH-TA-NI?" được dịch là: "ĐỨC CHÚA TRỜI TÔI, ĐỨC CHÚA TRỜI TÔI, SAO CHÚA ĐÃ BỎ ROÌ TÔI⁽²⁾?" 35Và khi một số người bàng quan nghe *lời* đó, họ nói: "Kìa, Hắn đang gọi Ê-li-gia." 36Và có người chạy và thấm ướt một miếng bông-đá đầy rượu nho chua, để nó trên một cây sậy, và cho Ngài một ngụm, nói: "Hãy chờ, chúng ta hãy coi thử có phải Ê-li-gia sẽ đến để đem Hắn xuống chăng!" 37Và Giê-xu thốt ra một tiếng kêu lớn, và thở hơi thở cuối cùng của Ngài.

²Thánh-thi 22.1

Mác 15.38-16.4

38Và tấm màn của đền-thờ bị xé ra làm 2 từ trên xuống dưới. 39Và khi ông đội-trưởng, kẻ đang đứng ngay phía trước Ngài, thấy cách Ngài đã thở hơi thở cuối cùng của Ngài, hắn nói: “Quả thật người này đã là Con Trai của Đức Chúa TRỜI!” 40Và cũng có một số người đàn-bà đứng ngó từ đằng xa; trong đó có Ma-ri Ma-đơ-len, và Ma-ri mẹ của Gia-cơ Nhỏ và Giô-sê, và Sa-lô-mê. 41Và khi Ngài ở trong Ga-li-lê, họ thường đi theo Ngài và hầu-việc Ngài; và có nhiều người đàn-bà khác đã đi lên tới Giê-ru-sa-lem với Ngài.

Giê-xu được đặt vào trong mộ (237/Mác 15.42-15.47/Ma-thi-ơ 27.57-27.61; Lu-ca 23.50-23.56; Giăng 19.38-19.42)

42Và khi chiều tối đã đến rồi, bởi vì là ngày chuẩn-bị, nghĩa là ngày trước ngày Ngưng-nghi, 43Giô-sép ở A-ri-ma-thê, một hội-viên được kính-trọng của Hội-đồng, đến đó, chính người đang chờ đợi vương-quốc của Đức Chúa TRỜI; và người lấy hết can-đảm và đi vào trước mặt Phi-lát và xin thi-thể của Giê-xu. 44Và Phi-lát tự hỏi Ngài đã chết vào lúc này rồi chẳng, và gọi ông đội-trưởng, hắn hỏi ông ta để xem Ngài đã chết rồi chẳng. 45Và đã biết chắc điều này từ ông đội trưởng, hắn cho Giô-sép thi-thể đó. 46Và Giô-sép mua một tấm vải lanh, đem Ngài xuống, quấn Ngài trong tấm vải lanh đó, và đặt Ngài trong một cái mộ đã được đục ra trong tảng đá; và người lăn một hòn đá chặn lối vào mộ ấy. 47Và Ma-ri Ma-đơ-len và Ma-ri mẹ của Giô-sê đang đứng ngó để thấy chỗ Ngài được đặt.

Giê-xu sống lại từ kẻ chết (239/Mác 16.1-16.8/Ma-thi-ơ 28.1-28.7; Lu-ca 24.1-24.12; Giăng 20.1-20.10)

16 1Và khi ngày Ngưng-nghi đã qua, Ma-ri Ma-đơ-len, Ma-ri mẹ của Gia-cơ, và Sa-lô-mê, mua các loại hương-liệu, để họ đến và tẩm xác của Ngài. 2Và rất sớm vào ngày thứ nhất của tuần lễ, họ đến mộ ấy khi mặt trời đã mọc. 3Và họ đang nói với nhau: “Ai sẽ lăn cái hòn đá cho chúng ta ra khỏi lối vào mộ ấy?” 4Và nhìn lên, họ thấy hòn đá đã được lăn đi, mặc dầu nó lớn vô cùng.

Mark 15.38-16.4

38And the veil of the temple was torn in two from top to bottom. 39And when the centurion, who was standing right in front of Him, saw the way He breathed His last, he said, “Truly this man was the Son of God!” 40And there were also some women looking on from a distance, among whom were Mary Magdalene, and Mary the mother of James the Less and Joses, and Salome. 41And when He was in Galilee, they used to follow Him and minister to Him; and there were many other women who had come up with Him to Jerusalem.

Jesus is laid in the tomb (237/Mark 15.42-15.47/Matthew 27.57-27.61; Luke 23.50-23.56; John 19.38-19.42)

42And when evening had already come, because it was the preparation day, that is, the day before the Sabbath, 43Joseph of Arimathea came, a prominent member of the Council, who himself was waiting for the kingdom of God; and he gathered up courage and went in before Pilate, and asked for the body of Jesus. 44And Pilate wondered if He was dead by this time, and summoning the centurion, he questioned him as to whether He was already dead. 45And ascertaining this from the centurion, he granted the body to Joseph. 46And Joseph bought a linen cloth, took Him down, wrapped Him in the linen cloth, and laid Him in a tomb which had been hewn out in the rock; and he rolled a stone against the entrance of the tomb. 47And Mary Magdalene and Mary the mother of Joses were looking on to see where He was laid.

Jesus rises from the dead (239/Mark 16.1-16.8/Matthew 28.1-28.7; Luke 24.1-24.12; John 20.1-20.10)

16 1And when the Sabbath was over, Mary Magdalene, and Mary the mother of James, and Salome, bought spices, that they might come and anoint Him. 2And very early on the first day of the week, they came to the tomb when the sun had risen. 3And they were saying to one another, “Who will roll away the stone for us from the entrance of the tomb?” 4And looking up, they saw that the stone had been rolled away, although it was extremely large.

Mark 16.5-16.17

5And entering the tomb, they saw a young man sitting at the right, wearing a white robe; and they were amazed. 6And he said to them, "Do not be amazed; you are looking for Jesus the Nazarene, who has been crucified. He has risen; He is not here; behold, *here is* the place where they laid Him. 7But go, tell His disciples and Peter, 'He is going before you into Galilee; there you will see Him, just as He said to you.'" 8And they went out and fled from the tomb, for trembling and astonishment had gripped them; and they said nothing to anyone, for they were afraid.

THE LONGER ENDING OF MARK

Jesus appears to Mary Magdalene (240/Mark 16.9-16.11/John 20.11-20.18)

9[Now after He had risen early on the first day of the week, He first manifested *Himself* to Mary Magdalene, from whom He had cast out seven demons. 10She went and reported to those who had been with Him, while they were mourning and weeping. 11When they heard that He was alive and had been seen by her, they refused to believe it.

Jesus appears to two believers traveling on the road (243/Mark 16.12-16.13/Luke 24.13-24.35)

12And after that, He manifested *Himself* in a different form to two of them, while they were walking along on their way to the country. 13And they went away and reported it to the others, but they did not believe them either.

Jesus appears to the disciples including Thomas (245/Mark 16.14-16.18/John 20.24-20.31)

14And afterward He manifested *Himself* to the eleven themselves as they were reclining *at the table*; and He reproached them for their unbelief and hardness of heart, because they had not believed those who had seen Him after He had risen. 15And He said to them, "Go into all the world and preach the gospel to all creation. 16He who has believed and has been baptized shall be saved; but he who has disbelieved shall be condemned. 17And these signs will accompany those who have believed: in My name they will cast out demons, they will speak with new tongues;

Mác 16.5-16.17

5Và vào mộ, họ thấy 1 người trai trẻ ngồi ở bên hữu, mặc áo choàng trắng; và họ sùng-sốt. 6Và người nói với họ: "Đừng sùng-sốt; các người đang tìm Giê-xu người Na-xa-rét, Đấng đã bị đóng đinh trên thập-tự-giá. Ngài đã sống lại; Ngài chẳng ở đây; này, *đây là* nơi mà họ đã đặt Ngài. 7Nhưng hãy đi, bảo các môn-đồ của Ngài và Phi-e-rơ rằng: 'Ngài sắp đi trước các người vào Ga-li-lê; ở đó các người sẽ thấy Ngài, y như Ngài đã phán cùng các người.'" 8Và họ đi ra và bỏ chạy khỏi cái mộ ấy, vì run-rẩy và kinh-ngạc đã bấu chặt họ; và họ chẳng nói điều gì với bất cứ ai, vì họ sợ-hãi.

KẾT-THÚC DÀI HƠN CỦA MÁC

Giê-xu hiện ra cùng Ma-ri Ma-đơ-len (240/Mác 16.9-16.11/Giăng 20.11-20.18)

9[Bấy giờ, sau khi Ngài đã sống lại vào sáng sớm ngày thứ nhất của tuần-lễ, Ngài biểu-lộ chính Ngài trước tiên cùng Ma-ri Ma-đơ-len, người mà Ngài đã đuổi 7 con quỷ ra khỏi. 10Bà đi và phúc-trình cho các người đã ở với Ngài biết, trong khi họ đang thương-tiếc và khóc-lóc. 11Khi họ nghe rằng Ngài còn sống và bà đã thấy, họ không chịu tin điều đó.

Giê-xu hiện ra cùng 2 tín-nhân đang đi trên đường (243/Mác 16.12-16.13/Lu-ca 24.13-24.35)

12Và sau đó, Ngài biểu-lộ chính Ngài trong một hình-dạng khác cùng 2 người trong bọn họ, trong khi họ đang đi dọc theo con đường của họ tới nông-thôn. 13Và họ ra đi và phúc-trình việc đó cho các người khác, nhưng chúng cũng không tin họ.

Giê-xu hiện ra cùng các môn-đồ gồm có Tô-ma (245/Mác 16.14-16.18/Giăng 20.24-20.31)

14Và sau này Ngài biểu-lộ chính Ngài cùng chính 11 vị trong khi họ đang tựa nơi bàn ăn; và Ngài trách họ vì sự không tin và sự cứng lòng của họ, vì họ đã chẳng tin các người đã thấy Ngài sau khi Ngài đã sống lại. 15Và Ngài phán cùng họ: "Hãy đi vào trong cả thế-gian và thuyết-giảng tin-lành cho cả tạo vật. 16Ai tin và được báp-tem sẽ được cứu-rỗi; nhưng kẻ chẳng tin sẽ bị kết-án. 17Và các dấu-hiệu này sẽ kèm theo những kẻ tin: trong danh Ta họ sẽ đuổi quỷ-sứ ra; họ sẽ nói với các ngôn-ngữ mới;

Mác 16.18-16.20

18họ sẽ bắt rắn lên⁽¹⁾, và nếu họ uống phải một chất độc chết người, nó sẽ không hại họ; họ sẽ đặt tay trên các người bệnh, và chúng sẽ hồi phục.”

Giê-xu thăng lên trời (250/Mác 16.19-16.20/Lu-ca 24.50-24.53)

19Thế rồi, khi Đức Chúa Giê-xu đã nói chuyện với họ xong, Ngài được tiếp-nhận lên vào trời và ngồi xuống ở tay hữu của Đức Chúa TRỜI. 20Và họ đi ra và thuyết-giảng mọi nơi, trong khi Đức Chúa làm việc với họ và chứng thực lời bởi các dấu-hiệu theo sau.][⁽²⁾

KẾT-THÚC NGẮN HƠN CỦA MÁC

[[Và họ đã nhanh chóng phúc-trình tất cả các chỉ-thị này cho Phi-e-rơ và các đồng bạn của người. Và sau việc đó, chính Giê-xu gửi ra qua họ từ đông sang tây lời công-bố thánh và bắt diệt về sự cứu-rỗi đời đời.][⁽³⁾]]

Mark 16.18-16.20

18they will pick up serpents, and if they drink any deadly *poison*, it shall not hurt them; they will lay hands on the sick, and they will recover.”

Jesus ascends into heaven (250/Mark 16.19-16.20/Luke 24.50-24.53)

19So then, when the Lord Jesus had spoken to them, He was received up into heaven and sat down at the right hand of God. 20And they went out and preached everywhere, while the Lord worked with them and confirmed the word by the signs that followed.]

THE SHORTER ENDING OF MARK

[[And they promptly reported all these instructions to Peter and his companions. And after that, Jesus Himself sent out through them from east to west the sacred and imperishable proclamation of eternal salvation.]]

¹bản khác thêm: trong tay mình

²bản khác thêm: A-men

³bản khác thêm: A-men